

BS"D • Vo. 2 | Issue 11 | No. 60 • MONSEY: Candle Lighting - 4:09 • Shabbos Ends - 5:41 (72 min past shkiah) • December 14, 2019 • 16 Kislev, 5780

התורה

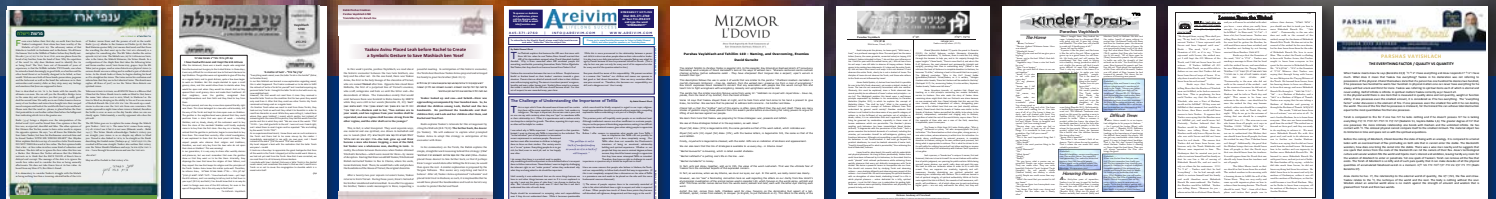
DIVREI TORAH FREELY PRINTED & DISTRIBUTED BY RAMAPOST

"בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתיך"

PARSHAS VAYISHLACH

Mazel Tov!
מזל טוב!

Wishing a heartfelt Mazel tov to
REB ARI & BELLA LEVITAN,
RABBI & MRS. CHAIM ZEV & ROCHEL LEVITAN,
MR. & MRS. ABIE & SARA ROTENBERG,
& THE ENTIRE LEVITAN FAMILY
on the wedding of their daughter & granddaughter
CHAVA RINA TO SHIMON SOLOFF

ENGLISH
DIVREI TORAH

ANFEI EREZ • TIV HAKEHILA • SHVILEI PINCHAS • AREIVIM • MIZMOR L'DOVID
PENINIM ON THE TORAH • KINDER TORAH • PARSHA PSHTET • RAV BRAZIL

Mazel Tov! מזל טוב!

Wishing a heartfelt Mazel tov to
REB ARI & BELLA LEVITAN,
RABBI & MRS. CHAIM ZEV & ROCHEL LEVITAN,
MR. & MRS. ABIE & SARA ROTENBERG,
& THE ENTIRE LEVITAN FAMILY
on the wedding of their daughter & granddaughter
CHAVA RINA TO SHIMON SOLOFF

The Ram HaTorah Staff
רמ"ח תורה

SUBSCRIBE ONLINE!

FILL OUT THE ONLINE FORM TO SUBSCRIBE:
RAMAPOST.COM/SUBSCRIBE-DIVREI-TORAH

בס"ד

Ramapost offers a weekly printed subscription to the following Divrei Torah:

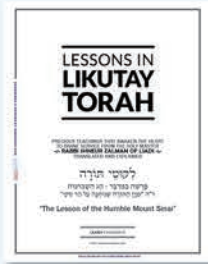
Please fill out the online form at RAMAPOST.COM/SUBSCRIBE-DIVREI-TORAH to subscribe. We ask that your free printed divrei torah be picked up every Friday at our Monsey (Rt 59) or Wesely Hills/Pomona location.

Meoros Hatzadikim
Dvar Torah & Weekly Yahrzeits (English)
Ramapost.com/meoros-hatzadikim

Sichat Hashavua
(Hebrew)

Likutay Torah
(English)

Oneg Shabbos
(English)

Hitkashrut
(Hebrew)

Ohr Chaim
(Hebrew)

Torah Wellsprings
R' Elimelech Biderman (English)

RAM HATORAH
Compilation of Divrei Torah
Ramapost.com/ram-hatorah

ENGLISH
DIVREI TORAH

TIV HAKEHILA • SHVILEI PINCHAS • AREIVIM • ANFEI EREZ • MIZMOR L'DOVID • PENIM • KINDER TORAH • PARSHA PSHETEL • RAV BRAZIL

RAM HATORAH is a free weekly compilation of divrei torah that is organized, printed and distributed by Ramapost to hundreds of readers. You can view/download past and present editions at

RAMAPOST.COM/RAM-HATORAH. טיב הקהילה • שבילי פנחס • דברי חזק והתעוררות • חוט של חסד • המברך • דברי שי"ח

FOR MORE INFORMATION PLEASE CONTACT MITZVOS@RAMAPOST.COM

RAMAPOST
MARKETING | DESIGN | PRINT | MAIL

info@ramapost.com | www.Ramapost.com

P: 845.369.9600 | F: 845.369.9601

382 Route 59 Suite 264, Airmont, NY 10952

A COLLECTION OF TORAH THOUGHTS BY

Rabbi Chaim Z. Levitan

ענפי ארז

בס"ד

פרשת וישלח

סדר כסלו תש"פ VOL. 1 / ISSUE 16

From even before their first day on earth Esav has been Yaakov's antagonist. Esav alone has been worthy of the Halacha of עשו שונא ליעקב. The adversary nature of that Halacha is twofold: in Gashmuis and in Ruchnius. We all know the famous Vort in the Tefilloh of Yaakov before they finally met. He asks (32:12) הצילני נא מיד אחי מיד עשו, save me please from the hand of my brother, from the hand of Esav. Why the repetition of the word מיד, why does Hashem need to identify the אחי as being Esav? The Vort, born out of thousands of years of experience, is that the Tefillah includes TWO hands, one when he extends a hand charmingly, in good faith, as a brother and the other hand thrust at us brutally, designed to be lethal, as Esav would. We have seen both of those hands-persecution, pogroms and the holocaust as well as the hand the welcomes us to their universities and country clubs as they strip away any feelings and emotions that Jews are supposed to have.

Esav is described as כי ציד בפיו, he hunts with his mouth, the ultimate con man. He can sell you the Brooklyn Bridge twice in the same day and convince you that you got a really good deal the second time. We sadly see in our Galus America how so many of our brothers and sisters have bought into their warped moral compass and look at the world with Esav's eyes and heart. Please note that the word נא-please, is placed before the Esav that pretends he is our brother rather than before the belligerent Esav indicating which סכנה is the greater one.

Rashi (33:4) brings a dispute over the interpretation of the dotted word וישקוהו-and he kissed him. One opinion is that the kiss was, as expected, deceitful and false. The other opinion of Rav Shimon Bar Yochai, seems to have extra words to express the opposite opinion. He says, "we all know the Halacha that Esav hates Yaakov, but here his Rachmonus overtook him and he kissed Yaakov WITH HIS WHOLE HEART". Rav Eliyahu Kitov explains that dots on top of a word in a Sefer Torah means DO NOT TAKE this word at face value. The first opinion holds that a kiss-at face value-involves some kind of adoration and fondness. The dots tell us to ignore the face value-this kiss was a Sheker. Rav Shimon Bar Yochai advances that the Halacha instructs us to think that the FACE VALUE of Eisav's kiss is disloyal and corrupt. The message of the dots is to ignore the words face value and to consider the kiss as being earnestly affectionate. We dare not take Eisav's kiss at its face value. As heard from my Shver Z'L, Rav Kitov's friend.

It is elementary to consider Yaakov's struggle with the Malach as being nothing less than a towering celestial battle of the כוחות

of Yaakov versus Eisav and the powers of evil in the world. Rashi (32:25) alludes to the Gemara in Chulin (91A) that the Baal Haturim quotes fully. עיניו means dust/sand, and that from the wrestling the dust went up to the כסא הכבוד obviously is a metaphor for something else. The Kli Yakar clarifies the entire episode ממש והאר עינו. The Malach was שר של עשו, known as סמאל, who is the Satan, the Malach Ha'maves, the Yetzer Harah. In a configuration of the Aleph Bais that takes the following letter and forms another word, ענב forms סמאל, grapes. Says the Kli Yakar just as grapes, used as wine distorts one physical vision (a serious drunk was once sitting and in walked a pair of identical twins. As the drunk looks at them, he begins shaking his head as if to straighten his vision. The twins notice his confusion and inform him that they are in fact identical twins. The drunk man replies: all three of you?) so too the Yetzer Hara distorts our spiritual vision.

Yiden are מאמינים בני מאמינים, we all KNOW there is a Ribono Shel Olam but the Yetzer Harah tries to make us blind to that, hence the name סמאל whose root is סומא, blind, to Hashem א-ל. He tries to blind us, denying us the ability to live as if we are aware of Kadosh Baruch Hu-ישכח-אשרי איש שלא ישכח. He sends up a sand-storm to obscure even the כסא הכבוד from our conscience. His modus operandi is night-time when vision is limited, therefore the battle is over as soon as the day breaks when we can see clearly again. Unfortunately, a worthy opponent who does his job well.

The Kli Yakar goes on to explain the name change the Malach gave Yaakov-ישראל. כי עם ישראל comes from seeing-אשרו ולא קרוב-I see it but it is not near (Bilaam's words - Balak 24:17). The Yetzer Harah acknowledges Yaakov's victory-you see straight; your vision is 20-20 despite my efforts to blind you. Yisroel is also linked to מישור, to be straight as the Pasuk describing the Geulah notes (Yeshaya 40:4) והיה העקוב למישור, the crooked will become straight. Yaakov also realizes that victory over the Yetzer Harah's blindness and says; כי ראיתי אלקים פנים אל- פנים - I saw through his sand-storm and saw the כסא הכבוד.

הפלא ופלא!

May we all be Zocheh to that victory ב"ב.

אמת דאפקה
חיים טובים ואיתן

LAYOUT: RAMAPOST.COM

MOSDOS ZICHRON EREZ was established in 2005 under the leadership of Rav Chaim Zev Levitan and is dedicated to older Bais Medrash bochurim who have chosen to pursue the path of Zevalon while rooted in the tents of Yissochor. B"H they have had great siyata d'shmaya in enabling these bochurim to shteig and face the world as real Bnei Torah. Rav Levitan's reputation in the chinuch field and his warm and caring personality have led to the tremendous hatzlocho of this wonderful mosod.

For more information please visit WWW.ZICHRONEREZ.COM

RAMAPOST
MARKETING | DESIGN | PRINT | MAIL

זכות רפואה שלמה:
מלכה בת רחל, מיכלה בן שולמית, יעקב משה בן דבורה שירה ואברהם יהודה בן שרה רבקה

רם התורה

טיב הקהילה

בס"ד
יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד'

בנשיאות מורנוהרה צ"ר גמליאל רבינוביץ שליט"א

English Edition

Vayishlach

5780

No.

493.392

טיב המערכת

עם לבן גרתי ותרי"ג מצוות שמרתי

I have lived with Lavan and I kept the 613 mitzvot

After the Holocaust, there was a Jewish couple who emigrated from the burned-out Hungary to the United States. In those days, it was very difficult for an observant Jew to find work because he kept Shabbos. The gentiles were not agreeable to give off the day on a regular basis, and to great distress, quite a few Jews began to work on Shabbos. But this couple decided to open a small grocery store, and this would allow them to decide when they would be open and when they would be closed. And so they opened their small grocery store and made their livelihood. All their neighbors, even the gentiles, recognized their straightforwardness and their faith and they liked to buy from them.

The years passed, and one day a new store opened literally right near them. This store belonged to a Jew who unfortunately, left the way of the Torah and kept his store open even on Shabbos. The gentiles in the neighborhood were pleased that they could purchase from a store that was open all week – including Shabbos, and so, slowly, slowly, all the customers went to buy from the store of the *mechalel Shabbos* until hardly anybody came in to buy from the first store. One day, on a Sunday, they noticed that the gentiles in particular, began to come back to buy from them. This raised their curiosity. After a brief investigation, it was explained to them that the local priest told them, 'We respect people who observe their religion and traditions, therefore, we must only buy from the Jews who do not open their store on Shabbos'. This was amazing!

In our generation, it is very easy to chase after worldly desires and pleasures, but we must remember that even the gentiles show us that they want us to be like them. Internally, they disparage the Jews that leave the religion of their fathers, and they respect the Jew that keeps his religion and the principles of the Torah. Yaakov Avinu knew this matter quite well. Therefore, he informs Eisav, ותרי"ג מצוות שמרתי ואשלחה, 'עם לבן גרתי – ותרי"ג מצוות שמרתי ואשלחה' - להגיד לאדוני למצוא חן בעיניך 'I have lived with Lavan – yet I kept the 613 mitzvot, and I am sending to tell my lord to find favor in your eyes' (32:5-6, see Rashi). You should know that in no way do I want to forego even one of the 613 mitzvot, for even in the eyes of the gentiles, this is the only way to find favor!

- Tiv HaTorah - Vayishlach

טיב ההשגחה

'A matter of luck' – 'עניין של מזל'

"Everything needs *mazel*, even the Sefer Torah in the *heichel*" (Zohar to Parashas Naso)

In our Bais Midrash we learned a new explanation regarding *mazel*, this is what happened: The Creator endowed us to be able to fulfill the mitzvah of 'write a Torah for yourself' and I merited acquiring my personal Sefer Torah. I brought the Sefer Torah to shul with me in my new neighborhood.

However, the shul would not read from it since they received a beautiful Sefer Torah on the condition that for two years they would only read from it. After that they could use other Torahs. My Torah remained not being used on a regular basis.

On Simchas Torah when we need to read from three Torahs, they took out my Torah as well and they rolled it to Bereishis in order to read from Bereishis as usual. While they were rolling it, I asked them where they were holding? I meant which parsha, but instead of answering with the name of the parsha, they said the words from the parsha and this is what they said: "We are now at the words 'ותלד' - 'you shall give birth to the ark'. I was not sure I heard right, and I asked them to read it again and he repeated: "We are holding by the words 'ותלד התיבה'".

As an experienced *baal koreh*, I knew there was no such sentence in the Torah and there had to be some mix-up by the reader. I immediately approached to see with my own eyes, and I found instead of the word 'ותלך' the word 'ותלד' was written.

My heart skipped a beat with the realization that the Sefer Torah was *pasul* – invalid.

It took me a few days to appreciate the great *hashgacha* that from all the words in the Torah I stopped just at the invalid word. More so, we had not yet read from the Torah. Now that it was corrected, we can read from it in all its beauty *b'ezras Hashem*.

I conclude with how I started, that even a Sefer Torah in the *heichel* needs *mazel*, and sometimes the *mazel* is that we don't read from a Torah so as not to cause the congregation to stumble which is a *mazel* unto itself.

ע.ק.

ויירא יעקב מאד ויצר לו ויחץ את העם אשר אתו... לשני מחנות. ויאמר
אם יבוא עשו אל המחנה האחת והכהו והיה המחנה הנשאר לפליטה.
(לב:ח-ט)

And Yaakov became very frightened and it distressed him. So he
divided the people with him... into two camps. And he said, "If
Eisav comes to the one camp and strikes it, then the remaining
camp shall be a refuge. (32:8-9)

השלמות, בלתי להשם לבדו – Completeness, only to Hashem

These *parshiyos* are replete with moral lessons for all generations,
and they serve as a living book of *mussar* – rebuke, how faithful
Jews must conduct themselves in all their goings and actions, just
as the holy *avos* guided us in all their events and conducts when
they wandered and moved about. There were hidden intents and
meanings in all their doings and all their actions established the
Torah for generations.

When Yaakov Avinu was distressed and ran away from his brother
Eisav, when the angels came and told him (32:7): 'באנו אל אחיך אל -
'עשו וגם הולך לקראתך וארבע מאות איש עמו' - 'We came to your
brother, to Eisav, moreover, he is heading toward you, and four
hundred men are with him.' What did he do at this pivotal time?
He prepared himself with gifts, prayer, and war. He took his camp,
his people and possessions, and divided them into two, saying,
'Even if Eisav is successful by battling half of them, the second half
will do battle with him and the remaining camp will be a refuge.

גם במצב ירידה, ילמד מה שהוא מסוגל

Even when things are down, he learns what he is capable of

Yaakov Avinu knew that by dividing his possessions in two camps,
Eisav would be able to attack half of them. Still, this did not stop
him from dividing it into two camps to at least save the second
half, even at the cost of losing the first camp. This is a teaching for
the generations. By his actions he shows that this is the opposite
of what is normally done. A person thinks that he must be
complete, intact. All his actions must be in the category of
splendor and completeness. When he sees that things are not
complete, he becomes disheartened from the outset, and he does
not even want to try to do something. This is not only so with
mundane matters, rather, even Torah, Tefillah, one conducts
himself in this manner. The person demands completeness from
himself in all aspects to keep the mitzvot with all their particulars.
Therefore, this is a good, important characteristic – that one focus
all his energy on the service of Hashem. Yet, sometimes his reward
goes for naught, when he sees that he cannot pray or learn
wholeheartedly, as he expects of himself. Then he completely
gives up, and he does not even try to at least do the minimal
amount.

Indeed, each and every one of us will at times experience
situations where we will form an impression in our heads, and we
will not have the peace of mind to investigate the matter any
further. Which is why one has the duty, even when he is unable to
dig through the complexity of the issue, to turn to the Torah. He
must learn other appropriate things that will save him from *bitul*
Torah, and he will have another camp for refuge, as we learn from
the actions of Yaakov Avinu.

Along these lines, the Chofetz Chaim wrote (Hilchos Isurei Lashan
Hara, Introduction): 'Whatever way a person is able to fulfill a
positive precept of the Torah, if he is very learned – then
according to his level. Even if he is not learned, he can still learn in
seforim in English, which the fear of HaKadosh Baruch Hu will
enter the heart of the person and he will not be wasting his time.

הסקרנות, מידת עשיו הרשע – Curiosity, the trait of the wicked Eisav

When a person does not learn, he is idle, and this can bring him to
sin; being idle leads to boredom which can bring one to sin. This
causes the person to have too much spare time which then makes
him curious about the world. This will happen repeatedly. Thus, this
is the trait of Eisav as we find when Yaakov Avinu prepared his
messenger with a response when they brought the gift to Eisav. 'כי
– יפגשך עשו אחי ושאלך לאמר למי אתה ואנה תלך ולמי אלה לפניך'
– 'When my brother Eisav meets you and asks you, saying, "Whose are
you, where are you going, and to whom are these before you?"'
(32:18). Yaakov knew that this was Eisav's way, to ask questions and
to investigate and to be curious about any nonsensical thing in the
world. All this came about because he was an 'איש שדה' – 'a man of
the field' (25:27) and Rashi explains, literally – a man who is idle.

The advice for this is to set up various time periods for learning
different things. When you get tired of learning one thing, do not get
up completely from the *sefer*, rather take another *sefer* to look into.
Then you will be among those counted in the Bais Midrash, in the
holy atmosphere of those who study the Torah. As established by the
Roshei Yeshivos of earlier generations the daily schedule in the
yeshiva world. Different areas of study, in depth learning, topical
learning, halacha, mussar, to strengthen the head and the mind, and
if one becomes tired in one area of study, he can grab another area
of study. This way he will not nullify the words of the Torah. But if he
is not only involved in one area of study, then when he is weak, he will
not be study Torah at all.

תלמוד תורה כנגד כולם – Torah study is equivalent to all

It is told regarding HaGaon HaTzaddik R' Zundel Kroizer zt"l that
when he was young, he even lacked basic needs. He even did not
have holy *seforim*. The other boys of his generation would use this as
an excuse not to learn Gemara outside the yeshiva, since they could
not take the Gemaras out of the yeshiva. Not so with R' Zundel.
Rather, he studied every Gemara that he found until he became
expert in all aspects of the Torah. This came about because of his
strong love to learn Torah. Thus, even though there might not have
been the *sefer* he was studying, he could pick up any *sefer* and learn
from it.

The same thing happened to the Brisker Rav who would sit and study
a *mussar sefer* for half the day. When asked that this was not the
custom in Brisk to study *mussar* as they spent their entire time
learning Gemara, and if this is so, then why did he set aside time to
study *mussar*? They held that *mussar* was only relevant to those who
were heartsick, and by studying it this would encourage their broken
hearts and heal them. "I feel as if I am in the same condition as these
people, therefore, I am studying *mussar*." Although his greatness in
Torah was widespread, he took something else to study though it
was not the custom.

Not only this, but the mitzvah to learn Torah is equivalent to all the
other mitzvot, and this is easy to fulfill. As we have mentioned, when
one cannot study Torah in depth, he is not exempt, rather, he should
study things that are easier on the mind which do not require deep
thought. In this way he will still fulfill the mitzvah of learning Torah as
Chazal expounded, even if one studies the *posukim* of (26:6) 'וישב
' – 'ראובן שמעון לוי' or 'Yitzchak settled in Gerar' – יצחק בגרר'
without learning or understanding the topic, he is rewarded for
reading Torah.

Hashem Yisbarach should help us merit to utilize our time properly in
studying and clinging to the Torah and not to waste any time at all.

Proof from Leah and Rachel Concerning the Building of the Third Beis HaMikdash

We will begin to shed some light on the subject by introducing a dispute the Rashba had with a non-Jewish scholar that appears in the Shu"t HaRashba (Part 4, 187). The non-Jew questioned how we can believe in the building of the third Beis HaMikdash, seeing as the navi says explicitly (Chagai 2, 9): **"גדול יהיה כבוד הבית הזה האחרון מן הראשון אמר ה'—צבאות—the glory of this last Temple will be greater than that of the first, said Hashem, Master of Legions.** This passuk implies that the second Beis HaMikdash would be the last Beis HaMikdash; there would not be another after it.

Here is the Rashba's response: **"אמרתי, לא קראו אחרון, אלא בהצטרף אל הראשון, וכמוהו וישם את השפחות ואת ילדיהן ראשונה, ואת לאה וילדיה אחרונים, ואת רחל ואת יוסף אחרונים. הנה קראה ללאה וילדיה אחרונים, אף על פי שרחל ויוסף אחרונים להם, אלא שקראם אחרונים בהצטרף."** The passuk refers to the second Beis HaMikdash as the last—"אחרון"—only in relation to the first. He explains that we find similar terminology in our passuk in parshas Vayishlach. Our passuk refers to Leah and her children as being **"אחרונים"**, implying that they were the last ones, even though Rachel and Yosef came after them. Hence, he concludes that they were only referred to as **"אחרונים"** in relation to the handmaidens and their children. In other words, HKB"H refers to the second Beis HaMikdash as being the last—"אחרון"—only in relation to the first Beis HaMikdash; but without a doubt, there will be another Beis HaMikdash.

In his Agra D'Pirka (322) and Bnei Yissaschar, the great Rabbi Tzvi Elimelech of Dinov, zy"a, applies this concept to interpret the berachah the elders bestowed upon Boaz when he married Ruth (Ruth 4, 11): **"יתן ה' את האשה הבאה אל ביתך כרחל:—may Hashem make the woman who is coming into your house like Rachel and like Leah, both of whom built up the House of Yisrael.** Referring to the Gemara (Pesachim 88a), we learn that the three Batei Mikdash correspond to the three Avos. The first was in the merit of Avraham, who called it a mountain (Bereishis 22, 14); the second was in the merit of Yitzchak, who called it a field (ibid. 24, 63); the third will be built in the merit of Yaakov, who called it a house (ibid. 28, 19).

Now, the term **"אחרונים"** appears in our passuk both in relation to Leah and in relation to Rachel. As we have seen,

when HKB"H employs this term in relation to the second Beis HaMikdash: **"גדול יהיה כבוד הבית הזה האחרון"**—He is not excluding by any means the future building of the third Beis HaMikdash. Applying this to the berachah bestowed upon Boaz: **"May Hashem make the woman who is coming into your house like Rachel and like Leah, both of whom built up the House of Yisrael"**—they were blessing him that Ruth follow in the footsteps of Rachel and Leah, who encouraged Yisrael to believe sincerely in the building of the third Beis HaMikdash—referred to as the **House of Yisrael**—since it will be built in the merit of Yaakov, who is called Yisrael.

David HaMelech Who Is Destined to Build the Third Beis HaMikdash/ Descended from Boaz and Ruth

Let us expand on this explanation with a fascinating idea. We know that the union of Boaz and Ruth ultimately produced David HaMelech; he was their great grandchild. He dedicated his life to finding the designated site for the building of the Beis HaMikdash—not just the first and second Beis HaMikdash but also the third Beis HaMikdash that Yaakov called a "house" and will stand forever. David describes his lifelong quest in his heartfelt tefilah to Hashem (Tehillim 132, 1):

"שיר המעלות זכור ה' לדוד את כל ענותו, אשר נשבע לה' נדר לאביר יעקב, אם אבוא באהל ביתי אם אעלה על ערש יצועי, אם אתן שנת לעיני לעפעפי תנומה, עד אמצא מקום לה' משכנות לאביר יעקב."

A song of Ascents. O Hashem, remember unto David all his suffering. How he swore to Hashem and vowed to the Mighty One of Yaakov, "If I enter the tent of my home; if I go upon the bed that is spread before me; if I allow sleep to my eyes, slumber to my eyelids; before I find a place for Hashem, resting places for the Mighty One of Yaakov." David swears and vows to HKB"H that he will not rest until he finds the site where the third Beis HaMikdash will be built, at the time of the future geulah. He calls HKB"H the "Mighty One of Yaakov" alluding to the fact that the third Beis HaMikdash will be built in the merit of Yaakov.

Beyond the obvious reason that David longed to find the site of the Mikdash, we can provide an additional, praiseworthy reason. The Rambam writes (Hilchos Melachim 11, 1): **The Melech HaMashiach is destined to rise and restore**

the Davidic dynasty to its former state, to its original sovereignty; he will build the Mikdash and gather in the dispersed members of Yisrael. As the Zohar hakadosh explains, David HaMelech himself is destined to be Mashiah (Lech Lecha 82b): **”דוד מלכא חי לעלמין, ואפילו ביומי מלכא משיחא איהו: —David HaMelech lives forever; and even in the times of the Melech HaMashiah, he will be king.** Thus, David HaMelech, who is destined to be the Melech HaMashiah, will build the third Beis HaMikdash to “Avir Yaakov”—the Mighty One of Yaakov. Therefore, it stands to reason that he would long to find the location where he himself will build the third Beis HaMikdash.

Now, this explains very nicely the berachah bestowed upon Boaz. Rachel and Leah intensified the emunah in the building of the third Beis HaMikdash—that was called a house, **”בית”**. For, it was revealed in relation to them that the term **”אחרון”** does not actually mean the last one but only the last one with respect to the previous one. Therefore, the people blessed Boaz that the woman he was bringing into his house—Ruth—would be privileged to give birth to the line of David HaMelech, who prepared the site where he himself would build the third Beis HaMikdash—the **House of Yisrael**.

Yaakov Avinu Appeased Eisav as a Symbolic Gesture for the Future Geulah

I had a wonderful idea concerning the reason HKB”H chose to reveal our strengthened belief in the third Beis HaMikdash specifically through Yaakov’s historic encounter with Eisav. First, however, we will explain why Yaakov Avinu chose to place his life in danger by meeting with Eisav. As it is written in our parsha (Bereishis 32, 8): **”ויירא יעקב מאד וייצר לו: —and Yaakov became very frightened, and it distressed him.** Rashi comments: **He was afraid that he might be killed; and it distressed him that he might have to kill others.** Seemingly, it would have been preferable and safer had Yaakov not sent messengers to Eisav to Seir; he should have simply remained in Eretz Yisrael and not met with Eisav at all—just as he did throughout the years of his sojourn in Charan.

It appears that we can explain the matter based on a teaching in the Zohar hakadosh (Vayeitzei 148b). We learn that Yaakov’s departure from the site of the Mikdash to Charan alludes to the churban of the Beis HaMikdash and Yisrael’s

galus. A similar idea is taught in the Midrash (B.R. 68, 13). Accordingly, Yaakov’s return to Eretz Yisrael must allude to Yisrael’s exodus from their galuyos and their return to Eretz Yisrael at the time of the geulah.

Regarding the time of the geulah, the navi prophesies (Yeshayah 11, 6): **”וְגַר זֶאֵב עִם כֶּבֶשׂ וְנִמְר עִם גְּדִי יִרְבֹּץ: —the wolf will live with the sheep and the leopard will lie down with the kid.** The Rambam addresses the implications of this prophesy (Hilchos Melachim 12, 1):

Do not presume that in the days of the Mashiah any facet of the world’s nature will change or there will be innovations in the work of creation. Rather, the world will continue according to its pattern. Although it states in Yeshayah: “The wolf will dwell with the lamb, the leopard will lie down with the young goat,” these words are a metaphor and a parable. The interpretation of the prophecy is as follows: Yisrael will dwell securely together with the wicked gentiles who are likened to a wolf and a leopard, as it says (Yirmiyah 5, 6): “A wolf from the wilderness shall spoil them and a leopard will stalk their cities.” They will all return to the true faith and no longer steal or destroy. Rather, they will eat permitted food at peace with Israel as it states (Yeshayah 11, 7): “The lion will eat straw like an ox.”

We learn that the good portion of the nations of the world will perform complete teshuvah and will unite with Yisrael in keeping with the passuk: **“The wolf will dwell with the lamb.”** Furthermore, the navi prophesies that le’asid la’vo the goyim will attend to the needs of Yisrael, as it is written (Zechariah 8, 23): **”כה אמר ה' צבאות בימים ההמה, אשר יחזיקו עשרה אנשים מכל לשונות: הגוים, והחזיקו בכנף איש יהודי לאמר נלכה עמכם כי שמענו אלקים עמכם.”** Thus said Hashem, Master of Legions: **In those days, it will happen that ten men, of all the different languages of the nations, will take hold, they will take hold of the corner of the garment of a Jewish man, saying, “Let us go with you, for we have heard that G-d is with you!”**

Thus, we have achieved to some minor degree a better understanding of Yaakov Avinu’s intent. Just as his departure to Charan exemplified the principle of **“ma’aseh Avos siman la’banim”**; so, too, did his return to Eretz Yisrael from Charan. Whereas the former foretold the exile of Yisrael among the

nations of the world, the latter alludes to the future geulah. For this reason, Yaakov chose to meet with Eisav HaRasha in an attempt to placate him and make peace with him. He was performing a symbolic gesture—"po'el dimyon"—related to the future geulah, when the good portion of Eisav's descendants, the sparks of kedushah within him, are destined to unite with Yisrael, as per the prophecy: **"The wolf will dwell with the lamb."** (Translator's note: We have mentioned in previous maamarim that Eisav's sparks of kedushah were located in his head; therefore, his head rolled into the Me'aras HaMachpeilah and came to rest in Yitzchak's lap.)

A Man Wrestled with Him until the Break of Dawn of the Future Geulah

Based on what we have learned, we can comprehend why HKB"H arranged for Eisav's guardian angel—the yetzer hara and the Satan—to wrestle with Yaakov, but it was unable to defeat him. On the contrary, Yaakov subdued it and defeated it, as Eisav's guardian angel concedes to him (Bereishis 32, 29): **"כי שרית עם אלהים ועם אנשים ותוכל"**: **for you have engaged the Divine and men and you have triumphed.** As explained, all of these events were symbolic gestures foreshadowing details of the future geulah. For, we learn in the Gemara (Succah 52b): **"לעתיד לבוא מביאו הקב"ה ליצר הרע ושוחטו בפני הצדיקים"**: **le'asid la'vo, HKB"H will bring the yetzer hara and slaughter it in the presence of the tzaddikim and the reshaim.** According to the Shela hakadosh (Chayei Sarah), this signifies that HKB"H will remove the evil part of it, leaving just the good part.

HKB"H alludes to this in the holy Torah (ibid. 25): **"ויותר יעקב—לבדו ויאבק איש עמו עד עלות השחר"**: **and Yaakov remained alone and a man wrestled with him until the break of dawn.** This teaches us that our struggle with Eisav's ministering angel will only last until **"the break of dawn"**—alluding to the future geulah, of which it says (Yeshayah 58, 8): **"אז יבקע—then Your light will burst through like the dawn.** In fact, Eisav's malach alludes to this himself when he beseeches Yaakov (Bereishis 32, 27): **"שלחני כי עלה השחר"**—**release me, for dawn has broken.** In other words, you have already performed the "po'el dimyon" and preparation for the future geulah.

An elucidation in the Midrash on this passuk provides us with definite support for this notion (B.R. 77, 1): **"ויותר יעקב לבדו ויאבק איש עמו, (דברים לג-כו) אין כאל ישורון רוכב שמים בעזרזר... אין כאל, ומי כאל, ישורון, ישראל סבא, מה הקב"ה כתוב בו ונשגב ה' לבדו, אף יעקב ויותר יעקב לבדו."** The Midrash associates Yaakov's struggle with the malach with a passuk related to the future geulah, when (Yeshayah 2, 11) **"Hashem alone will be exalted."** In similar fashion, after subjugating his opponent, Yaakov stood alone triumphant, signifying the dawn of a new era, the time of the future geulah, when we will no longer struggle with the descendants of Eisav and his guardian angel.

This explains very nicely Eisav's statement to Yaakov after they came to terms with one another (Bereishis 33, 12): **"ויאמר—נסעה ונלכה ואלכה לנגדך—and he said, "Travel on and let us go; I will proceed alongside you."** Rashi comments: **"בשוה—in line with you.** Upon seeing that Yaakov had defeated his guardian angel and had succeeded in appeasing him, Eisav thought that the time of the geulah had arrived, when they could finally walk side by side. Hence, he says, **"I will proceed alongside you,"** suggestive of the way it will be at the time of the future geulah, when ten non-Jews of various nations will grab unto a Jew's garment.

Yaakov, however, realized that all that had transpired was merely a preparation and "po'el dimyon" for the future geulah. For, in reality, the time of the geulah had not yet arrived; it was not yet time to unite with Eisav. The evil part of him still beat within him like a poison that was liable to infect Yaakov's offspring. Therefore, he responded unequivocally to Eisav (ibid. 13): **"אדוני יודע כי הילדים רכים והצאן והבקר עלות עלי, ודפקום"**: **my lord knows that the children are tender, and the nursing flocks and cattle are upon me; and they will drive them hard for one day, then all the flocks will die.** In other words, Yaakov was expressing his fear that Eisav might corrupt his children and turn them into reshaim, who are considered dead even while they are still alive (Berachos 18b).

Therefore, Yaakov suggested an alternate plan: **"ועבר נא אדוני לפני עבדו, ואני אתנהלה לאטני לרגל המלאכה אשר לפני ולרגל הילדים, עד אשר—let my lord go ahead of his servant; I will make my way at my slow pace according to the gait of**

the work that is before me and to the gait of the children, until I come to my lord at Seir. According to Rashi, Yaakov was alluding to Eisav that he would, indeed, come to Seir in the times of the Mashiach, as it states (Ovadiah 1, 21): “And saviors will arise upon Har Tziyon to mete out justice to Har Eisav.” Yaakov was informing him that at that time, HKB”H would judge him and eradicate the evil part of him, leaving only the good part that would then unite with Yisrael and attend to them.

The Kings of Edom Precede the Kings of Yisrael

Now, the end of our parsha chronicles the history of the kings of Edom (Bereishis 36, 31): “אלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום: לפני מלך מלך לבני ישראל—and these are the kings who reigned in the land of Edom before a king reigned over the Children of Yisrael. The Shela hakadosh explains in the name of the Tola’as Yaakov the significance of this passage. He writes that the klipah—the shell and husk—precedes the fruit. Yet, in the future, HKB”H will introduce the inner core of the fruit without an external peel (husk), as it states (Yirmiyah 2, 3): “Yisrael is holy to Hashem, the first of His crop.” And even though He will give the fruit preeminence, no one will dare exploit it. For, “all who devour it will be held accountable; evil shall befall them—the word of Hashem.”

A similar idea is presented by the Midrash (B.R. 63, 9) in relation to the passuk (Bereishis 25, 25): “ויצא הראשון אדמוני כולו: ואחריו כן יצא אחיו וידו אוחת בעקב עשו ויקרא שמו יעקב. הגמון אחד שאל לחד מן אילין דבית סלוני, אמר לו מי תופס המלכות אחרינו, הביא נייר חלק ונטל קולמוס וכתב עליו ואחרי כן יצא אחיו וידו אוחת בעקב עשו. A ruler once asked those of the House of Siloni, “Who will rule after us?” He brought out a blank piece of paper, took a quill and wrote on it, “After that his brother emerged with his hand grasping onto the heel of Eisav.”

Now, this enlightens us regarding the wisdom of Yaakov’s strategy. Before encountering Eisav, he positioned his family such that the handmaidens and their children were in front; Leah and her children were next; Rachel and Yosef were in back. As the Midrash explained: “Those further back were dearest to him.” Thus, he was conveying a message to Eisav. Although Eisav’s descendants, the kings of Edom, would rule before the kings of Yisrael, the reason is because אחרון אחרון

“הכיב—the best and dearest are saved for last. Ultimately, at the time of the future geulah, HKB”H will hand over the sovereignty to Yisrael (Zechariah 14, 9): “והיה ה’ למלך על כל הארץ: ביום ההוא יהיה ה’ אחד ושמו אחד”—Hashem will be King over all the land; on that day, Hashem will be one and His name will be one.

We can also better appreciate why HKB”H chose to reinforce our belief in the building of the third Beis HaMikdash at the moment Yaakov encountered Eisav. Seeing as Yaakov appeased Eisav and made peace with him to perform a symbolic gesture for the future geulah; it was the appropriate time to allude to the building of the third Beis HaMikdash, which will be built at the time of the future geulah in the merit of Yaakov, who called it a house.

Yaakov’s Encounter with Eisav Was a Preparation for the Future Geulah

Following this line of reasoning, we will proceed to explain Yaakov Avinu’s logic. Our sages of blessed memory teach us in the Gemara (Succah 52a) that to accomplish the future geulah, HKB”H will first send Mashiach ben Yosef, who will be killed. Our commentaries explain that he will die to atone for the iniquities of Yisrael. Subsequently, Mashiach ben David will appear.

Concerning this subject, the Maharsha writes in Chiddushei Aggados: “דבגאולה העתידה במהרה בימינו, בתחילה יבוא משיח בן יוסף: להושיע ישראל, כמו שכתוב ובית יוסף להבה ובית עשו לקש וגו’, שאין זרעו של עשו כלה אלא על ידי משיח בן יוסף, אבל על ידי עובדי כוכבים רבים שיבואו שוב לירושלים יהרג, ולא יהיה גאולה שלימה עד בא משיח בן דוד כמפורש. At the time of the future geulah, swiftly in our times, Mashiach ben Yosef will come first to save Yisrael, as it is written (Ovadiah 1, 18): “The house of Yosef (shall be) a flame and the house of Eisav for straw, etc.” For, the offspring of Eisav will only be eliminated by Mashiach ben Yosef. Yet, he will be murdered by the numerous idolaters who will return to Yerushalayim. The complete geulah will not be realized until the arrival of Mashiach ben David, as explained in several scriptural references.

Now, in Sha’ar HaKavanos (Drushei HaAmidah 6), the Arizal teaches us that when we utter the words ונסא דוד עבדך

"מהרה לתוכה תכין"—**and the throne of David, Your servant, may You establish soon in its midst**—in our Shemoneh Esreh, we should have Mashiach ben Yosef in mind. We should pray that he will not be killed in the battle of Gog and Magog. But where is this alluded to in our tefilah pertaining to the throne of David?

In light of our current discussion, we can suggest an explanation. Mashiach ben Yosef will come first and will be killed in the battle of Gog and Magog; thus, he will pave the way for the arrival of Mashiach ben David. Accordingly, we can conjecture that when we utter the words "**and the throne of David, Your servant, may You establish soon in its midst**," we are praying that his arrival should not be delayed on account of the sins of the generation, necessitating atonement via the death of Mashiach ben Yosef. Instead, may Yisrael awaken to perform teshuvah, hastening the arrival of Mashiach ben David, eliminating the need for Mashiach ben Yosef to die.

This illuminates for us the profound wisdom of Yaakov Avinu. In anticipation of his encounter with Eisav, he performed a "po'el dimyon" related to the future geulah. He placed the handmaidens and their children in front; they represent the simple folk among the people of Yisrael; it was his desire that they should be inspired on their own to perform teshuvah. Right after them, he placed Leah and her children; they allude to Mashiach ben David from Shevet Yehudah, one of Leah's sons. In the merit of Yisrael's teshuvah, he should come before Mashiach ben Yosef. Lastly, he placed Rachel and Yosef, performing a symbolic gesture that Mashiach ben Yosef, a descendant of Rachel, should remain alive. He would then join Mashiach ben David to overcome Eisav, who will only be defeated by the children of Rachel. According to this scenario, he positioned Leah ahead of Rachel, because he did not fear for the death of Mashiach ben David. Hence, he positioned her in front to protect Rachel and Yosef; so that Mashiach ben Yosef would not die. Instead, he would join forces with Mashiach ben David, who will come to redeem us, swiftly, in our times! Amen.

Our thanks and blessings are given to those who donated for the publication
of our weekly dvar Torah for the merit of **אחינו בני ישראל**

Family Madeb for the
Refuah Shelimah of Lea bat Virgini

Arthur & Randi Luxenberg לזכות
of their wonderfull parents, children and grandson

To receive the mamarim by email: mamarim@shvileipinchas.com

To sponsor or dedicate
this publication, please
call the Areivim office:
845-371-2760 or email
info@areivim.com

Areivim

LIFELONG SUCCESS

EMERGENCY HOTLINE
Dial: 845-371-2760
or Text: 914-490-8129
and type the word
"EMERGENCY"

845-371-2760

INFO@AREIVIM.COM

WWW.AREIVIM.COM

To subscribe to the Weekly Email, please email info@areivim.com
and enter "Subscribe" into the subject line.

Please go to www.TorahAnytime.com to listen to Rabbi Shmuel
Gluck, and other popular speakers, on TorahAnytime.

By Rabbi Shmuel Gluck

The Medrash explains that because the 400 men that came with Eisov left him when he met Yaakov, Eisov himself merited that 400 of his descendants escaped when Dovid Hamelech battled Amoleik. Why is Eisov rewarded when 400 unrelated people did something worthwhile, protecting themselves, Shelo Nichve B'gachelto Shel Yaakov, that they should not become burned from Yaakov's fire?

I believe the connection between the two is as follows. People become fearful or fearless based on their leaders' reactions towards a given situation. Parents that are afraid of animals instill a fear in their children even without saying anything. The same is true about parents' arrogance, humility, and every other human trait. Similarly, Eisov acted in a manner that made it natural that the 400 men should become afraid. For that act of respect, he was rewarded many years later.

While this is more pronounced in the relationship between a parent and child, it is also true when people observe their role model or leader. It is also true in our daily interactions. For example, Yaakov was asked his age by Paroah because of how he presented himself to Paroah. (This is why he lost one year not only for every word of his response but also for every word of the question asked to him.)

Everyone should be aware of this responsibility. We present ourselves in a manner that "teaches" our children and causes our spouses to feel good or bad about themselves. How we carry ourselves affects everyone around us. Therefore, this becomes our responsibility, our skill, and a dangerous tool. Use it wisely.

The Challenge of Understanding the Importance of Tefilla

By Rabbi Shmuel Gluck

This is a topic which I have discussed several times and I am certain that there will be some repetition in this article. I ask readers to indulge me. The topic is important, the success rate is poor, and no one can say with certainty when they are "ripe" to reevaluate tefilla or their relationship to it. Often, it is spontaneous and a random article can always be a catalyst for growth. Therefore, repeating this topic every so often will be helpful to readers.

I was asked why is Tefilla important. I won't respond to that question. Instead, I want to discuss why Tefilla is important to the individual. The "to the individual" part of the question is a somewhat recent requirement to motivate people. Parents and teachers must offer incentives to children to help get them to focus on their studies. Our society works on a "to me" system. Everything people do is to get rich, be liked, even to avoid jail, and to live happily ever after.

I do accept that there is a practical need to explain why something should be important to the individual before I can expect them to follow instructions. Nevertheless, I want to begin by challenging the inherent right to act "under protest" unless they understand why what they are being asked to do should be important.

Until recently, it was understood that we do some things because we have to and other things because we want to. If it is not explained to me why I must eat the piece of cake then I can choose to decline the offer. But I should brush my teeth even if I don't feel like it and don't understand the risks of tooth decay.

People should be accustomed to accepting rules and responsibilities even if they do not understand them. While it becomes questionable

which ones should be blindly accepted, in regard to our topic, religious-based responsibilities should be accepted without expecting a compelling explanation before undertaking it as a part of a lifestyle change.

This previous point will hopefully assist people on an intellectual level. Although intellectual reasons are often insufficient to motivate people, they serve the purpose of diminishing expectations, making it less difficult to accept the emotional reasons given when asking people to appreciate Tefilla.

Before I offer reasons to appreciate what people gain from Tefilla, I have to emphasize that Tefilla can not possibly be appreciated if it is done completely wrong. Our Tefilla often does not resemble the Chachomim's intentions of being an emotional, relationship building, and spiritual experience. Whether or not people feel they can, even in minimal degrees, achieve success, they should be honest enough to appreciate that they have never attempted Tefilla as intended. Therefore, they have no right to challenge its overall importance or question why it should be important to them.

Here are some reasons that people who believe in Hashem, the Torah, and our responsibility to follow both, should find easy to appreciate. (If this is not completely accepted, then a discussion on the value of Tefilla is a premature one and needs to be placed on the side until the more fundamental ones are discussed.)

1) The nature of people requires them to be constantly reminded of what is fair, what individuals have a right to expect, and what is expected of them. When people lose touch of these three points they become self-absorbed, self-righteous, disappointed, and then angry at the world.

*"The problem is not a
lack of understanding
as much as it is a lack of
willingness."*

LAYOUT BY RAMAPOST.COM

PARSHAS VAYISHLACH 5780

We see this happen with children whose parents were, for whatever reason, unable to create a home which offers checks and balances in these three areas. Sadly, we all know some adults who have these same weaknesses. Had they been reminded, patiently, then they would have a balanced view not only of what they can expect but what is rightfully expected of them.

Tefilla offers people the same balance. By asking Hashem for our needs, such as during Shemona Esrai, we are reminded that we have few, if any, inherent rights and we must ask for anything which is important for us. Appreciating that they are not inherent rights means that they are privileges. By definition, that means we must deserve them. **This forces us to consider whether we are fulfilling our part in what has just become a reciprocal relationship.**

2) **I believe that the nature of people is to discredit whatever comes difficult to them.** If Tefilla is difficult, it must not make sense. Or, at least, it does not make sense to me. Being honest, people would acknowledge that they are just not prepared for the emotionally intense, sustained investment required. **The problem is not a lack of understanding as much as it is a lack of willingness.**

3) **Tefilla teaches us and reminds us what to strive for.** In school, the topics that will be on the test will be repeated throughout the semester. In addition, those same topics that may bore us from focusing on them throughout the school year are also the topics needed to

achieve success in their respective fields. Tefilla tells us what we should strive for. It reminds me that I yearn for Moshiach (bumper stickers don't do the job). It reminds me that Hashem, not my efforts, decides whether I will earn a sufficient income. Tefilla reminds me how I am supposed to think.

4) Tefilla is also important because it is the decent thing to do. If you want something, you ask for it nicely. If you receive it, you thank the one who gave it to you. This should not require people being in the mood or an explanation as to why it is important or important to them. It is plain decency. By overcomplicating what Tefilla is, we forget that it is a responsibility of any relationship. We do this often, sometimes because of an agenda, other times sincerely.

5) There are other more spiritual reasons which I am not discussing. For example, Tefilla changes the person and, done completely, it raises the Ruchnius level of the person. It is important for people to realize that when they achieve any level of success, there is always another level waiting for them to embrace. Ruchnius growth and a relationship with Hashem is an ever-changing process.

So, to answer the question, "Why should Tefilla be important to me?", the answer is because you want to believe that you are a decent human being. You want to be honest with yourself, fair to others, and appreciative to those that help you. Tefilla does all of that and more.

Story from "Torah Tavlin" By Rabbi Dovid Hoffman

מעשה אבות...סימן לבנים

For over thirty-five years during the mid-to-late 19th-century, R' Marcus (Meir) Lehmann ZT"l was the rabbi of Mainz, Germany, and a champion of Orthodox Judaism in that country. A fine scholar and writer, he was also very involved in community affairs and enjoyed a close personal relationship with the German royal house and the Kaiser himself. Once, a terrible decree was issued by the German senate, and the rabbis of Germany called upon him to join their delegation in petitioning the king to annul this evil decree. They arranged to meet R' Lehmann at the train station in Mainz and from there to proceed together to meet the Kaiser, with whom they had already set up an appointment.

R' Lehmann prepared to join the rabbinic delegation and was about to leave for the train station when there was a knock at his door. The Rebbetzin answered the door and told the visitor that the rabbi could not see anyone now as he was about to depart on a very urgent mission. The man, however, insisted that it was a matter of life and death, pikuach nefesh. R' Lehmann heard the commotion and invited the man in thinking that it would take only a few minutes.

The man entered the rabbi's study and began to relate a long story. His eldest son had been blessed with a son. Unable to contact the local rabbi, he had taken it upon himself to act as sandak. However, soon after the bris the child died. Now, his younger son was blessed with a son, and again the local rabbi was unable to attend the bris. "I have come to ask you, R' Lehmann, should I again assume the role of sandak? Would this not pose a danger to the newborn infant?"

R' Lehmann asked him, "And if you are not the sandak, is there anyone else you can honor? Why take chances?" All this time, he was looking at the clock on the wall to see if he had enough time to reach the station before the train pulled out. But the man would not let go. He had another urgent question to ask the rabbi. "What name should I give the baby?"

R' Lehmann became agitated. "This is your urgent question?" he asked, already irked by the impudence of his visitor. "I don't know, call

him Zevulun, Dan, Yosef, Chaim, Gad, Naftali Ber! Call him whatever you want. But please, I must go now." And with that, he rushed out of the house to the train station.

But he was too late and when he arrived at the station, he found that the train had already departed and the other rabbis were in the station despondently waiting for him. They were devastated, for they knew that there was no chance now to make their appointment with the Kaiser. As they sat stunned in the station, a railway employee came running in and told them that there had been an accident and the train that had just left had fallen off a cliff around the bend. All the passengers had perished. The rabbis were shocked and offered praise to Hashem for having spared their lives.

R' Lehmann was convinced that the man who had come to his door was none other than Eliyahu Hanavi. However, a number of years later, the same man once again appeared at R' Lehmann's door. This time, he had come to invite the rabbi to the Bar Mitzvah of his grandson, the boy he had had so many questions about thirteen years earlier. Of course, R' Lehmann happily agreed to attend and on Shabbos, he arrived at the synagogue just as the shamash was calling the Bar Mitzvah boy to the Torah for his aliyah. In a loud voice, he called out: "Yaamod, Habachur HaBar Mitzvah, Zevulun, Dan, Yosef, Chaim, Gad, Naftali Ber ben Moshe."

When the congregants heard this long list of names being read, they began to laugh with derision. R' Lehmann was also surprised at the boy's unusual designation and asked the proud grandfather, "Why does the boy have so many names?"

The man looked confused. "But rabbi, these are the names that you told me to name the child."

R' Lehman now understood that the man was by no means Eliyahu Hanavi but just a simple Jew who had been sent by Heavenly design to intervene and save his life and the lives of the other rabbis thirteen years ago.

MIZMOR L'DOVID

Divrei Torah Inspired by the Torah Commentaries of
RAV SHIMSHON RAPHAEL HIRSCH ZT"l

Parshas Vayishlach and Tehillim 140 – Naming, and Overcoming, Enemies

David Gurwitz

The related *Tehillim* to *Parshas Toldos* is *kappitel* 140. In this *kappitel*, Rav Shmshon Raphael Hirsch zt"l provides a fascinating word analysis of Dovid Hamelech's look at the ways of wicked men: "*Shanenu leshonam kemo nochosh chamas achshuv tachas sefoseimo selah* - They have sharpened their tongues like a serpent; viper's venom is beneath their lips."

This description follows the use in verse 2 of words that are similar to the *parsha*: "*Chaltzeini Hashem mei'adam ra mei'ish chamosim tintzereini* - Free me, Hashem, from the wicked man; preserve me from a man of wrongdoing." Rav Hirsch expresses Dovid Hamelech's concern that any association with people like this would corrupt him and teach him to fight wrongdoers with wrongdoing. Honesty and uprightness would be lost.

The *parsha* has the similar sounding famous verse from verse 12: "*Hatzileini na miyad achi miyad Eisav* - Save me, please, from the hand of my brother, from the hand of Eisav."

Verse 14 says that Yaakov stayed there at night, and he took from what had come to his hand a present to give Eisav, his brother. We see here that he planned to address both concerns - his brother and Eisav.

Chazal tell us that the "brother" part of this enemy is often more difficult than the evil part itself. There are many stories of *gedolim* saying these *pesukim* from this week's *parsha* before encountering the ruling powers to argue for lifting of evil decrees against our people.

We learn from here that Yaakov was preparing for three strategies: war, presents and *tefillah*.

We see all three strategies hinted at in the expression, as well. How?

Miyad (54) *Eisav* (376) is *begematria* 430, the same *gematria* as that of the word *nefesh*, which indicates war.

Miyad (54) *achi* (19) *miyad* (54) *Eisav* (376), with the twelve letters, is *begematria* 515, the same as that of the word *tefillah*.

Finally, *miyad achi* is *begematria* chessed, with the *kollel*. Gifts are an indication of kindness and appeasement.

We can also learn that this trio of strategies is available to us every day - in *Shema*. How?

"*Bechol levovecha*" is *davening*, which is called *avodah shebelev*.

"*Bechol nafshecha*" is putting one's life on the line - war.

"*Bechol me'odecha*" is money.

In fact, *achi* and *Eisav*, together, add up to 395, the value of the word *neshamah*. That was the ultimate fear of Yaakov from the combined aspects of the expressed concern.

In fact, as we know, when we say *Shema*, we cover our eyes, our *ayin*. In this world, we really cannot see clearly.

However, we can "see" a fascinating connection here as well regarding the attack on our clarity from Rav Hirsch's etymological investigation of the animal names used in *kappitel* 140, which focuses on the words *akrav*, *achbish* and *atlaf*. The three animal names derive from the words *kerov*, *kabash* and *telef*, each with the letter *Ayin* starting each word.

Aytlaf, the bat, comes from *telfe*, Chaldean word for *claw*, focusing on the dominating foot aspect of a bat. *Achbeish*, spider, comes from *kabash*, to conquer (in English, to put the kibosh on it). This refers to the ability of the

spider to capture other insects in its web. *Akrov*, scorpion, comes from *kerov*, battle, up close, since this creature has a constant state of physical preparedness for war.

Rav Hirsch goes even further with the analysis of a viper.

Achshav comes from *choshuv*, also with the letter *Ayin* in front. *Choshuv* relates to *yashev*, to rest, *kashev*, to give ear, and *kazev*, to deceive. Therefore, it is an animal that practices deceit in lurking calm, which is quite an accurate description of the viper. Also, the word for mouse, *achbar*, comes from the *Ayin* and the word *kabar*, already, and *kabarah*, a sieve, which means removing, like the word *kebar*, to bury. Therefore, Rav Hirsch explains, the mouse is already that which is removed, or sifted, and this describes an animal which slips away and hides.

It appears in the structure of *Lashon Hakodesh* that the letter of sight, the *Ayin*, gets blocked by enemies.

The battle in this week's *parsha* with the most formidable enemy - the *sar shel Eisav* - also derives from an *Ayin* in front: *Eisav* is *Ayin* and the letters *Shin* and *Vov*, meaning an equivalent power trying to offset the vision of clarity of the eye.

We described last year how Yaakov's battle with the angel of *Eisav* connects deeply to *Chanukah*:

"After they wrestled all night and the *malach* dislocated his thighbone, Yaakov did not let the *malach* go, despite the *malach's* need to sing praises to Hashem at dawn, until the *malach* blessed him. The Torah states the following: "Yaakov was left alone, and a man wrestled with him until the break of dawn. When he perceived that he could not overcome him, he struck (*vayigah*) the socket of his hip (*kaf yereicho*)."

Vayiga, meaning "he struck," has the same *gematria* as *Chanukah*, 89.

Kaf yereicho, meaning "the socket of his hip," has the same *gematria* as *Purim*, 336.

Rav Elchonon Wasserman *zt"l* wrote a famous piece in which he describes how physical threats are fought with spiritual weapons (*Purim*) and spiritual threats are fought with physical responses (*Chanukah*). We see both battles hinted at in this fight with the *malach* of *Eisav*.

The *Baal Haturim* points out that the first letters of the words *hatzileini na miyad* - *Hey*, *Nun* and *Mem* - spell the word *Haman*, which alludes to the fact that *Haman* would come and try to kill mother and children, as we see in *Megillas Esther*.

The *Rokeiach* shows the same pattern spelling *Haman* from the last letters of the words "*vayolen shom balaylah - and he spent the night there.*" The *Medrash* in *Bereishis Rabbah* says that this prayer, *to be saved from the hand of my brother, from the hand of Eisav*, meant the following: "Save my children who are destined to be given over into the hand of *Eisav's* children, who will come against them with the force of *Eisav*."

We know, of course, that *Haman* descended from *Eisav*.

We "see" that the *shoresh* of our battles with evil men - throughout history - are highlighted in both *Parshas Vayishlach* and *kappitel* 140.

Both *Yaakov*, whose name has a value of 182, which is seven times 26, the value of the *Sheim* of Hashem, and *Dovid Hamelech*, whose life was an attempt to stay close and articulate this closeness with Hashem from the gift of 70 years - *Ayin* - from *Adam Harishon*, provide us with tremendous guidance regarding how to battle and overcome the enemies within and without. These enemies, like the animals analyzed above, and like *Eisav* and *Amaleik*, all share the start of their names with the letter *Ayin*.

It is interesting that the *gematria* of *Gog* (12) *U* (6) *Magog* (52) is also 70, *kenegged* the 70 souls *Yaakov* brought to *Mitzrayim*.

Chazal tell us that *Chanukah* is also connected to *Sukkos*, and, therefore, the story of *Yosef*, which we read during *Chanukah*, follows the story of *Yitzchok*, who is associated with *Sukkos*.

Therein lies another 70 - the 70 *korbanos* brought during *Sukkos*, representing the 70 nations.

May we use the power of our *ayin* to stare deeply into the depth of the *neiros* and find within them some glimpse of what we are carrying through history for the last two thousand-plus years since the *nissim* of *Chanukah* - the *Ohr Haganuz*, the light of the *Menorah* from the *Bais Hamikdosh*, and the light of the 70 facets of the Torah which we reaccepted.

Along these lines, one final powerful thought for allowing the power of 70 and *Chanukah* to help us keep Hashem in front of our eyes is that the 44 lights of *Chanukah* - 36 *neiros* plus 8 *shamash* lights - when added to the value of Hashem (26) - also equals 70!

Parashas Vayishlach

תש"פ

פרשת וישלח

עם לבן גרתי
With Lavan, I lived. (32:5)

ויותר יעקב לבדו
Yaakov was left alone. (32:25)

Rashi interprets the phrase, *Im Lavan garti*, "With Lavan, I lived," as a profound message to Eisav. The word *garti* has the same letters (hence, the same *gematria*, numerical value) as *taryag*, 613 (*mitzvos*). Yaakov intimated to Eisav, "I do not fear your influence on me. I lived for years with the wicked Lavan; yet, I did not learn from his evil ways. I was still able to observe all *taryag mitzvos*. Yaakov seems to be making two statements: A) I observed the entire Torah, B) I did not learn from Lavan's evil ways. Is this not obvious? If one observes the entire Torah, clearly he is not a student of Lavan. The disciples of Lavan do not observe the Torah, and those who adhere to the Torah are not influenced by Lavan!

Horav Zaidel Epstein, zl, derives from here that it is possible for one to be fully Torah observant, yet remain a *talmid*, student, of Lavan. The two are not necessarily inconsistent with one another. Obviously, this must be explained, since a Torah observant Jew cannot possibly be an adherent of Lavan's values and principles – or can he? The *Mashgiach* explains this based upon a well-known principle expounded by *Ramban* in his commentary to *Parashas Kedoshim* (*Vayikra* 19:2), in which he explains the concept of *Kedoshim tiheyu*, "You shall be holy." What is the meaning of holiness? How is our concept of holiness different from that understood by general world society? *Ramban* contends that holiness is not limited to the observance of any specific category of *mitzvos* or to the fulfilment of any particular set of activities or deeds; rather, it is an exhortation that one's approach to life and living be governed by moderation, especially in those areas of human endeavour which are permissible. The *Ramban's* phrase assailing such behaviour has been immortalised: *Naval birshus haTorah*; "A degenerate with the permission of the Torah." Such a person executes the technical demands of a *mitzvah*, including the minutiae, yet surrenders himself to self-indulgence, gluttony, and licentious behaviour. Although not committing a specific prohibition, his behaviour is not Torah-oriented. A Jew must go beyond his practical obedience; he must be *kadeish atzmecha b'mutar lach*, "Sanctify himself/yourself in what is permissible," thus achieving the level of *kedushah*, holiness.

Lavan lived for *olam hazeh*, this world, with its materialistic and physical pleasures. He clung to them passionately. Yaakov *Avinu* could have been influenced by his behaviour, to the extent that he could "placate" total *mitzvah* performance while achieving those worldly pleasures that were not distinctly incongruous with Torah dictate. We derive a powerful lesson to incorporate into our lives: One should not assume that by studying Torah and observing *mitzvos* -- even studying diligently and observing every aspect of the *mitzvos* -- he is home free. He must accompany his spiritual devotion with an abrogation of *olam hazeh*, dedicating himself to a life in which physical pleasure -- unless dedicated for a lofty, spiritual purpose -- is not his life's focus, nor is materialism his guiding light. Torah and *mitzvos* mean spirituality. Materialism and physicality are present to help, not to lead.

Chazal (*Bereishis Rabbah* 77) quote the *pasuk* in *Devarim* (32:25), *Ein ka'Keil Yeshurun, rocheiv Shomayim b'ezarecha, u'v'gaavaso shechakim*; "O, Yeshurun, there is none like G-d, riding through the heavens to help you, and in His majesty through the upper heights." *Chazal* teach, "There is none like G-d, and who is like G-d? *Yeshurun*, the most pleasant and praiseworthy (straight and upright), pursuing their lives in undeviating duty." (When a Jew achieves the level of *Yeshurun* in complete devotion to Hashem, he becomes "G-d-like," achieving a level in this world that has no peer.) The *Midrash* concludes, "Who is like G-d? *Yisrael Sabba* (grandfather/Patriarch Yisrael/Yaakov, as it is written, "*Vinisgav Hashem asher levado*, 'None but Hashem will be exalted in that day' (*Yeshayah* 2:17). For, concerning Yaakov, it is also written, *Vayivaser Yaakov levado*; 'Yaakov was left alone.'"

Horav Yeruchem Levovitz, zl, explains that *Chazal* are teaching us a vital principle concerning our *avodas ha'kodesh*, service to Hashem. One who reads the story of Yaakov *Avinu* remaining alone might think that our Patriarch was alone because no one remained with him. *Chazal* intimate that this was not the case. *Levado*, alone, independent of others, disregarding peer pressure, is the loftiest level that one can (and should) achieve. Indeed, *Chazal* teach that the *levado* of Yaakov was similar to the *levado* of Hashem. Yaakov personified the ability to be alone, to be distinct, independent, connected and clinging only to Hashem, regardless of what the rest of the world thinks, says or does. This is the opposite of Eisav who was a man of the field, ownerless, irresponsible, open to everyone.

The *Tanna* in *Pirkei Avos* (4:1) asks: *Eizehu gibor*, "Who is strong?" *Ha'koveish es yitzro*, "He who conquers/quells his (evil) inclination." The *Tanna* teaches us that a true *gibor*, strong person, is one who is alone, whose adversary is within him: his inclination. He stands alone, uninfluenced by external pressure, in complete devotion to Hashem, acting on his own, without peer pressure, but doing what is appropriate to achieve. This is what he strives to do. He will settle for nothing less and will not allow anything or anyone to stand in the way of his relationship with Hashem. Such a person is a true *gibor*.

Such a person, a "*levado Jew*" is unique. It means, first and foremost, that one is true to himself. He serves Hashem with neither fear of public judgment, nor yearning for public acclaim. While being yourself seems obvious, our world, sadly, does not work this way. We tend to stifle our authentic selves in order to fit in with the crowd. Thus, we suppress our creativity, ingenuity and self-awareness, thereby diminishing our spiritual potential and hampering our relationship with Hashem. This is what we termed a lack of spiritual integrity, of spiritual authenticity. While at first to swim against the tide is difficult, the rewards of self-awareness, self-worth, self-confidence -- all of which allow one to seek and achieve higher goals -- are not only well-worth the effort, but they will

Hebrew Academy of Cleveland

Dedicated to the memory of Ellis Goldberg z"l publisher and distributor of the Worldwide edition of Peninim

ultimately engender a happier, more creative self, an individual who is true to his own identity.

Horav Aharon Kotler, zl, travelled to the United States from Kletsk, Belarus, to raise badly needed funds for his *yeshivah*. He travelled to various Jewish communities (there were not many prior to World War I) to meet Jews who would listen and open their wallets to help his students. Somehow, he erred and ended up in a small city, far from the larger Jewish circles. He sought a place to spend *Shabbos*. He did some research and discovered that, indeed, this city was host to a very small Jewish community. While its members were biologically Jewish, their religious observance was far from commendable. The meat that passed the barometer of *kashrus* supervision was not acceptable. There was one positive caveat: the *rav* of the community was a *yarei Shomayim*, G-d-fearing, Torah scholar of repute. There was one problem, however: the *rav* did not associate in any way with his members. He remained secluded in his house, refusing to leave even to attend services in the local *shul*. He was a total recluse.

When *Rav Aharon* realised that *Shabbos* was quickly approaching, he decided that he would pay the *rav* a visit. Perhaps the *rav* would invite him for *Shabbos*. He knocked on the door and finally the *rav* answered. He asked if he could host him for *Shabbos*. The *rav* refused sternly, "No." *Rav Aharon* did not know what to do. On the one hand, he could not take a chance on eating spuriously kosher meat; on the other hand, he could not fast the entire *Shabbos*. He decided to knock again. This time, he would reveal his identity. Perhaps the *rav* would change his mind.

"My name is Aharon Kotler, and I serve as the *Rosh Yeshivah* of the *yeshivah* in Kletsk. I have no place to spend *Shabbos*. Will you please provide me with hospitality?"

The *rav* replied, "You claim to be a *Rosh Yeshivah*. I will ask you five questions (in *halachah*). If you reply correctly, I will know that you tell the truth." *Rav Aharon* was an extraordinary genius, having earned a reputation even then as a peerless *talmid chacham*. He related that the questions were extremely difficult. He was able to answer one of the questions only because he had once visited a community and learned in its *bais hamedrash*. While there, he opened up a *sefer* and noticed this question, and the author's brilliant solution. He related it to the *rav*. The remaining four questions, he was able to answer despite the fact that their source was in obscure passages in *Talmud Yerushalmi*, which were not his focal point in Torah study. Nonetheless, he passed the test and spent a wonderful, spiritually-elevated *Shabbos* with the *rav*. They passed the time studying and speaking together concerning Torah-related topics. Indeed, *Rav Aharon* was greatly impressed by the *rav's* encyclopaedic knowledge of *shas*, the entire *Talmud*.

During *Shalosh Seudos*, the closing *Shabbos* meal, *Rav Aharon* asked the *rav* why he had chosen this isolationist approach to Judaism. He had no interaction whatsoever with anyone. The *rav* replied, "I was compelled to leave the European *shtetel* for America. My goal was to find employment such that I could sustain myself while I pursue my Torah studies. After speaking to the leaders of the community, I gathered that *kashrus* was not part of their religious agenda. They observed what they wanted (which was very little). When I visited the *shul*, I realised that speed was much more important than quality. It was all about money. Get to work as early as possible in order to garner a few more pennies. I understand that I had little choice concerning what to do, if I were to survive spiritually in the community. This is why I live in total seclusion. No one sees me, so no one can disturb me." *L'vado*, alone. He had no relationship with his employers: "I learn here; I daven here; I eat and sleep here. I have no interaction with anyone in the community.

Thus, I plead with Hashem that He should grant me the ability to live as a Torah Jew. To achieve this plateau, it is incumbent that I remain isolated from everyone. This is my only protection."

ויאמר עשו יש לי רב ויאמר ויעקב... וכי יש כל

And Eisav said, "I have much, And Yaakov said, I have everything."
(33:9,11)

The *Chafetz Chaim, zl*, states that the varied comments concerning their individual material bounty that *Yaakov Avinu* and *Eisav ha'rasha* expressed define their individual outlook on *olam hazeh*, this world. *Eisav* contended that he had much; a term that implied he could use more. With such an attitude, he would always seek more. One who has one hundred is dissatisfied. He now wants two hundred. He never has enough. On the other hand, *Yaakov* declared that he had everything. Material assets had little worth to *Yaakov*. He got by on what he had and what he had was all that he needed. Indeed, a Jew may say, "I want." No end exists to what a person might seek. He may not, however, say, "I need," because this implies that Hashem has not provided him with his needs.

A man had two sons. He owned a large, expensive diamond which he entrusted to one of his sons for safekeeping. He did not divulge this to anyone. Shortly thereafter, the father's soul went to its eternal rest. That son was an upright and honest man. This was demonstrated by the utmost care that he showed for the diamond. Since no one other than his father was aware of the whereabouts of this diamond, the son went to his brother and shared this piece of information with him. He said, "Since the diamond now actually belongs to both of us, let us sell it and split its value." When the brother heard about the diamond, he had other thoughts regarding its disposal. This brother was unscrupulous and was not interested in sharing what otherwise would not originally have been his. He purchased a worthless glass counterfeit diamond which, to the untrained eye, appeared no different than the real thing. He then suggested to his brother that, since he, too, had received a diamond from his father, it would be much easier for them to place each diamond in a box and draw lots as to who would get which diamond. The upright brother agreed. It sounded like a plan.

The brother whose actions were less than noble purchased two boxes of similar size and appearance. He then placed a hidden mark on the box containing his fake diamond, so that he would recognise it. He suggested that they obtain two witnesses to monitor the proceedings, so that no one would ever claim that he was cheated. The upright brother asked why witnesses would be necessary; after all, they were loving brothers who were splitting up their father's inheritance, which was comprised of two diamonds of equal value and appearance. The other brother insisted that there be witnesses. He went out to search for two such men. Meanwhile, out of boredom, the other brother took the diamonds out of their respective boxes. He stared at the shine of the diamonds. When he was done, he returned the diamonds to their boxes, not realising that he had unknowingly mixed the two boxes. Hence, the real diamond was now in the box that had a black mark on it, and the counterfeit diamond was in the box that had been the repository of the expensive diamond.

We all know the outcome of the story. The brother who had marvelled at the stones had unknowingly placed the expensive stone in the box reserved for the fake. The swindler picked the wrong box, and, thus, to his chagrin, ended up with a worthless piece of glass. "Had I been an upright person like my brother, this would not have happened," he lamented.

In his prayer, which precedes the daily *Shacharis*, morning service, *Horav Elimelech, zl*, *m'Lizhenk* asks, "And spare us from the

jealousy that one might have for his fellow; and never should envy enter our hearts... and place in our hearts the positive observation of our friend's positive character traits; and we should all follow the righteous and just path; and not harbour any resentment toward our fellow." Beautiful and meaningful words – if we would only listen.

It is all encapsulated in the inspiring immortal words of the *Tanna* (Ben Zoma) in the *Mishnah* (*Shabbos* 32a) (*Pirkei Avos* 4:1), "Who is rich?" *Ha'sameach b'chelko*; "he who is happy with his lot." Regardless of the "portion" that one receives, he should accept it as Hashem's gift. When one recognises the Source of his gift, he should realise that it was not a subjective or arbitrary gift from a mortal, but a profound gift from Hashem Who knows what He is giving, to whom and why. Furthermore, *sameach* is happiness that emanates from the heart, as opposed to *sasson*, which is joy that is articulated and expressed publicly/externally. Joy from the heart is cognitive joy. One thinks it through, understands its depth, and realises its meaning and purpose.

Contemporary life is unfortunately replete with yearning, striving and unrest. We never seem to have enough. If this would be the case concerning spiritual matters, it would be a good thing. Sadly, we seem to be satisfied with whatever status quo we achieve in the realm of spirituality and "chomp at the bit" when it involves physical/material matters.

Life is filled with challenges. Our grandparents and parents had their set of challenges; we have our challenges, which are endemic to our lifestyle and era. They had hardships; we, too, have hardships. While their sense of adversity was different than ours, one thing remains the same: the ability to cope with adversity. Our coping skills, however, are greatly diminished when they are hampered by a negative state of mind. In other words, our attitude determines whether we will triumph over the challenge, or if it will be the converse, with the challenge getting the better of us.

A person who has a positive outlook on life understands that true joy emanates from appreciating all that he has, even if it is not as much as he wants. There is a well-known anecdotal story about a poor man who lived in a tiny house with his mother, wife and six children. The noise was superseded only by the crowded atmosphere. It was impossible for the man to think, because it was difficult to find a quiet place in the house where he could possibly be alone long enough to think. He went to his *rav* to seek advice on how to relieve his anxiety.

The *rav* listened to his tale of "woe," and surprisingly suggested that he purchase and bring home several animals: a chicken, a rooster, a duck and a goose. After "they" were settled, the *rav* told him to go back and purchase an old goat and a cow. The man was surprised with his *rav's* advice, but, as was common *many* years ago, he listened to his *rav* and, despite the added difficulty that it presented, purchased and brought home the shopping list of animals. After about a week of the added crampedness and noise, the man returned to his *rav* and complained even more. He begged for help. The *rav* suggested that he purchase a dog and bring it home. The man now had a menagerie of animals, with the stench and varied noises that accompanied it. He was about to go out of his mind. What did the *rav* seek to achieve with his advice? It was impossible to go home. He was more comfortable sleeping in the street.

The man returned to the *rav* and pleaded with him for help in resolving his now even worse situation. The *rav* said to remove one animal each day until he had none left and then return to him. A week passed, and, understandably, the challenges presented by his extra "guests" became a thing of the past. So, too, was the man's negative attitude. "*Rebbe!* Thank you so much for your advice. I

finally had a decent night's sleep. Life is sweet. With just my family in the house, we have so much room. It is a pleasure!"

Madison Avenue teaches us to want, to seek more and more. Advertisements clamour to tell us that life could be so much more meaningful if we would only have what they are selling. We fall prey to their wiles, not realising that the greatest joy is derived when one is content with *his* life. Their goal is to make us feel miserable, when, in fact, we should be happy with what Hashem has provided for us. Sadly, we do not realise our good fortune until it is taken from us. Then, a black piece of dry bread becomes a lavish banquet, and a trip to the park becomes a vacation.

A psychologist once counselled: "A person must always be light-hearted and happy. Even when circumstances are clouded by sadness, one must fight to smile. Somewhere among all the sad thoughts, he must have some recollection of better days which may curve his lips into a smile, and, in turn, brighten his spirit; and a bright spirit cannot be defeated by sadness."

In conclusion, we all have wonderful aspects of our lives that either elude us or we ignore them. Quite often, the most positive attributes are right under our nose. The reason that we do not notice them is that we are too busy either complaining or looking with envy at our neighbour to realise that we are very fortunate.

A man decided to sell his home, and he consulted an estate agent. After visiting the house, the estate agent wrote an elaborate description of the house – no fabrications – only the truth in a positive light. He then gave it to his client for approval. "Is that my house?" the client asked. "If it is, I have changed my mind about selling. It is just the house that I have always wanted, and I never realised that I had it all the time."

As I said, right under our nose.

Va'ani Tefillah

חוס ורחם עלינו

Chus v'racheim aleinu

Spare us and have pity on us.

Chus and *racheim* have variant meanings. The *Gaon*, *zl*, *m'Vilna* explains that *chus*, spare/save, is a term which applies to something one wants to save/spare, something that he personally made with great care, feeling and forethought. It has special meaning to him. Obviously, this applies to a professional or anyone who put in much labour into creating an item which is very dear to him.

We supplicate Hashem, *chusah al amalach*, "have pity on Your handiwork (*Selichos*)."
Hashem is the Master Craftsman. We would like to think that we are His greatest creation. He created us with love and forethought, and, thus, we play a special role among His creations. We turn to Him in prayer (*Shema Koleinu*) to listen to our pleas and spare us, because we are His handiwork. We add (from our standpoint) "Please Hashem, have mercy, *rachamim*, on us," because we are unable to exist without His Heavenly mercy. Realising and acknowledging that without Heavenly mercy, not only are we unable to exist but we do not have a right to exist (due to lack of worthiness) is definitely a step in the right direction.

To sponsor a mazaltov, simcha or yartzeit, email: peninim@dvar.info

Parashas Vayishlach

The Home

"Imma, I'm home."

"Devora, shalom! Welcome home. How was school?"

"Wonderful, Imma."

"Take off your coat and let me give you a big hug."

"Imma, you're the best. What's that delicious smell?"

"Vegetable soup. I have a nice hot lunch for you."

"Yum. I'm so hungry."

"Okay, go wash and sit down so we can eat together."

"Imma, it's so nice to eat with you every day."

"It's my pleasure, Devora."

"Imma, can I tell you something personal?"

"Of course, my dear."

"You make our home such a wonderful place. You always greet us with a smile, a hug, and a kiss. You have a warm meal waiting for us. You take care of all of us. Our home is clean, orderly, and well stocked with food. You always have the time to listen to us, and to give us good advice. You make Shabbos and Yomim Tovim so beautiful and special. I just love coming home!"

"Devora dear, you make me feel so good. I work so hard on all of these things. It is wonderful to hear your appreciation. Can I tell you a secret?"

"Sure, Imma."

"This is the most important thing that I can be doing."

"Why, Imma?"

"What is the most precious thing in the world?"

"Gold? Diamonds?"

"No."

"What, Imma?"

"People."

"Really?"

"Do you know what a person can accomplish? People can move mountains. They can create cities. They can write beautiful *Chidushei Torah* (original Torah thoughts). An evil person, *cholila* (Heaven forbid) can destroy a whole world. People are worth more than anything."

"What's the secret that you wanted to tell me, Imma?"

"Do you see those two house-plants over there, Devora?"

"Yes, Imma. One looks very strong and healthy. But the other one is barely alive."

"When I bought them, they looked the same. I planted one in a flowerpot filled with good, rich soil. It grew big, strong, and beautiful. The other one was planted in weak soil. It hardly grew at all."

"Imma, tell me the secret."

"A person is like the plant, and the home is like the soil in the pot. When a person grows up in a good home, he will flourish. His body and soul will receive the nourishment that they need to bloom into a healthy, strong, productive adult. If not, *cholila*, the person will find it much more difficult to meet life's challenges. That is why my work in the home is so important. It helps to make you into

beautiful people. This is the secret to the most precious thing in the world."

"Imma, how do you know this?"

"We have a hint in this week's parasha. The Torah writes that Dinah, the daughter of Leah went out to see the daughters of the land where they

were living (Bereshis 34:1). Unfortunately, a terrible thing happened to her when she went out. The Medrash Tanchuma comments on this event by quoting a verse in Tehillim (45:14), 'All of the honor of a princess is inside.' When a woman is modest within her home, she atones for her family members. Just as the holy altar atones for the Jewish people, so too she atones for her people. When a woman is modest within her home, she becomes like a fruitful vine. Her children become like strong olive trees."

"Imma, that is beautiful."

"The home is the woman's field of endeavor. That is where she can be creative. That is where she can create life's most valuable possessions."

Kinderlach . . .

Beautiful daughters, we are counting upon you. You are our future. You create the next generation. You make the home that nurtures them into beautiful people. Where would we be without people? Nowhere. Where would we be without you? Nowhere. We appreciate you!

Honoring Parents

After thirty-four years of separation, Yaakov is on his way to meet his brother Eisav. He is informed that Eisav is coming to meet him with 400 men at his side. "And Yaakov was very frightened ..." (Bereshis 32:8). What was he afraid of? Yaakov certainly had *emunah* (faith) and

bitachon (trust) in Hashem. He also had the *zechus* (merit) of many mitzvos to protect him. He learned Torah with Shem and Ever for fourteen years. He observed all 613 mitzvos in the house of Lavan. He was scrupulously honest in all of his dealings. But what about Eisav? The Medrash (76:2) explains that Eisav also had mitzvos to his merit. "All of these years he (Eisav) honored his parents. He will come to battle me with the strength of that mitzvah on his side." For those thirty-four years, Eisav honored his parents and Yaakov did not. Think about the implications of this. Even with all of his merits, Yaakov was still afraid of Eisav because he had honored his parents. This shows the importance of honoring ones parents.

Kinderlach . . .

Honoring Abba and Imma is one of the mitzvos whose reward is mentioned directly in the Torah. "Honor your father and mother so that your days will be lengthened" (Shemos 20:12). We honor them by helping them and serving them. Standing up for them, listening and not contradicting them shows our reverence for them. By honoring our parents, we are really honoring Hashem. Let us all do our best to strengthen our observance of this very important mitzvah.

Difficult Times

Yaakov Avinu reveals to us an important obligation in his prayer to Hashem. "... for I crossed the Jordan (River) with just a staff ..." (Bereshis 32:11). Rabbeinu Bechaye writes that Yaakov Avinu is teaching us the importance of mentioning the difficult times amidst the plenty. We can get very comfortable when times are good. It is easy to forget about hardships. That is the first step toward forgetting about Hashem. Yaakov Avinu is warning us. Never forget the hard times. Then you will always remember the One who brings the good.

Kinderlach . . .

When was the last time that you were sick? Do you remember how badly you felt? Do you remember how sincerely you prayed to Hashem for a refuah shelaimah (complete recovery)? He answered your prayers and brought you back to health. He wants you to remember that even now. Why? Because then you will realize that He is the One Who is guarding your health. One of the reasons that we become sick is to learn to appreciate our health. Try to skip the step of getting sick, while you are healthy, and appreciate that your health is a great gift from Hashem.

Lessons From the Wicked

ויצו אתם לאמר כה 32:5
תאמרנו לאדני לעשיו, כה אמר
עבדך יעקב עם לבן גרתי

ואחד עד עתה

"He charged them, saying: Thus shall you say, 'To my lord, to Eisav, so said your servant Yaakov: I have sojourned with Lavan and have lingered until now.'" Rashi – The word, "גרתי" – is the Gematria of 613, as if to say, "I have sojourned with Lavan, the wicked one, yet I still kept the 613 Mitzvos of the Torah, and I did not learn from his evil actions. If Yaakov fulfilled all 613 Mitzvos of the Torah, we would be able to deduce on our own that Yaakov did not learn from the evil ways of Lavan. If so, why does it need to be said, "And I did not learn from his evil actions?"

Rashi says that Yaakov was telling Eisav that the Brochos of Yitzchok were not fulfilled, so he had no reason to hate him. This is perplexing, for how could Yaakov say that the Brochos of Yitzchok, who was a Navi of Hashem, would not be fulfilled? (If they were not fulfilled at that moment, but would be in the future, then Eisav would still have reason to hate Yaakov. It appears that Yaakov was saying that the Brochos were not fulfilled yet, and would never be). Certainly, Yaakov believed that the Brochos would be fulfilled. However, Yaakov was telling Eisav that the Brochos could only have a Kiyum for me, who was with Lavan and did not learn from his evil deeds. The reason that Yaakov did not learn from Lavan, was because only the Torah Hakdosha and Mitzvos were important to him. The Gashmiyos that he wanted was just in order to sustain himself and his family so that he can live a life of serving of Hakodosh Boruch Hu, and not need to rely on others for his sustenance. 33:11 "יש לי כל" – Yaakov said that he had "everything" – for he had enough with which to sustain himself and his family and could therefore serve Hakodosh Boruch Hu unencumbered. For Yaakov, the Brochos would be fulfilled. Yaakov was telling Eisav, "However for you – whose entire life is all about Olam Hazeh,

and you will never be satisfied with what you have – even when you really have enough – for you the Brochos will never be fulfilled." As Eisav said, "יש לי רב" – I have a lot, but I want more. Yaakov was telling Eisav that he should not hate him, for even had he gotten the Brochos, he still would have never been satisfied, and is therefore not lacking by not having received those Brochos. (דרש משה)

Rashi says that the Gematria of the word, "תרי"ג" – Yaakov was sending a message to Eisav that he lived with the wicked Lavan, and nonetheless he was Mekayeim the Taryag Mitzvos. Tehillim 1:1,2 "אשרי האיש אשר לא הלך בעצת" רשעים... ובמושב לצים לא ישב, כי אם בתורת ד' חפצו, ובתורתו יהגה יומם ולילה." "Praiseworthy is the man who did not walk in the counsel of the wicked... and in the session of scorners he did not sit. Rather his desire is in the Torah of Hashem, and he toils in Torah day and night." This seems to be from one extreme to the other – one should not be near the wicked for they may become wicked, rather one should be a complete Tzaddik, who toils in Torah day and night. Why do we go to the extreme of stating that one should be a complete Tzaddik? Avos 4:1 – The wise one is one who learns from all people, as it says in Tehillim 119:99 "מכל מלמדי השכלתי" – "From all my teachers I grew wise." How are we to understand this Mishna that one should learn from all people, for from the wicked he may Chas V'sholom learn evil things? Additionally, the proof that the Mishna brings that one should learn from all people is that the Posuk says that one should learn from his teachers. It would appear from the Posuk that one should only learn from his teachers and not all people.

The Sifrei Musar teach us that we should in fact learn from the wicked. The wicked awaken in the morning with a burning desire to fulfill the will of the Yetzer Hara. They are very crafty and come up with ingenious plans on how to achieve their burning desires. The Posuk should be read, "מכל" – from all of their plans and tactics that people use to

achieve their desires, "מלמדי השכלתי" – you should use that to teach you how to serve Hakodosh Boruch Hu. "אשרי... האיש" – Praiseworthy is the one who does not walk in the counsel of the wicked, except for the desire of Hakodosh Boruch Hu's Torah. He does not sit in the counsel of the wicked for his own desire, but he does learn from them for the sake of Hakodosh Boruch Hu, how to serve Him. This is what the Posuk is alluding to here with Yaakov Avinu, that Yaakov sought to learn from everyone in his quest for his service to Hakodosh Boruch Hu. "גרתי" – "עם לבן גרתי" is the Gematria of "תרי"ג" Mitzvos – that Yaakov was saying that through living with Lavan, he was Mekayeim the Taryag Mitzvos of the Torah. He learned from Lavan, from his burning desire to focus on silliness – to focus that energy and serve Hakodosh Boruch Hu through it. "ויהי לי שור וחמור" – "ויהי לי שור וחמור" – is a Bechina of Kedusha, and a "חמור" is a Bechina of Klipos of Tumah. Yaakov was saying that he was taking a Bechina of Kedusha and growing it through the Bechina of Tumah. (זרע קודש)

The words, "I did not learn from his evil actions," are not extra at all. In one's Avodas Hashem, he is to learn from everyone. How can one learn something good from the wicked? The wicked are so focused on their goal, and they are ready to do anything to achieve it. We must serve Hakodosh Boruch Hu with this great zeal, and seek to do whatever we can to further our Avodas Hashem. Yaakov was saying that he did not learn much from the wicked Lavan. He learned how to be craftier and use ingenuity to further serve Hakodosh Boruch Hu. He learned to serve Hakodosh Boruch Hu with great focus, and not just out of habit. He then finishes off by saying – while he did take much from Lavan, he did not learn anything bad from his actions. He didn't learn how to be smart and wily for matters of Gashmiyos, rather it was all used for matters of Ruchniyos, so that he could become a true Eved Hashem. May we be Zoche to learn from everyone, all for matters of Ruchniyos, to further our Avodas Hashem.

PARSHA WITH

Rabbi Shmuel Brazil

YESHIVA ZEEV HATORAH

www.zeevhatorah.org

For sponsorship and to subscribe please email Yaakov@zeevhatorah.org

PARSHAS VAYISHLACH

THE EVERYTHING FACTOR / QUALITY VS QUANTITY

When Yaakov meets Aisav he says (Bereishis 33,9) **יש לי כל** I have everything and Aisav responds **יש לי רב** I have much. What does it mean that Yaakov has everything? Yaakov in his declaration was not referring to possessions of the physical. *Chazal* themselves state that if a person has one hundred he desires two hundred, if he possesses two hundred he wants four hundred. In physical matters one can never have everything for he always will feel a lack and thirst for more. Yaakov was referring to spiritual items each of which is eternal and never ending. Half of infinite is infinite. In spiritual matters Yaakov correctly says I have it all.

In the physical world there is one item that is measured in quality alone and not quantity, weight or function ability. If one possesses even the smallest amount, it is considered as if he has everything. The "everything factor" under discussion is the element of fire. If one possesses even the smallest fire with it he can destroy the world. The size of the fire that he possesses is irrelevant, for the tiniest fire can achieve total destruction equal to the most quantitative fire that one possesses.

Torah is compared to fire for if one has **דעת** he lacks nothing and if he doesn't possess **דעת** he is lacking everything **דעת קניית מה חסרת דעת חסרת מה קניית** (Nedarim 51, Vayikra Rabba 1,6). The greater degree of **דעת** that one possesses the more intimate relationship one bonds with Hashem and the unlimited infinite. He has contact with **כל**. The colossal physical cannot compare itself to the smallest mitzvah. The material object has its limitation in time and space not so with the spiritual acquisitions.

Before the coming of *Moshiach*, *Chazal* describe the state of being with an analogy. It is compared to a Camel laden with an oversized load of flax protruding on both side that in cannot enter the stable. The blacksmith wonders, how does one bring the camel into the stable. There was a wise man nearby and he suggests that one spark that comes from the coals of the blacksmith can rid the camels of their flax. Aisav's technological culture and secular wisdom fills the world and hijacks man's interest and ambition, leaving hardly any room for the wisdom of *Moshiach* to enter or penetrate. Yet one spark of Yaakov's Torah can remove all the flax that exists. The Torah of *Moshiach* is so lofty and of such pure quality that it can make decades of all the physical quantities of accumulated falsehood vanish in a moment. **והיה בית יעקב אש ובית יוסף להבה ובית עשו לקש** (Rashi Bereishis 37).

Aisav claims he has **רב**, the relationship to the external world of quantity, the **פשתן וקש**, the flax and straw. Yaakov relates to the **כל**, the *ruchniyus* of the world and the next. The body is nothing without the soul. Wisdom about an external world alone is no match against the strength of *emunah* and wisdom that is gleaned from Torah and from two worlds.

PARSHA WITH

Rabbi Shmuel Brazil

YESHIVA ZEEV HATORAH

www.zeevhatorah.org

For sponsorship and to subscribe please email Yaakov@zeevhatorah.org

The Chazal tell us (Baba Basra 16b) that כל describes the infinite world to come שלשה הטעמים הקב"ה. Even in this world one is enabled to taste Olam Haba like the Avos, to experience the infinite in the finite. The name ישראל contains the word אש. Part and parcel of our name is the quality of the element of אש that possesses the characteristic of כל as we explained above. The Mekubalim write that the acronym of the Ten Sefiros add up to ישראל. Yisrael is only five letters yet it contains the entire spectrum of the conduits through which Hashem sustains the Four Worlds *Asiya, Yetzirah, Beriah, and Atzilus*. The name ישראל also possesses the acronym of all the Avos and the *Imahos*: The letter *yud* of Yisrael is the acronym of יצחק and יעקב, the letter *sin* of Yisrael is the first letter of שרה, the letter *raish* is the first letter of רחל, the letter *aleph* is אברהם, and the letter *lamid* is לאה. This conveys that every *Yid* has the ability of the Avos to experience the כל of *Olam Habah* in *Olam Hazeih*.

The name ישראל is only a five letter word yet it has the quality of אש that even this small amount possesses כל. This is what we attest to in the הרהמן at the conclusion of the *Birkas Hamazon* כמו שנתברכו. We don't have to wait for *Moshiach* to dispel the darkness of falsehood in the world. We can infuse the light of *Olam Haba* into this world through the virtuousness and righteousness in our daily lives.

All Detergent says it All. The more one cleanses away the dirt, earthliness, and body experiences the closer one comes to הכל.

Soon the days of Chanukah will be upon us. These days are called in *piyut Moaz Tzur* בני בינה ימי שמונה "days of eight" and not שמונה ימים eight days. Days of eight doesn't describe the quantity of the duration of Chanukah but rather that each day of Chanukah relates to the quality of number eight which the Maharal explains symbolizes the supernatural. The fire of the miracle of Chanukah was the supernatural fire like the miracle of the burning bush that *Moshe Rabbeinu* witnessed seeing that this heavenly fire does not consume but just lights. the bush was not consumed. Heavenly fire does not consume but rather enlightens. The term אכל has the letter א and the word כל. It was a fire sent from the Hashem, with the quality of *Olam Habah*. It represents the light of the Torah which was victorious over the light of secular wisdom of the Greeks. This light of the Menorah was a כל light an *Olam Habah* light without the normal boundaries that limit a natural fire. It was a fire that stemmed from our Holy Torah that one day will enlighten *Olam Hazeih* with the recognition of אין עוד מלבדו.

GUT SHABBOS

RAV BRAZIL

We need you
to *carry us*,
so that we can
continue to *carry you*
every shabbos.

Would You Ignore

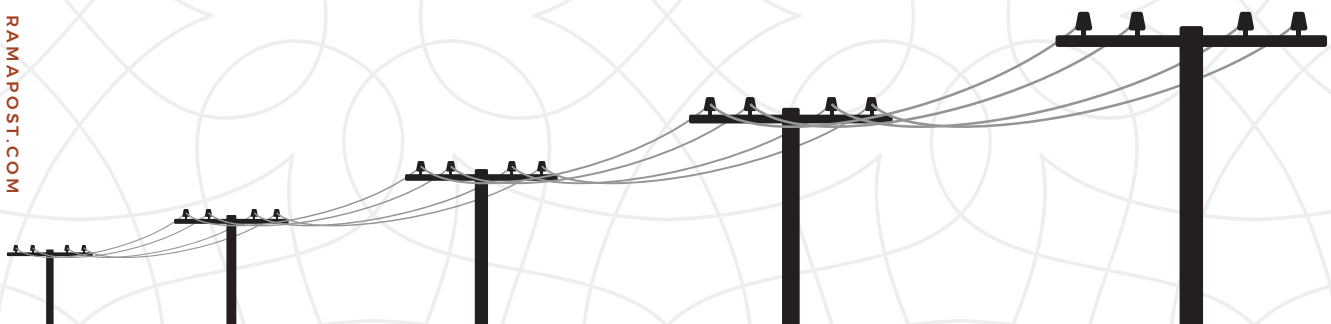
THESE UTILITIES?

DON'T IGNORE THE UTILITY THAT ALLOWS
YOU TO *carry worry-free* ON SHABBOS

RAMAPOST.COM

FOR MORE INFO & TO PAY YOUR ANNUAL DUES:
888.805.ERUV (3788) • WWW.ROCKLANDERUV.ORG

WE ARE YOUR
ONE-STOP-SHOP
TO MARKETING SUCCESS

WE ARE A ONE-STOP ADDRESS FOR ALL YOUR
MARKETING, GRAPHIC DESIGN, PRINTING & MAILING NEEDS.

We take care of all details from start to finish - under one roof.

MARKETING

DESIGN

PRINT

MAIL

אעלי הדקא

בדין הגיע לעונת נדרים

נדה מ"ו ב' ת"ש קטן שלא הביא ב' שערות ר' יהודה אומר אין תרומותיו תרומה ר' יוסי אומר עד שלא בא לעונת נדרים אין תרומתו תרומה משבא לעונת נדרים תרומתו תרומה. רש"י פ' דעונת נדרים היא שנה שלפני גדלות וכן פ' כל הראשונים ו"כ הר"מ בפיה"מ (פ"ק דתרומות מ"ג) אכן הרמב"ם כ' להדיא בפ"א מנדרים ה"ג דעונת נדרים נקרא שכבר הגיע לשני גדלות אך לא הביא עדיין שערות ע"ש ובזה יל"פ גם ד' הר"מ בפ"ד מהל' תרומות ה"ה ופ"ב מנזירות ה"ג, ולפ"ז ה' מקום לומר דד' הר"מ דאין קטן תורם א"כ הגיע לכלל שנותיו אך לא הביא ב'ש אבל בשנה שלפני גדלות אין תורם כלל, אבל נראה שז"א דאע"פ דהר"מ קורא הגיע לע"נ כשהגיע לשנות גדלות היינו משום דאז נדריו קיימין בכל גוונא אע"ג דאינו יודע לשם מי נדר אבל מודה שבשנה שלפני גדלות אם בדקוהו וידע להפלות ג"ז בכלל הגיע לע"נ ואין חולק בזה על שאר הראשונים וראי' שהרי הר"מ כ"כ גם גבי נזירות וערכין ושם ודאי הכונה גם לשנה שלפני גדלות כמו לגבי נדר דמ"ש מנדרים אלא דבהא פליג שאר ראשונים דלדעתו אם הגיע לכלל שנים א"צ לבדוקו אלא אפי' אין יודע להפלות דבריו קיימין אפי' לא הביא ב'ש ולפ"ד שאר הראשונים כ"ז שלא הביא ב'ש צריך לבדוקו אם יודע להפלות. (דרך אמונה פ"ד מתרומות ה"ה בה"ל ד"ה קטן ע"ש)

סיפור מדהים שהגיע אלינו השבוע מליקוד עיר התורה בארה"ב

זה תוכן המכתב:

לכבוד ידיד עורך הגליון "דברי של"ח"

ידוע שמרן שליט"א מקפיד מאד על גילוי משקים, וכן היה מרן הגרא"ל שטיינמן נזהר בזה מאד. שהרי החזו"א הקפיד בזה גם בזמנינו עפ"י אדונינו הגרא"ל זיע"א. והנה זה מכבר שאני נזהר בזה, אחרי שלמדתי מסכת תרומות בפרק ח' יין של תרומה שנתגלה ישפך. ולמדתי הירושלמי עם פירושו של רבינו מרן שה"ת שליט"א שמאריך מאד בעניינים אלו, גם עיינתי בהספר של הרה"ג רבי מתתיהו שטיגל שליט"א נכד רבינו (וראש כולל בכולל של הגאון רבי אברהם יצחק הכהן רובין חבר בד"ץ שארית ישראל בעיר רחובות) והנה היום (א.ה. יום ב' לסדר וישלח התש"פ) אשתי שתחי' הניחה משקה מגולה לזמן קצר מאד במטבח, ואמרתי לה שלא תשתמש בזה. לא עובר זמן רב, בערך כשעה, מתקשר אלי השכן מלמטה בבהלה שמצא נחש בביתו. וידוע המעשה עם מרן שה"ת שמצא נחש וסיפר לחזו"א והחזו"א נהנה מזה. עד כאן המעשה, ואם תוכלו לשאול את מרן שה"ת שליט"א מה לעשות להנצל מנחשים. והנני מצרף תמונות מהנחש שנמצא בבית, לאחר שנלכד ורוצץ ראשו.

ה' הוא האלוקים!

"... ביום י"א תשרי שנה זו (=לפני כחודש וחצי) הגיע נפשי עד שערי מות ממש, כאשר כרעתי לפניו בתחילת תפילת מנחה, נפל על ראשי חלון ענק ופצע אותי פצעים קשים, והייתי קרוב למיתה מחיים, והקב"ה ברוב רחמיו וחסדיו חילץ נפשי ממות, את עיני מן דמעה ואת רגלי מדחי, והשיבני אל ארצות החיים להתהלך לפניו..."

דברי הודאה מרגשים אלו, נכתבו על ידי ידידנו הרה"ג רבי הלל קופרמן שליט"א, בראש ספרו החדש והמצוי "מדרש שוחר טוב – תהלים" עם מאות ביאורים ממרן שליט"א, פרק אחרי פרק, מראשו ועוד סופר.

זכה רבי הלל שליט"א להוות קידוש השם אדיר, ולהראות לכל הרופאים: ה' הוא האלוקים, הוא ממית ומחיה!! הוא הפריך את כל התחזיות השחורות, כאשר שבועות בודדים בלבד והוא כבר מהלך על רגליו כאחד האדם, עד מאה ועשרים שנה בבריאות איתנה, אמן.

מלבד הבשורה בעצם הביאורים של מרן שליט"א, הוסיף רבי הלל שליט"א וההדיר מחדש את כל הספר, והוציא תורה מפוארת בכלי מפוארת, מפוסק ומנוקד, לא בא כבושם הזה.

מי שותף של הקב"ה?

נעתיק גרגיר אחד: נאמר במדרש הנ"ל, מזמור פ"ו כל מי ששומע קללתו ושותק וספק בידו למחות, נעשה שותף להקב"ה וכו'. ומה יש לו לאדם מכך שהוא נחשב שותף? ביאר מרן שליט"א: מי שזוכה להיות שותף, הרי הוא יכול לזכות ולכוין לדעת התורה. כמו שותף ממש. ועוד יותר הוסיף, אפילו מי שלא תמיד שומע ושותק אלא פעם אחת התגבר על עצמו ושתיק, גם זוכה להיקרא שותף.

נברך את הרב המחבר שליט"א, שיזכה להוציא עוד הרבה ספרים, ללמוד וללמד לשמור ולעשות את כל דברי התורה הזאת.

א יפה מראה

הרה"ג רבי הלל קופרמן שליט"א מביא את ספרו החדש למרן שליט"א

ליצירת קשר: ✉ ig0533145900@gmail.com

🏠 רבי יהודה הנשיא 52 בני ברק

☎ 077-2092005 📠 053-3145900

ניתן לתרום גם במכשירי "קהילות" ו"נדרים פלוס" בבתי הכנסת, יש ללחוץ על לחצן 'קופות נוספות' ובחיפוש 'דברי של"ח', או בטלפון:

נדרים פלוס 7630585-03 שלוחה-1586

קהילות 2757000-073 שלוחה-4310

גיליון מס' 355 פרשת וישלח
תש"פ שנה שביעית

גיליון זה יוצא לע"נ
ר' משה יהודה בהר"צ ר' יוסף יצחק ז"ל
נלב"ע כ"ב כסלו תשנ"ו
וזו מרת אסתר בת הר"ח ר' דוד נתן ע"ה
נלב"ע ט"ו כסלו תשס"א
חנה פערל ע"ה בת ר' בנימין בניש נ"י
נלב"ע ז' כסלו תשמ"ח
תנצ"ה

דברי שי"ח

ממרן רשכבה"ג שר התורה הגר"ח קניבסקי שליט"א

הקטלוג!

לכל הקוראים החשובים!

בימים אלו עורכים במערכת "דברי שי"ח" קטלוג מיוחד אשר יכיל בתוכו את כל ספרי רבינו שזכה להוציא לאור וכן יובאו כל החיבורים שיצאו לאור במשך עשרות השנים האחרונות. כל מי שהוציא שו"ת, קובץ, קונטרס, ספר, (ובו לא רק מדברי רבינו אלא גם מי שצירף לחיבורו שו"ת וכד') מוזמן לשלוח לנו את הפרטים כדי שנוכל להוציא תחת ידינו קטלוג מושלם לתועלת תופסי התורה עמליה ולומדיה.

בברכה מרובה
יצחק גולדשטוף

מענייני הפרשה

"על כן לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה" (לב, לג)

בזוהר הקדוש כאן (ח"א קע, ב) איתא, דכל האוכל בתשעה באב כאילו אוכל גיד הנשה. ושאלתי לאאמ"ר זללה"ה מה הכוונה בזה - וגיסא הגר"ש ברזם זצ"ל אמר כמה ביאורים על זה - והשיב לי שיש שס"ה גידין נגד שס"ה ימים שבשנת החמה ושס"ה לאוין שבתורה (עיין מכות כ"ג ע"ב, וזוהר שם), וגיד הנשה מכון לפי החשבון נגד תשעה באב.

(שעמא דקרא)

רבינו ראה אחד הנכדים יושב על ברכי אביו. אמר בחיך: לשיטת רבי שמעון (פסחים כב ע"א) שנפסקה בתוספות (חולין צט ע"ב) שגיד הנשה אסור בהנאה אסור להרכיב ילד על הברכיים, כי נהנה מהגיד. אבל לא נפסק כן להלכה (יורה דעה סה, י), ואתה יכול להרכיבו...

(תורת חיים ע"פ שבענו מוטוב)

עלי שיחה

רשימות אישיות מפנקסו של תלמיד רבינו הגאון רבי יצחק שלמה בן שמואל קרלצ'ק זצ"ל, ממה שזכה לראות, לשאול ולשמוע במחיצת רבינו מרן שליט"א (תודתנו נתונה לאחיו הגאון רבי יחיאל שליט"א על מסירת הדברים לע"נ רבי יצחק שלמה)

פרק ד'

- יום ד' אור לט"ו תמוז תשע"ב נכנסתי לקודש פנימה ושאלתי למו"ר הרב שליט"א
- א. י"ח תמוז צום נדחה והנני צריך לשתות מחמת שאני סובל על הכליות מה אעשה לענין ש"צ יארצייט של אמא ע"ה שנופל ביום זה. בתחילה אמר... אחרי זה אמר אם תוכל לצום עד אחר מנחה הנך יכול להיות ש"צ ואולי תאמר בענין יום צום התענית הזה ולא כנוסח יום תעניתנו.
- ב. בענין ס"ת (א"ה, הגאון ר"ש קרלצ'ק זצ"ל זכה בחייו לקיים מצוות כתיבת ספר תורה ולהכניסו לבית מרן שליט"א) כמה שזרות להשאיר בסיום הכתיבה, אמר לי זה לא הלכה אלא הנהגה שישאירו לפי מספר האנשים שרוצים לכבד.
- שאלתי איפה להניח את הס"ת בתחילה אמר הכי טוב במקום שאתה מתפלל אמרתי שאני בטוח אם צריך שם, ושאלתי אם מסכים שיהיה אצלו אמר שכל זמן שיש תפילות, בסדר גמור, ואח"כ אתה יכול לשאול את ר' משה כהן, גבאי בית כנסת דדרמן, אם מסכים שיהיה בבית הכנסת.
- ג. בעל מלאכה שהתחיל בציפי קרמיקה בסוכה לפני ג' שבועות האם יכול להמשיך בג' שבועות ובמיוחד שמדובר על בן ספרד ולצורך פרנסתו אמר לי שלא כדאי. [מדבריו הבנתי שלא הלכה לרבים אלא הוראה פרטית עבורי].
- הגר"י זילברשטין הביא, שבמקור חיים רפ"ו הביא מחסיד אחד שהיה מהדר שיהיה לו לשבת גם סדינים חשובים וכרים יפים ושתי כריות הוא מעונג שבת. והוא חידוש.
- שאלו האם מותר לצלם מת [רנטגן] כדי ללמוד רפואה. וענה מו"ר, מרן החזו"א מיקל בזה.
- הגר"י זילברשטין שאל על בעל שמחה שהוא מחלל שבת בפרהסיא ובנו החתן ת"ח הזמין את חבריו ובעל השמחה רוצה לקדש המסובים לקחו את הבקבוק קידשו ללא ידיעתו ובנוסף הוסיפו מים לבקבוק שאין ברכתו הגפן אלא שהכל, שאלתם האם יצאו ידי קידוש ועוד שאלתם שגרמו לו לברכה לבטלה רוצה הגר"י להביא ראי' מדמאי המזמין חבירו ואינו מאמינו על המעשרות מותר לו לעשר כי לבעה"ב נחא שאורחיו יחנו. וענה מו"ר, היה מותר להם לקדש כי נחא לבעה"ב וגם ברכה לבטלה אין כאן כי הוא סובר שזה יין.
- עוד שאל על אדם שהלך ברחוב לתומו ולא שם לב לאשר עושה והלך בפועל בלזיה של מת, ולא כיון לשם מצוה האם מיקרי שעשה מצוות לזיה, בנציב בסוף פר' יחי כתוב שגם אם לא מיכון למצוות לז' ובפועל הלך בלזיה מקיים מצוה. וענה מו"ר, אם לא יודע כלל שעושה מצוה לא קיים מצוה, הנפק"מ שרוצה הגר"י להוציא: א) נדר לז' לז' כל יום האם באותו יום יצא ידי נדרו או שצריך לחפש עוד לזיה, ב) מעשה באדם שנוכח לבית קברות להתפנות וכשיצא היה שם לזיה ולאחר זמן קיבל המחאה ע"ס מאה אלף דולר כצוואת המת שכל שיהיה בלזיתו יקבל כסף שאלתו האם מותר לקחת את הכסף שהרי לא התכוון לשם מצוה, אומר מו"ר הרב שליט"א מה זה משנה אם לא כוון למצוה, יכול לקחת הכסף!.
- סיפרו שבשכונת מרן הגר"מ פיינשטיין מכוננת הרגה ילד ובאו וסיפרו לו עמד ואמר בטוחני שאין זה ילד יהודי והתברר שהיו שני ילדים לאחד נפל הכיפה וברח וניצל, וההרוג היה גוי, שאלו את רבי משה איך ידע את זה ואמר בבטחה אמר לא יתכן שאני עמל בתורה ובשכונתי ימות ילד. הוסיף מו"ר הרב שליט"א שכך אמרו פעם בשם מרן החזו"א.

להצטרפות לרשימת מקבלי הגליון במייל ניתן לשלוח בקשה לכתובת: divreysiach+subscribe@googlegroups.com

ניתן לתרום ולהקדיש ע"ג הגליון לע"נ, לרפואה ולהצלחה וכד', נשמח לקבל עובדות, הנהגות, ושו"ת מרבינו.

אותו! איך מלבבים אותו? בהתבודדות ארוכות.

אבל אתה הולך לישון, ולאכול, ואח"כ עוד פעם לנח, אז מה אתה רוצה, שיהיה לך לב? קח את הלב, לתפילות! תלבב אותו! תעמוד! תתפלל! תתבודד! אתה גם יכול לזכות לכל המעלות! גם אתה! גם את! כל אחד יכול! לך! תתחיל: "רבונו של עולם יש לי נשמה אלוהית! תרחם עליי! אתה אוהב אותי! תן לי אמונה!", לך תדבר עם ה'! תחזור על המילים! שעה, שתיים, עוד יום, ועוד יום, תראה שתקבל כוחות, תראה שאתה לא תכיר את עצמך! הלב תלבב אותו על ידי התפילה, תדבר! תתפלל! תלבב אותו.

עוד פעם אחת ר' נתן דיבר עם איזה אחד על עניין שהייתה לזה שייכות להביא ראייה מיצחק אבינו ע"ה, ר' נתן רצה להסביר לאותו אחד, והביא לו ראה מיצחק אבינו. אז ההוא אמר לו: "אתה משווה אותי ליצחק אבינו!! מה אתה מביא לי ראייה מיצחק אבינו!! אם היית מביא לי ראייה מאיזה איש כשר, בן דורנו, בסדר, הייתי יכול להבין, אבל ראייה מיצחק אבינו!!!"

אמר לו ר' נתן: "מה אתה חושב!! מה אתה סובר!! שיצחק אבינו לא היה לו יצר הרע!! אם כן מפני מה זכה להיות יצחק!!". בטח ההוא חשב שיצחק אבינו לא היה לו יצר הרע, והוא נולד בלי יצר הרע, בלי ניסיונות קשים, וישר הוא נולד יצחק אבינו...

כמה הוא עבד עד שהוא נהיה יצחק אבינו! כי כן! אתה יכול להיות כמו אברהם אבינו! ואתה יכול להיות כמו יצחק אבינו! ואת יכולה להיות כמו שרה אמנו! שכתוב בזוהר הקדוש ששרה אמנו זכתה יותר מכל הנשים בעולם.

ואיך הם זכו? מה הייתה העבודה שלהם? שהם עמדו ודיברו ודיברו ודיברו! ולא לשכוח מה מבקשים קודם כל – רבונו של עולם דבר ראשון אני רוצה אמונה! רוצה להגיד לך תודה בשמחה! על כל דבר! אח"כ מה שתתן לי עוד, תתן לי. אבל עד שאין לי אמונה שום דבר לא שווה לי.

והראיה שאתה מאמין זו השמחה! ככה לעולם לא תתבלבל, זה המודד! המודד שתמדוד את עצמך אם אתה בעל אמונה או לא? שמחה! אם אתה מרגיש שאתה שמח, הלב שלך שמח, אתה חי באמונה. אם לא! תדע שחסרה לך אמונה. ולכן תעזוב את כל העבודות! 'אני רק רוצה אמונה! רבונו של עולם אם אני לא בשמחה זה פירושו שאני לא מאמין, אני רוצה רק להאמין בד', ולחזור על זה ולחזור! עשרות פעמים! 'אני רוצה להגיד לך תודה על הכל! על מה שאני בוכה אני רוצה להגיד לך תודה! כי אם החלטת שזה מה שאני צריך לעבור זה הכי טוב בשבילי! הרי אתה רוצה שיהיה לי זיווג יותר ממה שאני רוצה שיהיה לי זיווג, ולכן בטח זה הכי טוב בשבילי! ודאי זה לטובתי!'

להצלחת שמעון חיים בן רינה הי"ו

כל אדם לומר מתי יגיד מעשי למעשי אבותי, ככה אליהו הנביא כותב בספר שלו.

אמר לו ר' נתן שאפילו הגרוע שבגרועים יכול להגיד למדרגה הכי גדולה בעולם, אם מכן מה חסר לו? הוא לא מאמין בעצמו!

כל הצדיקים, למה זכו למה שזכו ועלו ועלו? כי האמינו בעצמם! האמינו שיש להם נשמה קדושה, האמינו שיש להם נשמה! חלק אלוך ממעל! אני אומר כמו שהקב"ה כל יכול, ככה כל יהודי הוא כל יכול!

יש לך כח אין סופי! כל יהודי יש לו כח אין סופי! רק הוא לא מאמין בזה, ולכן הוא לא עומד ומאריך בתפילה, והוא ככה ישן את החיים שלו...

אם באמת הוא יתחיל להאמין בעצמו, שיש לו נשמה אלוהית! והוא יכול להגיד לכל דרגה! ואני יש לי רצון אמיתי! להתקרב לה'!

למדנו שהאמונה בעצמו זה שלשה בחינות:

דבר ראשון זה הנשמה, שזה החכמה, שיהודי יכול להגיד לחכמה שהוא ימאס בכל הרע.

דבר שני זה הרצון, שהרצון האמיתי של כל יהודי הוא רק להיות כרצון ה' בשלמות.

ודבר שלישי זה התפילה! שאדם, בכח התפילה שלך אתה יכול להגיע לכל דבר! לך! תעמוד! תצעק! רבונו של עולם! תרחם עליי! תעזור לי! תעזור לי! תדבר! תצעק! אתה תגיע! תאריך בתפילה! אתה תגיע לכל דבר שתמצא אתה תגיע! תאריך בתפילה

אה, אברהם אבינו אתם חושבים שהוא נולד 'אברהם אבינו'! לא! הוא לא נולד אברהם אבינו! בכלל הוא

נולד אברם (ע), אח"כ הקב"ה הוסיף לו את ה"א", אחרי עבודה ארוכה, לא של יום יומיים, כמעט 100 שנה עד שהוא קיבל את האות ה"א".

הוא לא נהיה אברהם אבינו ביום אחד, עבודה של מאה שנה.

אברהם אבינו, כשהוא עקד את יצחק אבינו, הוא היה בגיל 137, ורק אז הקב"ה אמר לו – עתה ידעתי כי ירא אלוקים אתה!

אחרי 137 שנה שהוא רק עובד ועובד ועובד, מקרב את כל העולם! מפיץ! ומדבר! והתבודדות! וחסד! רק אחרי 137 שנה הקב"ה אומר לו עכשיו אני יודע שאתה ירא שמיים!

וכל אחד רוצה לשים כיפה וכבר להיות משיח צדקנו...

אם הוא שם ציצית? אוהו, כבר אין בו השגה... משיח זה קטן בשבילו כבר...

שהקב"ה ראה שיצחק אבינו, הבן של אברהם, מתבטל אליו, מוכן להשחט? הרי יצחק אבינו לא שמע שום נבואה, אברהם אבינו בא אליו אמר לו: "שמעתי נבואה". הוא לא שאל כלום, אמר: "כן אבא!!".

ויצחק היה בן 37! לא שהוא היה בן שנתיים, ויצחק אבינו היה גיבור! יכל להגיד: "כבוד אבא, מחילה, איזו מין נבואה זו! לשחוט את הבן, סלח לי, קשה לי". אבל שום דבר! אמר: "אבא, ככה אמר לך הקב"ה: בבקשה אבא, אתה אבא שלי".

אמר הקב"ה: "אה! עכשיו שאני רואה שהבן שלך מתבטל אליך בכזו שלמות – עתה ידעתי כי ירא אלוקים אתה.

והנקודה שדיברנו פה, שר' נתן גער בתלמיד שלו! 'מה ז"א אין לך לב!! גם לך יש לב! רק שאתה לא מלבב

פרנסה, עשירות, שמחה, מה שאתה צריך! אתה מחובר!

ואם אתה לא מחובר עם ה', מאיפה תקבל? לכן כשאדם לא הולך עם תודה הכל סגור לו. כי אתה לא מחובר עם ה', מאיפה תקבל? לכל טוב שבעולם יש מקור אחד! תתחבר איתו! תגיד תודה! עכשיו אדם יגיד 'טוב, אני לא יכול, צר לי...' – **בסדר! זו התפילה שלך עכשיו! יום ולילה! רק דבר אחד אתה רוצה – רק אמונה!**

וככה אתה רוצה? שאני אשמח! שאני יאמין שזה לטובתי! רבוננו של עולם תן לי אמונה שאני אאמין שזה לטובתי! שאני אאמין שזה טוב גמור ואני אניד לך תודה בשמחה! רק זה אני מבקש ממך! רק אמונה! רק אמונה! שאני אאמין שזה לטובתי!... – תתעקש על האמונה!

ובמקום שאדם יתחבר עם ה', עם השמחה, אז לאן הוא הולך? להתחבר עם השתיה... להתחבר עם הסמים...

אין! אתה צריך להחליט שמעכשיו אתה עובד על זה! להתחבר עם השם! ואמונה זה אתה מחובר עם השם! והשם זה כל הטוב שיש בעולם! אין אמונה! אז אתה לא מחובר עם השם, ואז עובר עליך מה שעובר... וכי יש לך עוד מקום לקבל ממנו משהו? אין. וזה מה שרבנו אמר שמעט יחזיקו באמונה! זו הכוונה! זה השיעור של היום! להחזיק באמונה! לבקש:

"רבוננו של עולם אני רוצה להגיד לך תודה! על כל מה שעד היום הצטערתי אני רוצה להגיד לך תודה! אם זה רצונך? אני מקבל את זה! זו השמחה שלי! להאמין בך! השמחה היחידה שיש לי בעולם זה להאמין בך! ומאיפה אני אקח אמונה? רק ממך! מאיפה אני אקח שמחה? רק ממך! איך אני אתחבר אליך? אתה צריך לחבר אותי אליך! אתה תחבר אותי אליך! כי אני לא יודע כלום, אני רק יודע שיש אתה! זה מה שאני יודע! רק אתה! אין שום כח בעולם! שום דבר אין בעולם – רק אתה! תן לי אמונה! תן לי אמונה! תן לי אמונה!"

שבוע שעבר הייתי אצל רבי דוד חיים שטרן, הי"ו, ופגשתי שם איזה יהודי, יהודי מחייך, ר' דוד מאיר דוויק שיחיה. והוא אמר עם ישראל היו בגלות במצריים, מתי שצעקו לה', התחילו לצעוק לה', מיד ה' יתברך התגלה למשה והתחילה הגאולה, מיד. ומה שהוא חידש לי, הזכיר לי, שבכל ספר שופטים, בכל פעם שהייתה איזו צרה לעם ישראל, כשהם צעקו והתפללו, באה להם גאולה. אז למה היום אין גאולה? לא צועקים. ומה צריכים לצעוק? **"רבוננו של עולם! רוצים אותך!"**

זה מה שעכשיו אנחנו מדברים על האמונה, "רוצים אותך! רוצים להאמין בך! להגיד לך תודה על הכל! תעזור לנו! רוצים להתחבר אליך! רוצים אותך! להתקרב אליך! להאמין בך! רוצים להגיד לך תודה! ממש על כל דבר להגיד לך תודה! זה מה שאנחנו

רוצים! להגיד לך תודה ישתבח שמך לעד! ובשמחה!"

אנחנו צריכים להבין, כמה שה' אוהב אותנו! כמה ה' אוהב אותנו! ממש! היה אדמו"ר, ה'בית ישראל' מגור, ענק שבענקים, והוא שאל את אחד מהבחורים: "מהו השבח הכי גדול שאפשר לשבח את ה' יתברך?" והבחור לא ידע להגיד לאדמו"ר מהו השבח, שתק. אז הרבי אמר לו שה' יתברך אף פעם לא צוחק!

והבחור לא הבין כלום, והוא התבייש לשאול, הייתה לו יראה מהאדמו"ר. שמע את זה ושתק. הלך לראש הישיבה שלו, שגם הוא היה אחד מענקי העולם, ה'פני מנחם'. והוא סיפר לו שהרבי אמר שהשבח הכי גדול של ה' יתברך זה שהוא אף פעם לא צוחק, ואמר לו שהוא לא הבין למה הרבי התכוון.

אז ענה לו ראש הישיבה, אמר לו: "אני בתור ראש ישיבה, ואני לדוג' אומר לאיזה בחור שיעשה איזו משימה. והוא לא עשה אותה, ואז הוא בא ואומר לי 'כבוד הרב, אני מתחרט סליחה, אני יעשה אותה מעכשיו'. פעם שניה, והוא עוד פעם לא עשה, ושוב הוא בא ואומר שהוא מתחרט: "כבוד הרב, אני ממש מצטער! אני מבטיח שעכשיו אני יעשה!". וככה פעם שלישית ורביעית, הדבר פשוט חוזר על עצמו, הוא לא עושה, אומר שהוא מתחרט ומבקש סליחה. באיזה שהוא שלב, כשהוא יבוא להגיד לי את אותו התקליט אני כבר אצחק ממנו.

אבל ה' יתברך אם יהודי להגיד לה' 'אני רוצה לעשות תשובה', אפילו מליון פעמים הוא יחזור לאותה עבירה, ושוב יבוא ויגיד לו – הקב"ה לא יצחק! וזה השבח הכי גדול של ה' יתברך!

וזה מה שהתחלנו ללמוד, לעניין של להאמין בעצמו! שה' יתברך יודע מי הוא! ה' יתברך יודע שיהודי שאומר 'אני רוצה לעשות תשובה' הוא מתכוון לזה! זה שעוד פעם היצר הרע התגבר עליו, זה לא הוא! הקב"ה יודע מי זה הבנאדם, מי זה היהודי! הוא יודע שיהודי אפילו מליון פעמים יעשה את אותה עבירה, וכל פעם יבקש מה' סליחה, וכל פעם יגיד לקב"ה 'תשמע, אני רוצה מעכשיו להיות כרצונך' – הקב"ה יודע שהוא מתכוון באמת! כי זה המהות של היהודי! הרע זה לא המהות של היהודי! הרע זה לא אתה!!!

לכן בורא עולם ישתבח שמו, שהוא לא צוחק אף פעם, אפילו תגיד לו מליון פעם סליחה ושמעכשיו תראה לעשות משהו להשתנות – הוא מאמין לך! הוא מאמין בך!

תאמין בעצמך! דיבר פעם רבי נתן מברסלב, מתבערת הלב של אברהם אבינו, שאברהם אבינו היה כולו לב בוער! כולו אש להבה לה'. שהוא היה הראשון שזכה לעבוד את בוראו יומם ולילה במסירות נפש, ולפרסם את שמו יתברך ויתעלה בעולם.

אז אחד שישב שם בשיעור, אמר לר' נתן: "אח! איך לוקחים לב כזה..." נאנח...

גער בו ר' נתן, ואמר לו: "גם אתה יש לך לב כזה, אלא שאין אתה מלבב אותו! כי הבחירה חופשית אצל כל אדם! וכל אדם אפילו הגרוע שבגרועים, אפילו הגרוע שבגרועים! יש בכוחו לזכות למדרגה הגדולה שבגדולות!..." וכמו שכתוב שתנא דבי אליהו שצריך

עכשיו הוא מתחיל להצטער. ויוצא שעכשיו שהוא מצטער, נוסף לו עוד צער על הצרה שלו, ויוצא שהוא גורם שלקב"ה יהיה לו יותר צער. אבל אם אדם יש לו דעת, אין לו ייסורים, והוא בכלל לא מצטער, הוא שמח! ויוצא שהוא מוציא את הקב"ה מהצרה!

אז או שאתה מוציא את הקב"ה מהצרה, או שאתה מכניס את הקב"ה לצרה יותר גדולה.

והכל תלוי בעבודה שלך על האמונה שלך! ולכן אדם צריך להחליט – אני לא רוצה כלום! אני קודם כל רוצה אמונה, ולהיות בשמחה! להגיד לך תודה על הכל! בשמחה! זה מה שאני רוצה, **להוציא את הקב"ה מהצרה!**

אין לי שום צרה! שום צרה! טוב לי! זה מה שאתה רוצה הקב"ה? טוב לי! זה מה שאתה רוצה הקב"ה? שאני ארגיש ככה? תודה! אני לא יודע כלום! מה שקורה איתי זה מה שאתה רוצה? בטח זה הכי טוב! אני שמח! אני רוצה להיות בשמחה!

אתה רוצה שלא תהיה לי פרנסה? תודה. על כל דבר אני אומר רק תודה! זה מה שאתה רוצה הקב"ה? תודה!

באים אליי כל הזמן אנשים עם כל מיני סיפורים, ואין הקב"ה מזכה אותי לעזור להם? אני מלמד אותם אמונה, נותן להם דעת. כי למה הם בצער, בייסורים? כי אין להם אמונה! שהם יראו שהכל זה ה' והכל לטובה!

ואז הם יוצאים מהצרה, אין להם ייסורים, כי יש להם אמונה, והם שמחים ואומרים תודה וזהו! הגיע אליי מישור, מזכה הרבים גדול מאוד, שנכנס עכשיו לאיזה נסיון, לא משנה מה הפרטים. הבנאדם דיברתי איתו, והוא רק בוכה ובוכה דמעות! אומר לי 'אני רק בוכה כל היום'...

תמשיך לבכות, אפילו עוד מליון שנה תמשיך לבכות... מה אתה חושב, שעם הבכיות האלו תצא מהצרות? והתחלתי ללמד אותו, **שהכל זה השם, והכל לטובה, והתחלתי להסביר לו, 'הנה פה זה השם, וגם פה זה השם, והכל זה טוב', 'ככה השם רוצה, ותגיד תודה. ועד שלא תגיד תודה בשמחה אתה לא מאמין בהשם'. כי אדם צריך להבין, שכשהוא אומר תודה בשמחה הוא מתחבר עם השם! וכשאתה מתחבר עם ה' אתה מתחבר עם הטוב של העולם! עם השמחה של העולם, עם הנועם של העולם! עם הפרנסה של העולם! עם הרפואה של העולם! עם כל הטוב של העולם!**

וכשאתה לא מחובר עם השם, אתה לא מחובר עם הטוב, מאיפה תקבל טוב? מאיפה תקבל שמחה? אם חולה ישב ויגיד רק תודה? הוא יהיה בריא! תודה ותודה ותודה ותודה, 'תודה שהאצבע הזו זזה...', 'יתחיל ככה, קודם כל תודה על הטוב, ואח"כ יגיד תודה על מה שהוא חולה, '...תודה! ככה אתה רוצה שיהיה לי? תודה! זה ודאי לטובתי! תודה!', ויגיד עוד תודה ועוד תודה, והוא יהיה בריא! **אין מציאות שלא!**

אין! בתודה, אתה מתחבר, פשוט! פשוט! אתה אומר **תודה בשמחה אתה מתחבר עם ה'! וכשאתה מחובר עם ה' אתה מחובר למה שאתה צריך, רפואה, זיווג,**

איתך! וכי ה' יתברך חייב לך משהו בכלל? למה אתה לא מרוצה? למה לא טוב לך? למה? **כי חסר לך אמונה. והנה עובדה! בנאדם נמצא בתוך צינוק ומרגיש גן עדן, בנאדם יכול לשבת בתוך ארמון ואין לו אמונה והוא מרגיש גהינם!**

תדעו לכם שזה כפשוטו! מה שאנחנו שרים 'או אמונה או גהינם' זה כפשוטו! זה האמת! או אמונה או גהינם!

ואדם צריך להחליט שהוא מעכשיו מתפלל ומבקש מה' רק דבר אחד! רק אמונה! זה אחת שאלתי! כל היום! אני רוצה להאמין בך.

ודאי שצריכים להגיד תודה על הכסא על השולחן, על המים, פשיטא, ברור מה? מי שלא אומר תודה הוא בכלל לא בנאדם, זה מינימום דרך ארץ. אפילו כלב יודע להכיר תודה לבעלים שלו! אז אתה בנאדם, אתה לא יודע להכיר תודה? תהיה בנאדם! להגיד תודה על התודות! פשיטא! כל דבר שאתה מקבל תגיד תודה.

אבל התודה הקשה זה על כל מה שהיצר הרע בא להגיד לך שרע לך, **על זה תגיד תודה! בשמחה!**

אין, זה כמו שלמדנו, שהכלל הוא שמי שמאמין אומר תודה בשמחה על הרעות. מי שלא יכול להגיד תודה בשמחה על הרע, על מה שנקרא רע במושגים של העולם הזה, הוא לא מאמין! אדם צריך להחליט - זה האמת! אה, אבל אני לא מצליח להגיד תודה בשמחה, אם כן מה עליי לעשות? **רק לבקש מה': 'תן לי אמונה שאני אגיד לך תודה בשמחה! תן לי אמונה! אני לא רוצה כלום, רק רוצה להאמין בך'!**

כמו שאמרתי לכם, שאדם צריך לדבר עם ה', לא להגיד תודה סתם, אדם צריך לבקש: 'רבונו של עולם, אני הבן שלך, ואתה אוהב אותי אהבת עולם, בראת את כל הולם בשבילי, ובכל אופן אתה החלטת לעשות לי את הדבר הזה, וזה ודאי לטובתי, ודאי! הרי בכל צרתם לו צר, צר לך הקב"ה! ולמרות שצר לך אתה מסכים לסבול בשבילי את הצער הזה, ביחד איתי, כי אתה יודע שזה לטובתי!...',

ופה דייק תלמיד שלי, ליאור אנריקז, שהרי אמרנו בכל צרתם לו צר, נכון? יוצא שעכשיו צר לך, במה צר לך? אחד אין לו זיווג, צר לו, בסדר? אחד אין לו ילדים, צר לו נכון? אחד אין לו פרנסה צר לו. אחד יש לו חובות וצר לו, השני חולה וצר לו, אחד הילד שלו התחלק קצת מהדרך וצר לו, וכו' וכו', אחת לא קבלה גט וצרה לה, אחד אין שלום בית, וכו', לכל אחד צר לו במה שצר לו.

אז לך צר, הקב"ה גם צר לו נכון? צר לו. עכשיו, אומר רבנו הקדוש בליקוטי מוהר"ן שמי שיש לו דעת הוא לא מרגיש ייסורים, אם בנאדם מרגיש ייסורים סימן שאין לו דעת, דעת לדעת שהכל מה' והכל לטובה.

ז"א שאדם צר לו, ואין לו דעת ולכן הוא מרגיש את הייסורים, ואח"כ הוא מצטער, נכון? אבל הצער זה תלוי בו! אדם יכול להחליט שהוא מצטער קצת, ויכול להחליט שהוא ממש מצטער הרבה, ממש עד שהוא נופל לדיכאון ועצבות, וייאוש, ועצבים, תלוי כמה הוא מגדיל את הצער שלו, ההוא הצער אצלו מוסיף והולך... (ס).

יוצא שמה הוא גרם לקב"ה? הוא גרם שלקב"ה עכשיו יהיה צער עוד יותר! כי עכשיו בנאדם בצרה יותר גדולה!

בא נקח דוגמא, למשל אדם אין לו זיווג, כן? עכשיו, אם אין לו דעת אז הוא מרגיש בזה ייסורים. טוב.

המברך

דיבורים מתוך שיעורי השבוע של

הרב שלום ארוש שליט"א

את עמו ישראל
בשלום

יתכנו טעויות בשל מרוצת הכתיבה

נא לא לקרוא בשעת התפילה וקריאת התורה

העלון מוקדש לזכותו של מורנו הרב שלום בן ימנה שיחיה ויארץ ימים בבריאות איתנה עד מאה ועשרים שנה

אבל בזמן האחרון, כבר תקופה ארוכה אני רואה כמה חולי נפש יש בעם ישראל... חרדות, דיכאונות... והרי רבנו אמר שהאמונה והנפש זה דבר אחד. וז"א שגם כל מי שהוא לא בשמחה, לא בשמחה ממש, שהוא עוד לא מרגיש את הממתק הזה שקוראים לו תודה, והוא רק הולך עם תודות והודיות, אז אמונה עדיין הוא לא זכה לה.

אז באמת שרק מעט מחזיקים באמונה. נכון שיש להם זקן ופיאות והולכים בצניעות, אבל אין להם אמונה. מעט מחזיקים באמונה.

וחשבתי, שכל מי שרוצה לשמוע לי, בעזרת ה', להחזיק טוב בדור שלנו, הוא צריך להחליט שהוא לומד את הספרים האלו של התודה, והספרים של האמונה, וחוזר עליהם, יום יום ללמוד 'בגן האמונה', 'בגן החכמה', 'שערי תודה', 'אמרותי תודה ונושעתי', 'נפלאות התודה', בקיצור ללמוד את הספרים של האמונה! ללמוד ולחזור! וכל יום להתפלל! חצי שעה לבקש מהקב"ה: "רבנו של עולם, אני לא רוצה כלום בעולם הזה, אני רק רוצה להאמין בך! ולהאמין בך זה פירושו שאני אגיד לך כל היום רק תודה! בשמחה! זה מה שאני רוצה! אח"כ מה שתתן לי עוד, אם יש לי אמונה, ישתבח שמו! ומה שעוד תתן לי אח"כ, טוב, ואם לא? אני לא רוצה כלום! רוצה רק אמונה!" - אדם צריך להחליט, החלטה חזקה! שהוא רוצה רק אמונה! קודם כל אמונה שלמה! ואמונה זה פירושו להיות בשמחה! דוד המלך ביקש מהקב"ה 'שמח נפש עבדך', גם דוד המלך ביקש מה' 'תשמח אותי'!

מי שרוצה להחזיק טוב באמונה, רבנו אמר שמעט יחזיקו באמונה, מי יחזיק? מי שישמע לנו בעזרת ה', שיחליט שזו העבודה שלו בחיים! לזכות לאמונה! זה מה שהוא רוצה בעולם הזה!

כי אדם צריך לדעת שהכל ממנו יתברך! האמונה ממנו, והאמונה שהכל לטובה ממנו, ולהגיד תודה, אדם אומר תודה וחושב שהוא אומר תודה... אתה צריך להגיד על כל תודה שאתה זוכה להגיד עוד מליון תודות.

כי כשאדם אומר תודה זה מתנה ממנו, הכל זה מתנות מה! זה ממתקים! והממתק הכי גדול זה התודה! תודה רבה? זה ממתק עם ריבות ושוקולדים, וכל מיני קצפות, כל מיני סוכריות! אוהו! התודה זה אמנם הממתק הכי גדול, אבל התודה רבה? זה כבר ממתק עם תוספות!

פשוט! מי שיחליט ויבין שבשביל זה הוא בא לעולם הזה! כולם מתבכיינים, בתוך תוכם יש להם עצבות, והם לא מרוצים, כל זה פירושו חוסר אמונה! ממה אתה לא מרוצה? אתה לא מרוצה ממה שה' עושה

נגמרה החופה, הייתה חופה, חתן, כלה, רב. נגמרה החופה, החתן מוציא מטפחת, משהו פרחוני! משהו יפה! נותן למי? לאמא של הכלה. הכלה מסתכלת על החתן ולא מבינה! מה, במקום שיתן לה עכשיו מתנה הוא נותן לאמא שלה?! שאלה אותו: "מה זה? מה עשית?", אמר לה: "זה רמז קטן, שאמא שלך את האף שלה תדחוף רק לשם" 😊.

אז כל החתנים להכין מטפחת, לתת לאמא של הכלה 😊. צריכים לכתוב את זה ב'גן השלום', לא? 😊.

קיבלתי מכתב, ביום שישי, מאסיר, שהוא יושב בבית כלא בארצות הברית. הוא כותב לי מה שעבר עליו בחיים, וכו', והוא כותב לי שהוא לא מבין למה אבל משמייים יצא שהוא יושב בצינוק, בצינוק לבד. גם באמריקה שמה, בין הגויים, וגם עכשיו שמו אותו בצינוק לבד. עכשיו, בארצות הברית יש אגודה שהם מגיעים לכל אסיר יהודי. כמובן שדואגים לו אם הוא צריך תפילין או משהו, וגם נותנים לי את הספרים שלי. אז האסיר הזה, באחד הימים, הסוהר פתח את התא שלו, ונתן לו 2 ספרים, אחד 'בגן האמונה', והשני 'שערי תודה'. הוא כותב לי ככה: "אם הייתי קורא דף או שניים מהספרים שלך לא הייתי מגיע למקום שאני נמצא בו עכשיו. ואני בטוח שחיי היו משתנים מקצה לקצה. התחלתי לקרוא את הספר 'שערי תודה', כבוד הרב, זו הייתה אחת השבתות היפות בחיי! משהו חדר לי פנימה, משהו שהיה אטום כל השנים נפתח לי. עברתי הרבה בחיים, אבל אף פעם לא התעוררתי ככה... ואז התחלתי לשמוח ולרקוד..." הוא בתוך צינוק, לבד, "...ולהודות לקב"ה על הכל", והוא כולו בתוך צינוק! אבל כשיש אמונה ואומרים תודה, הכל זה גן עדן!

"...חשבתי..." - תשמעו עכשיו דיבור שבשביל זה הבאתי את המכתב הזה להקריא לכם - "...חשבתי שאני עומד להשתגע מהממתק הזה שנקרא תודה" - באמת הוא צודק! ממש! הממתק! באמת זה הממתק שיש בעולם הזה, הממתק שקוראים לו תודה. תדעו לכם, בדור שלנו, עכשיו תקשיבו טוב, כל מי שבאמת רוצה להנצל בדור הזה, רבנו הקדוש כתב שלפני שיבוא משיח, מעט יחזיקו באמונה. ואני ודאי מאמין בכל דיבור שרבנו כתב, אבל לכאורה אני רואה שבאמת ב"ה, כולם מחזיקים באמונה!

גן הדעת חידושים לפרשת שבוע

פנינים חסידות ברסלב

קְשָׁפוּרָה לְמִוֶּהֶרֶן, שֶׁהָרֵב מְבַאֲרֵדְשׁוֹב
אָמַר, שֶׁבְּלִיל כָּל-בְּדֵר, הָיִינוּ בְּלִיל יוֹם כְּפֹר
וְנִסְתָּהּ יִרְאָה אֲמִירָה בְּכָל הָעוֹלָם, עַד שֶׁאֶפְסָה
הַדְּגִים שֶׁבְּמִים רֹעֲדִים מִפְּחַד, הִכְסִיר עַל זֶה
וְאָמַר: "אִם כֵּן, כָּפֹר כָּבֵד צְרִיכִים לָרַע, קְשָׁאִין
רֹעֲדִים." (שִׁישׁ"ק ב-תקנח)

פַּעַם בְּתִפְסֵל נְעִילָה שֶׁל יוֹם כְּפֹר בָּעֵת שֶׁאָמַר
מִוֶּהֶרֶן, אֶת הַתִּבְיֹת "לִסְעֹן וְנִחְדֵּל מְעוֹשֶׁק
יְדִינוּ" אָמַר בְּשִׁאָה גְדוֹלָה, וְלֵאמֹר הַתִּפְסֵלָה
אָמַר לוֹ רַבֵּנוּ "אִין הַדְּבָר קָשָׁה כָּל כָּף", כִּי כִּפִּי
צִעֲקָתוֹ הָיָה וְנִרְאָה שֶׁאִין תִּקְוָה לְשׁוֹב מְעוֹשֶׁק
יְדִינוּ וְכִיּוֹסֵנוּ רַבֵּנוּ בְּכָף. (שם ב-תרז)

אָמַר מִוֶּהֶרֶן: "עֲנִין רַבֵּנוּ הוּא רֹאשׁ-הַשָּׁנָה,
וְהָעֵנִין שֶׁלִּי הוּא יוֹם-כְּפֹר", וְכִיּוֹסֵנוּ מִכָּאֵן, שֶׁנֶּאֱמַר
וְבָא אֱלֹהֵינוּ עַל יוֹם-כְּפֹר אֲוֵלָם לֹא רָעַשׁ וְכִיּוֹסֵנוּ.
(שם ב-תרסב)

יוֹם וְעוֹד יוֹם, שְׁעָה אַחֵר שְׁעָה, לְחֹזֶק וְלִאֲמֹץ לְבָנוּ
בְּאַהֲבָתוֹ וְיִרְאָתוֹ, בְּאַהֲבָת אִמָּת, אֲהָבָה עֲלֵיהָ שֶׁאֵין
וְהַכִּיז רַבֵּנוּ בְּקוֹל גְּדוֹל "אִין יִיאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלל", כִּי
אִין סִפֵּק שֶׁאִפְשָׁר לְמַצּוֹת אֶת בֵּית הַמֶּלֶךְ שֶׁאַבְדָּה,
וְכִמוֹ שְׁרוּמֹת הַכְּתוּב וּבְקִשְׁתָּם מִשָּׁם אֶת ה' אֱלֹהֵינוּ
וּמִצָּאָתָּהּ כִּי תִדְרָשׁוּנוּ בְּכָל לְבָבָךְ וּבְכָל נִפְשְׁךָ, רֹאשִׁי
תְּבוֹת בֵּית מֶלֶךְ, וְתֵן לְחֶקֶם וְיִחְקֶם עוֹד.

רק דבור אחד, יהיה חזק בדעתו, וידבר אותו הדבור
כמה וכמה פעמים בלי שעור וערך, ואפילו אם יבליה
כמה וכמה ימים בדבור זה לבד גם זה טוב, ויהיה
חזק ואמין, וירבה לדבר אותו הדבור פעמים אין
מספר, עד שירחם עליו השם יתברך ויפתח פיו, ויוכל
לפרש שיחתו, ורק על ידי זה זוכין לצנח המלחמה
אם יהיה חזק ואמין מאד תמיד להעתיך ולהתפלל
ולהתחנן לפני השם יתברך תמיד, יהיה איך שיהיה,
אז בודאי יצנח המלחמה. והכל הולך אחר החיתום,
לכן חותמת התורה את השנה במילים חזקות ואמנות,
לעורר אותנו להתאמץ בהתחזקות בחודש הרחמים
והסליחות. זה גם הטעם שהמזמור המלל את כל
חודש אלול חותם בפסוק קָנָה אֵל ה' חֶזֶק וְאֶמְצָץ
לְכָף וְקִנְיָה אֵל ה', להזכירנו על הקיווי השלם, שנשכיל
למתוח קו רציף וישר בינו לבין מושא תקוותנו, וגדל
הקו ויתרחב וישפיע בכל תחומי חיינו, כי כל עוד
בלבב פנימה יש בחינה של התחזקות, התקווה
ממשיכה לפעם ולהקרין חיים תקווה והתחזקות
לנפש.

זה שאומרים גם בתפילת ראש השנה "אשרי
איש שלא ישכח וכן אדם יתאמץ בך" שצריכים
התאמצות והתחזקות גדולה בראש השנה ובכל
השנה, כי כמו שהכל הולך אחר החיתום כך הכל
הולך אחר ההתחלה, ונעוץ סוכן בתחילתו, לכן
צריכים להתחדש בהתחזקות בכל פעם מחדש, כדי
שההתחלה תהיה טובה וכל ההמשך יהיה מבוסס
על אותה התחלה טובה של התחזקות מאומצת,

שלוש פעמים בפרשה החותמת את השנה
מדגישה התורה את חשיבות ההתחזקות. פעם
ראשונה כהוראה לכלל ישראל, שלא לפחד בעניין
ירושת הארץ "חֶזֶק וְאֶמְצָץ אֵל תִּירָא וְאֵל תַּעֲרָצוּ".
פעם שנייה אומר המאציל למשה "צוֹ אֶת יְהוָה
וְחֶזְקָה וְאֶמְצָחָה כִּי הוּא יַעֲבִיר לְפָנֶי הָעָם הַזֶּה". פעם
שלישית אומר משה ליהושע "חֶזֶק וְאֶמְצָץ כִּי אֶתָּה
תְּבֹא אֶת הָעָם הַזֶּה אֶל הָאָרֶץ".

צמד מילים אלו חוזר כמה וכמה פעמים בתנ"ך,
והמלב"ם בפרושו לכתוב "חֶזֶק וְאֶמְצָץ לְבָבְכֶם"
מבאר, שהאימץ הוא התמדת החזק, כלומר, אחרי
שאדם מקבל על עצמו להתחזק, עליו לשמור על
ההתחזקות בהתמדה, כי התמדה קשורה במאמץ.
זהו, חזק ואמץ, שתמידו ותתאמצו ללכת עם
ההתחזקות, אל תתנו לשום גורם להסיח דעתכם
מההתחזקות, ולא תפחדו משום גורם המחליש
אותה. ובעניין זה אמר רבנו בכמה לשונות, והכלל
אהובי אחי, חזק ואמץ מאד, ואחוז עצמך בכל
הכחות לשאר קיים בעבודתך... וכן שלבו חזק, אינו
מתיירא משום דבר, ורץ לתוך קשרי המלחמה,
ומתגבר על ידי חזק ואמץ לבו... וכל החומות
המונעות את האדם מלהגיע אל האוצר של יראת
שמים הם רק אחיזת עיניים, ובאמת אין שום חומה
כלל, והעיקר לב חזק ואמץ. וכן לעניין ההתבודדות
השתמש רבנו בלשון זו ואמר שאפילו כשאין יכולין
לדבר כלל, אפילו כשמדברים בהתבודדות רק דיבור
אחד, גם כן טוב מאד, ואפילו אם אינו יכול לדבר

שו"ת של חסד ע"י בית הוראה-חוט של חסד

הרה"ג ר' ירון אשכנזי שליט"א ר"כ חושן משפט
בישיבת "חוט של חסד" מנהל רוחני ב"קו ההלכה"

קו ההלכה הספרדי: 3030 *

וכדו' להוריד את הכאב. דכיון שנחלש כל גופו
נכלל בגדר חולה שאין בו סכנה ורשאי לקחת
את התרופה. על פי השלחן ערוך סי' שכת,
וכ"פ בשמירת שבת כהלכתה (פרק ל"ד אות ג')
והגר"נ קרליץ (חוט שני סי' ס"ק מד אות יא עמ' קסה)
לעניין צום כיפור למי שסובל מסחרחורות או
כאבי ראש חזקים.

כל תרופה שאפשר לטלה על ידי פתילה (נר),
בודאי עדיף, וההיתר לבלוע דרך הפה הוא
דווקא כאשר אין דרך אחרת. עי' באגרות משה
(חלק ד' סס" קבא) ובנשמת אברהם (סי' תר"ב סק"ז עמ'
תשכג).

יא. כל ההיתר ליטול גלולות הוא דווקא כאשר אין
להם טעם ערב, אמנם אם הוא חולה שאין בו
סכנה הזקוק לקחת תרופות שיש להם טעם
ערב, עליו לעררב דבר מר עד שלא ירגיש
המתקנות שבהם.

יב. אחר סיום תפילת נעילה מתפללין תפילת
ערבית של חול ואומר אתה חוננתנו בחון
הדעת, ואין להאריך בתפילת ערבית לפי
שיש אנשים חלשים ונשים מעוברות ומניקות
שהתענית קשה להם הרבה, ומכל מקום אין
להתפלל בחטיפה ובמרוצה. (מטה אשר סי' תרכד
אות ב').

יג. צריך להוסיף מחול על הקודש דהיינו שימתינו
מעט אחר צאת הכוכבים ותור זמן זה יש
איסור אכילה, רחיצה, סיכה, ונעילת הסנדל.

דינים הנוגעים לקראת יום כיפור ולמוצאי יום הכיפורים

ה. יש לאדם למעט קצת מלימודו כדי שירבה
באכילה ושתייה (שו"ע שם סעי' א'), וכל שכן
שצריך למעט ממלאכתו בכדי להרבות באכילה
ושתייה, והעושה מלאכה בערב יום הכיפורים
אינו רואה סימן ברכה מאותה מלאכה לעולם.
ספר אורחות חיים (הלכות ערב יום הכיפורים אות ב' דף קג
ע"ב).

ו. בערב יום הכיפורים אין לאכול אלא מאכלים
קלים הנוחים להתעכל, כדי שלא יהא שבוע
ביותר ומתגאה כשמתפלל. (שלחן ערוך סוף סי'
תרח).

ז. לפני תחילת הצום יש לנקות האוכל הנשאר בין
השיניים, שלא יבוא לבולעו בצום, כמ"ש הרב בן
איש חי (פרשת צו אות ח') לעניין חמץ בפסח
וה"ה לעניינו, ועי' עוד בחקר הלכה (ח"ב אות
ח' ס"ק כו) ובשיכיל עבדי (ח"ה חא"ח סי' נ')
ובשו"ת שמענתא עמיקתא (סי' ק"ז).

ח. מותר לקחת גלולות שאין להם טעם טוב
ביום הכיפורים (כמון ללא מים כמו שיבאר להלן)
א"ה) כשיש צורך בכך, אפי' לאדם שאינו חולה,
וכגון הצורך לקחת תרופה להמשך טיפול. קובץ
תשובות (חלק א' סי' מ' אות ב') והגר"נ קרליץ שליט"א (ח"ד
עמ' קנז ועמ' ר').

ט. הסובל מכאבי ראש חזקים במשך הצום
ומחמתו נחלש כל גופו רשאי לבלוע אקמול

א. מצוה להרבות באכילה ושתייה בערב יום
הכיפורים, וכן דרשו חז"ל (גמרא ברכות דף ח' ו"ה
ס'), ועיניתם את נפשותיכם בתשעה לחודש
בערב, וכי בתשעה לחודש מתענים והלא
בעשרי מתענים, אלא לומר שכל האוכל
ושותה בתשיעי מעלה עליו הכתוב כאילו
התענה תשיעי ועשירי. (שלחן ערוך סי' תרד סעי' א';
ומשנ"ב שם סק"א). ואסור להתענות אפי' תענית
חלום ביום זה. (רמ"א שם, ועיין משנ"ב סק"ב).

ב. עיקר מצות האכילה והשתייה היא ביום של
ערב יום הכיפורים ולא בלילה שלפניו. יד אפרים
(סי' תרד) והגר"א (סוף סי' תרד) יביע אומר (חלק א' אות
סי' לו אות ב').

ג. אף הנשים חייבות במצוות אכילה ושתייה בערב
יום הכיפורים. שו"ת כתב סופר (סי' קב) ובנפ החיים
(סימן תר"ד סק"ה) חזון עובדיה (עמ' רלג).

ד. לכתחילה צריך לקבוע בערב יום הכיפורים
לפחות סעודה אחת על הפת, לקיים בה
מצות אכילה בערב יום הכיפורים, כי לדעת
כמה פוסקים יש חיוב כן הדין לאכול פת.
מאירי (ביצה ט"ז ע"ב) הראב"ה (ח"ב סי' תקסג עמ' רפד),
ומשיבולי הלקט (סי' שו). אמנם מדברי הפוסקים
משמע שאינו חיוב. מנחת חינוך (מצוה שיש סק"ט)
שו"ת מנחת אלעזר (ח"א סי' מ"ט) שבט הלי (חלק ד' סימן
נד אות ב').

מאמר ראש הישיבה -המשך-

ואת החשיבות המרכזית של ההנהגה של עם ישראל ניתן לראות בפרשת השבוע שלנו. בפרשה הקדומה משה רבינו מתחיל את הפְּרָדָה מעם ישראל במעמד גדול שבו כולם היו ניצבים לפניו והוא מזהיר אותם ללכת בדרך התורה. בפרשיות הבאות הוא נותן להם תוכחה קשה מאוד בדרך של שירה ומסיים בברכה לכל השבטים ומסתלק לבית עולמו.

לכאורה יש כאן מעמד מסודר של פְּרָדָה: שיחה אחרונה, מסר לשינון לשנים הבאות, וברכת פְּרָדָה - מה חסר כאן? חסר כאן העיקר: חסרה החוליה שבלעדיה לא יהיה קיום לשום דבר.

החוליה החסרה היא המנהיג הבא! אם יהיה מנהיג - יש קיום לכלל עם חלילה תהיה עדת ישראל כצאן אשר אין להם רועה, לא יעזרו שיחות, ולא יעזרו אימונים, ולא יועילו ברכות.

לכן בפרשה שלנו, פרשת וילך, חשוב למשה להציג ולהציב בפני כל עם ישראל את המנהיג המחליף: "ויקרא משה להושע ויאמר אליו לעיני כל ישראל חזק ואמץ" וכו'.

ואז משה מזהיר את עם ישראל שאם ילכו עם המנהיג הם יישארו דבקים באמונה, אבל אם חלילה ינטשו את המנהיג - אז יגיעו לעבודה זרה של ממש ויפלו להסתרה שבתוך ההסתרה ולצרות רבות ורעות ר"ל.

זו הסיבה שבגללה משה מבצע את ה"הכתרה" של הושע לעיני כל ישראל ונותן להם את קְצוֹת הַקֶּהֶל לשמוע את דברי התורה כולם יחד מפי המנהיג לפחות פעם בכמה שנים.

ההסתרה הקשה ביותר

ואכן כתוב בנביא שבני ישראל נשארו נאמנים לאמונה בה' כל ימי הושע וכל ימי הזקנים. ומתי התחילו הבעיות? בימי שפוט השופטים שבהם לא הייתה מנהיגות אחידה ומסודרת ואז כתוב: "בְּיָמֵינוּ הָיָה אֵין קֶלֶךְ בְּיִשְׂרָאֵל אִישׁ הָיָשָׁר גָּעִינוּ יַעֲשֶׂה, וְזֹאת הָיְתָה לְעִבּוּדָה זָרָה וְלָכֵל הצרות. ואמנם כל שופט שעמד לישראל שיכר את המצב וחזק את העם בשעתו, אבל לאחר מות השופט שוב ירדו עם ישראל מהדרך.

כי באמת הכול תלוי במנהיג. בלי מנהיג, אין קיום לעם ישראל. האמונה וכל דרך היהדות תלויות במנהיג. יראת השמים ואהבת ה' והתשובה וכל הדרך הישרה של התורה - הכול תלוי במנהיג. ולעומת זאת ההסתרה הקשה ביותר, והשושלת לכל הצרות ולכל הגלויות - זו ההסתרה על המנהיג האמתי. ולכן אם יש לך בקשה אחת, תבקש לדעת כי הוא המנהיג האמתי שינהיג ויוביל אותך בחיים. זו השאלה שצריכה "לְבַעֲוֹר" בלב של כולנו.

אז מה המסר שיוצא מכאן? המסר הוא שמרגע זה ואילך השאיפה של כל אחד צריכה להיות למצוא את המנהיג האמתי, וצריכים לבקש ולהתחנן על זה הרבה מאוד מאוד. אבל חס וחלילה לא לדבר על רבנים, ולא להיות בבחינת "שפוט השופטים" - דור ששופט את שופטיו. ללמוד בספרים זה חשוב, ורבנים פוסקי הלכות זה חשוב מאוד, אבל זה לא מספיק. אתה וכל אחד מעם ישראל וכולנו יחד - צריכים מנהיג אמתי, ומהר מאוד!

בברכת שבת שלום ומבורך

סיפור לשולחן שבת

הרבי שהאמין למחשבות

להלוייתו הכאובה של כ"ק האדמו"ר רבי שמעון נתן נטע מלעלוב - שנסתלק לבית עולמו בליל יום הכיפורים תש"ע, בדיוק לפני עשר שנים - הגיע יהודי שלא נמנה על קהל חסידיו. לאלו שהכירו את האברך ותמחו מדוע הגיע ללוויה של רבי שקרוב לוודאי שלא ראה אף פעם, סיפר האברך מעשה "קטן" של יהודי גדול.

וכה סיפר:

הזדמנתי פעם לצפת, מקום מגוריו של הרבי, ושהיתי שם שעות ארוכות. הרגשתי רעב חזק ולא ידעתי איפה אפשר לאכול. כסף לקנות אוכל לא היה לי. נזכרתי ששמעתי כי הרבי מלעלוב הוא מכניס אורחים נפלא. לא חשבתי הרבה והחלטתי ללכת אליו.

הגעתי הבית, דפקתי על הדלת, נפתחת היא ובפני עומד הרבי בעצמו כאשר צורתו הקדושה זוהרת כמו פנס מאיר.

באותו רגע הבנתי את הכלל הישן "מחשבות לחוד ומעשים לחוד". התחרטתי מיד על טיפשותי, וכי מה חשבתי - להטריח את

הצדיק הזה? החלטתי לשנות גרסה ולומר לרבי שבאתי לשאול עצה ולבקש ברכה.

הרבי הכניסני במאור פנים הביתה ישב ושוחח עמי כמה דקות ולפתע שאל אותי: "בוודאי אתה רעב, אתה רוצה לאכול?"

"לא", שיקרתי מרוב בושה. "לא באתי לאכול".

הרבי הציע לי שוב לאכול ואני סירבתי. לפתע עזב הרבי את החדר. לא ידעתי להיכן הלך אך לפי הקולות הבנתי שהוא נמצא במטבח. פתאום נכנס הרבי אל הסלון: "אלו סוגי 'מזונות' אהובים עליך יותר - מתוקים או מלוחים?"

מרוב בושה נאחזתי בעקשנות בסירובי - "לא באתי לכאן כדי לאכול".

אבל הרבי ידע את האמת. הוא נכנס שוב למטבח ואחרי זמן יצא משם עם מגש עמוס, עליו היו כפי הנראה כל סוגי המזונות שהיו בביתו אותה שעה.

כיון שלא עניתי בבירור מה אני מעדיף - הוא הכין לי עוגיות מתוקות ומלוחות ובשפע גדול.

הרבי עמד עלי ולא הסכים לוותר עד ש"נכנעתי" והתחלתי לאכול. אז נכנס הרבי לחדרו ועסק בענייניו.

אחרי כמה דקות שוב הגיע הרבי: "מה אתה מעדיף לשנות, חם או קר?"

שוב הכחשתי שבאתי לכאן לאכול או לשנות.

הרבי, שלא קיבל ממני תשובה ברורה מה אני מעדיף, נכנס למטבח ואחרי כמה דקות בא אלי עם מגש נוסף ועליו מונחים כמה סוגי משקאות, קפה חם וכמה סוגי שתייה קרה. חי"ך לעומתי בטוב לב ועזבתי לנפשי. כדי שארגיש נוח בזמן האוכל ולא אתבייש.

י ש ב ת י

והיטבתי את לב. בתוך תוכי פנימה את בירכתי הטוב והמסריב שהאמין יותר למחשבותי הכמוסות ולא למילים שאמרת. בבושת יושב עוד אני גדול ולוגם מהמסקה להנאתי, שוב מגיע הרבי והפעם בידו ערמת ספרים חסידיים 'מועם אלימלך' וכדומה. תמהתי מה הפעם, והרבי אמר לי בחיוך ובנעימה חצי מתנצלת: "אני רואה שאתה יהודי חסידי ובוודאי יערב לך האוכל תוך כדי עיון בספרים חסידיים".

ושוב עזב את החדר וחזר לחדרו ללימודיו כשהוא משאיר אותי עם מגון המאכלים והמשקאות והספרים החסידיים. יצאתי משם שבע רוחות וגשמית ומלא מחשבות על הצדיק המופלא שהבין אותי כל כך טוב ואכפת לו, לא רק שאוכל ואשתה אלא שהדבר "יעשה גם במיטב התנאים".

שלוש פעמים יצא מחדרו ומסדרי לימודו כדי לדאוג לי!

כאשר שמעתי קעקע על הסתלקותו הכתאומית, לא יכולתי שלא לבוא להלווייתו, למרות שראיתי רק פעם אחת...

(מתוך הספר "הרבי הקדוש מלעלוב" מאת הרב יאיר וינשטוק שיצא לאור זה עתה)

המתנה השבועית
נרית לברית
מבית "ארט"

בלעדי למפיצי עלון
"חוט של חסד"
ולמנויים חדשים

הצטרף עכשיו
02-5308000

אם גם לכם "בגן השלום" ו-"חכמות נשים"
שינה את החיים
שתפו אותנו: al5308000@gmail.com

הסדרה לשלום הבית
052-2240696

שלום הבית שלי הרב שלום ארוש שליט"א

אש זרה

אחת מהבעיות הקשות של הדור היא האינטרנט, המכשירים הפסולים ודומיהם, שמכניסים את כל הלכלוך של העולם אל תוך הבית. כאן מתבטא בכל עוצמתו הצורך בהגנה של האשה כחומה בצורה על בעלה ועל כל בני ביתה. ראשית, נקדים לבאר, עד כמה מסוכן להזיק מכשירים אלו של היצר הרע בבית, כדי שהנשים תהיינה גיבורות וחזקות, שלא ירמה אותן היצר הרע להכניס אינטרנט הביתה,

ולא תהיינה הן הסיבה והגורם לנפילה הנוראה הזו. כל אשה צריכה לדעת, שמכת הדור זה וחולי הנפש הגדול ביותר זה הנפילה בתוך תאוות הניאוף. ועיקר הניאוף הוא בעיניים. לאדם שיש אינטרנט ללא חסימה בבית, רב הסיכויים הם, שהוא יגלוש ויראה את כל הגיהנום שיש שם לראות. האשה לא תוכל להבין לעולם את היצר הרע הזה, היא לא תוכל להאמין שגם החסיד והצדיק ביותר יכול ליפול למקומות האלו, הרבה פעמים אני שומע מנשים:

"בעלי כה צדיק, אין סיכוי שהוא יסתכל במקומות לא טובים", ולאיש הזאת אני אומר: "ברוכה הבאה לגיהנום של העולם הזה". פעם בא אלי אברך, שיש לו בעיות בשלום בית. ה' נתן בלבבי מחשבה, ושאלתי אותו: יש לכם אינטרנט בבית? אמר לי: כן. אמרתי לו: זה הגיהנום שלך! כשגבר מסתכל במקומות כאלו (גם אישה אבל אצל הגבר הנזק

הוא הרסני עוד יותר), גבר כזה מאבד את כל החיות שלו, לכן שאלתי את אותו אברך: נכון שקשה לך לפתוח ספר? אמר לי: נכון. קשה לי לפתוח את הסידור, זה כבד עלי כמו להרים טרקטור... אם כן - אמרתי לו - איך יהיה לכם שלום בית, לאיזה שלום בית אתה מצפה? ופרנסה? איזו פרנסה תהיה לך אם אתה מסתכל במקומות אסורים? רק על זה דיברתי איתו, שיוציא את השטן הזה מהבית. והנה, אותו אברך מספר לי, שזה רצונה של אשתו שיהיה בבית אינטרנט, בשביל הילדים, כדי להעסיק אותם, להראות להם סרטים וכד'! וזו ממש אשה טיפשה. לא זו האשה שעליה נאמר "חכמות נשים בנתה ביתה", אלא זו ממש האשה שכתוב עליה: "ואיילת בידה תהרסנו..."

הנשים צריכות להתעורר ולהבין את הסכנה שבדבר. כי להן אין התאווה הזו כמו שיש לגברים. לכן, בכל מחיר לא ישאירו דברים כאלה בבית. זה המסר שהקדמנו כאן, שכל אשה שרוצה לחיות חיים טובים ומתוקים, ולבנות את עצמה ואת ביתה, שאלו החיים היפים שלה, שתראה להרחיק את הנגעים הרעים האלו מן הבית. הן את האינטרנט המסוכן, והן את המכשירים הפסולים. בעל שופל לאינטרנט, או סתם לבזבז את ימיו מול מסך המחשב או הסמארטפון, רק אשתו יכולה להציל אותו - בהכמה ובטוב טעם, שתדע אמנם, שהיא חייבת להיות חזקה בדעתה,

כי אם היא לא תציל אותו, הבית שלה ייהרס כליל ח"ו, כי האינטרנט הוא הדבר הנורא שהורס הרבה בתים בישראל אבל גם כאן, כמו במקרים שכבר הזכרנו, היא צריכה את חכמות הנשים כדי להשפיע על בעלה בצורה הנכונה. לכן תברר עם בעלה האם הוא מודע לכך שהאינטרנט זה הגיהנום שלו, ואם כן, שתהיה תקיפה בדעתה להוציא את האינטרנט מהבית, ותבטיח לבעלה שהיא תמצא לו תעסוקה מעניינת עד שיימלא מההרגל הרע הזה.

כי כל הרגל רע, אפשר להיגמל ממנו, אם רק רוצים ועובדים בצורה הנכונה. הדרך לעבוד על גמילה מהרגלים רעים היא גם על פי שלשת השלבים שלמדנו במאמרים בשבועות האחרונים, שהאדם עצמו ילך לפי השלבים הללו, דהיינו שיעשה התבודדות, ובתחילה יברר לעצמו מה האמת, וישוב דעתו שהדבר הזה והזה הוא רע ומזיק וכו', ואחר כך יתפלל ויבקש מה' שיעזור לו וייתן לו כח לצאת מההרגל הרע הזה. את ההתבודדות הזו יעשה בכל יום, יזכיר לעצמו כל יום עד כמה ההרגל הזה מזיק לו, ויבקש עצות איך לבודד את עצמו ולהרחיק את עצמו מניסיון.

ובכל יום שהוא זוכה שלא ללכת אחר מנהגו הרע, יודה על זה לקדוש ברוך הוא, שהנה עבר עליו יום "נקי", וימשיך להתפלל ולבקש מה', שיזכור תמיד שהדבר הזה הוא רע, ולא יתפתה ללכת אחר תאוותיו. ועל ידי תכנית גמילה זו, אפשר לצאת מכל הרגל רע ולהתחיל לחיות חיים של אמת ושמוחה.

לאורם נלך הילולא דצדיקא

התנא הקדוש
רבי עקיבא ע"ה
י' תשרי

בן הורקנוס ורבי יהושע בן חנניה תלמידיו של רבן יוחנן בן זכאי ומראשי הסנהדרין. משני רבותיו אלו, רבי עקיבא דבק והתקשר במיוחד לרבי יהושע. ממונו אף למד מעשה מורכבה. הוא גם למד אצל רבי טרפון ונעשה לו תלמיד חבר, ואף למד ושימש את נחום איש גמזו, ממנו למד מידות טובות וכן את דרישת התורה בריבוי. וכמו שהיה רגיל לומר "גם זו לטובה", היה רבי עקיבא אומר: "כל דעביד רחמנא לטב עביד".

היו לו 5 תלמידים חשובים מוסרי תורתו, רבי מאיר, רבי יהודה, רבי יוסי, רבי שמעון בר יוחאי, ורבי אלעזר בן שמעון. וזאת לאחר שנפטרו 24,000 תלמידיו במסגרת על שלא נהגו כבוד זה בזה. רבי עקיבא זכה להערצה כחכם וסמכות תורנית. היה מרבה לדייק בשינוי לשון בתורה ולחדש מזה הלכות, ובגמרא מסופר כי היה "קושר כתרים לאותיות תורה" ואפילו משה רבנו, לאחר שראה אותו במראה נבואי התפעל ממנו ואמר "אדם כזה בעולמך ואתה נותן תורה על ידי?".

בר-הפלוגתא שלו היה רבי ישמעאל, לו מיחסים את הגישה ש"דיברה תורה בלשון בני אדם". רבי עקיבא טען לעומתו שיש להתעמק בכל תג ותג בתורה, שכן אין וול אות אחת מיותרת בתורה. רבי עקיבא מוזכר בתלמוד הבבלי כ-1,500 פעמים. נחשב לסמל למסירות נפש על התורה. נהרג על קידוש השם כאחד מעשרת הרוגי מלכות.

רבי עקיבא היה נער בעת פרוץ המרד הגדול של בר כוכבא. מעט מאוד ידוע על תחילת דרכו, מעבר לשמו של אביו - יוסף, והעובדה שהאב היה גר או צאצא של גרים. לאחר פטירתו של אביו, התגלגל להיות רועה צאנו של העשירי- כלבא שבוע, אביו של רחל, לימים אשתו.

רחל ראתה את אצילות מידותיו והסכימה להנשא לו בתנאי שיילך ללמוד תורה. אביו של רחל הדיר אותה מנכסיו והם התגוררו במחסן תבן בעוני רב. חז"ל מתארים את קשיי הפריסה בהם היה נתון תוך לימוד התורה: "בכל יום יום היה מביא חבילה של עצים, חציה מוכר ומתפרנס וחציה מתקשט בה. עמדו עליו שכניו ואמרו לו עקיבא אבדתנו בעשן מוכר אותן לנו וטול שמן בדמיהן ושנה לאור הנה, אמר להם הרבה סיפוקים אני מסתפק בהן, אחד שאני שונה בהן ואחד שאני מתרחם כנגדן, ואחד שאני יכול לישן עליהם." רבי עקיבא יצא באישור אשתו הצדקנית 24 שנים של לימוד תורה, ובהם זכה ל24000 תלמידיו. לאחר 24 שנים חזר אל עירו בכבוד גדול, והכריז לכל כי "שלי ושלכם שלה הוא" כוונתו על אשתו הצדקנית, רחל. כששמע זאת חמיו חזר משבועתו והשיבו לשולחנו בכבוד.

אבות דרבי נתן מזכיר כי לרבי עקיבא היו בנים ובנות, אחד מבניה הוא רבי יהושע בן קרחה ועוד שני בנים שנפטרו בחייו.

רבותיו המובהקים של רבי עקיבא היו רבי אליעזר

סלי מזון חגי תשרי | תש"פ
שעל ידי מוסדות "חוט של חסד"

כל תרומה שלך

סל
למשפחה

למעלה מ-1,000 נפשות
מחכות רק לכם!

02-5308000

ילדון חידודון

בין הפותרים יוגרלו מתנות

במשך שבוע ימים - בימים הנוראים, מצום עד צום - ארבע הפטרות קוראים. לכולן מכנה משותף ונושא אחד, מהו, ומה בכל אחת מחדש ומיוחד?

תשובה פשוטה כי תבוא: אצל ישראל מחשבה טובה מצרפה למעשה (אמנם מחשבה רעה אינה כמעשה), אצל האומות אפילו המחשבה רעה כמעשה (מקור - רש"י (כ"ה):

ד"ה ארמי אבד) **הזוכה: יוסף מרטין רכסים.**

פטרונות לשלוח למייל | פקס:

al5308000@gmail.com | 02-5812252

חיזוקית-

אלול | אני לידוי

**מה שהיה היה,
מסתכלים הלאה וקדימה**
(א.ב. של החיים)

לקבלת מסרים מחזקים: 052-5672221

יש לך סיפור תודה?
המערכת תשמח לפרסם אותו
al5308000@gmail.com

סיפורי תודה

אמרת תודה ונושעת?

התודה שהולידה ישועה

אני מקבל מכתבים מכל מיני מקומות בארץ, בחו"ל, גם מגויים. קיבלתי מכתב שיש לו מסר חשוב מאוד. להלן המכתב:

שלום, אני גרה בטורונטו, קנדה. גדלתי בבית חרדי והתחמנתי מיד בסיים הלמודים בגיל עשרים. קיבלתי דירה וסדור קלא. אחר מספר שנים קצאתי את עצמי עם שלשה ילדים ועבדתי כסדרת. הייתי בטוחה שאני האדם הכי טוב ומוצלח בעולם, הכל מסוגי ונכונותי וזולתי קצת מאד באנשים. עד שלבדלי פריצה מוחלה בגוף שפגעו גם בנפשי. נכנסו לתקופה של טפולים ארוכים ומתישים. בעת משבר זכיתי לקבל שיחת טלפון מחברת ילדות שהתחמנה עם תלמיד של הרב ארוש, ולאחר שפספסתי לה בבכי על הקשיים עם בעלי, הבשורת והאשפוז בבית חולים לחולי נפש, היא אמרה לי ש"הרב שלום ארוש לא מסיק לדבר על הכח הפדחים של התודה: 'תגיד תודה ותושע'". אמרתי לה: "על מה להגיד תודה? על הגיונו? על סיטי הילקה? על זה שאני לא יוצאת מהבית?" היא אמרה לי: "כן. תגיד תודה על הקשיים והכל יהיה לך טוב". התחלתי להגיד תודה: "תודה לך ה' על היסורים, תודה שפלוני שלח אותנו למסלל טוב, תודה ה' שהפנסה מצקצקת..." תוך

עד כאן המכתב.

לאנשים שבאים אלי עם צרות ויסורים, אני כל פעם אומר שוב ושוב: "אתה רואה שזה צרות, אני אומר לך שזה ישועות", ומה הישועות? זו אמונה. האם יש ישועה יותר גדולה מזה?

אמרת תודה ונושעת?
052-2240696

רוצה גם לזכות בהגרלה?
גם אתה יכול!

שלח לנו סיפור תודה ותיכנס להגרלה
al5308000@gmail.com

מתנה ושמה תודה
052-2240696

ילדים אומרים תודה

סיפור בהמשכים לילדים

מסיבת ראש חודש (פרק ב)

עכשו לכלכם?

השלחן כבר היה ערוך. כלם ישבו בסלון.
"איפה הפיצה?" שאל אחי הגדול.

התחלתי לגמגם.

"אמממ... אני לא יודע. באתי לחנות, ופתאום אני מגלה שהשטר איננו."

"מה?! אבדת את הכסף???", תקפה אותי מיד אחותי, "איזה ילד חסר אחריות אתה, עכשו בגללך אין לנו פיצה."

"אוף", אמר אחי הקטן, "אני רעב. אין לי כבר כח לחכות. כל כך רציתי פיצה."

הרגשתי מבוכה גדולה. עכשו כלם כועסים עלי. "מה תגיד אמא? היא בטח תהיה מאכזבת". ולמרות שלא רציתי לבכות, דמעות התחילו לבצבץ בעיני.

לפתע התערב אחי הגדול: "במקום לכתש ולהאשים את יוסי, אני מציע משהו

התחלתי לגמגם למימי המוכה: "אמה... אנני לא יודע... כנראה נפל השטר בדרכך חכה, אני ארוץ לחפש ואולי אמצא אותו..."

יצאתי מחנות הפיצה וחרתי על עקבותי. חפשתי בכל הדרך עד הבית, אך לא מצאתי בשום מקום את הכסף. "אוי ואבוי", אמרתי לעצמי, "מישהו בטח מצא את הכסף ולקח אותו לעצמו. הרי לפי הדיון זו אבדה ששייכת למוצא, כי אין בה סימנים. מה אעשה? כל המשפחה מחכה שאחזור עם הפיצה..." הייתי ממש אובד עצות.

כמה ילדים שחקו בחוץ. נגשתי אליהם ושאלתי: "ראיתם כן שטר של כסף?", אך אף אחד לא ראה שום דבר.

חפשתי גם בחדר המדרגות. הבטתי בכל מדרגה ומדרגה, והכסף לא נמצא. נכנסתי בהסוס רב אל הבית. מה אגיד

אחר. הרי אבא מלמד אותנו שתמיד צריך להגיד תודה, על הדברים הטובים וגם על הדברים הפחות טובים. בואו נודה עכשו כלנו מכל הלב ונגיד תודה לה, שפכה ה' רוצה, תהיה לנו פיצה."

כלם הסתכלו על אחי הגדול, ושאלו: "מה עושים?"

"בואו נעשה משחק", הציע אחי. "משחק התודה."

ישבנו סביב השלחן, וכל אחד היה צריך למצא סבה מדוע צריך להודות על זה שהכסף הלך לאבוד.

המשך בשבוע הבא

חינוך באהבה הרב יצחק אבוחצירא

לייעוץ טלפוני ללא תשלום
בימים ג' - ד' משעה 8-10 בערב
נייד: 054-8434435

בדיחות הדעת

לפני יום הכיפורים, שואל הרב בדרשתו את הנוכחים: "מי כאן מוכן לסלוח לאויבים שלו?" כל הנוכחים מרימים את ידיהם, למעט מוישה הזקן. "מוישה", שואל הרב, "האם לא תהיה מוכן לסלוח לאויביך?" "אין לי אויבים", משיב מוישה. "בן כמה אתה?" שואל הרב. "בן 100", משיב מוישה. מחייך הרב: "תוכל לגלות לכולנו מה צריך לעשות כדי להגיע לגיל 100 בלי כל אויבים?"

"לא צריך לעשות כלום", משיב מוישה, "פשוט להאריך ימים יותר מהאויבים שלי..."

הילדים יהיו מחונכים.

העיקר סבלנות

אם בדקנו את עצמנו ואנחנו מחונכים, היחסים עם בן הזוג בכבוד הדדי ודרך ארץ והבית מתנהל כשורה. בד"כ בעיות הילדים שואפות לאפס וגם את הבעיות הקטנות שישנם (זכרים) מה כבר הוא עשה? צריך לקחת הכול בפרופורציה, אפשר לפתור ע"י מעקב, בדיקה לעומק הבעיה, הכנת טבלה לקידום... הרבה סבלנות ותפילות. כאשר נבין שהילד מתנהג כך כי הוא פשוט "לא מודרך" ננסה ביחד איתו לעבוד על הבעיה תוך כדי שיתוף פעולה מלא מצידו (שיוכל להיות רק אם נעבוד בסבלנות תוך שמירה על כבודו) בשיטת "עשה זאת בעצמך" שניתן לו לשפוט מצבים של ילדים אחרים, בזמן שבעצם אנחנו מספרים לו על עצמו. הוא יבין את המסר (גם מבלי לומר לו "אתה האיש" כפי שאמר הנביא לדוד המלך במשל כבשת-הרש) הוא יפנים, עד כמה גם הוא מתנהג לפעמים שלא בדרך ארץ. טבלת ההתנהגות תלמד אותו שהוא נמצא במעקב, כפרים שונים ועידוד רב על כל הצלחה אפילו קטנה, יעודדו אותו להמשיך ולהתמיד ובע"ה עם הרבה תפילות נראה הצלחה גדולה.

חום ואהבה או חום גבוה פרק יב'

במשך השיחה התפרץ אחד לדברי השני תוך שהוא סותר את דבריו, חולק עליו וממש לא נותן לו אפשרות לסיים את דבריו. הרב שהבין עם מי יש לו עסק, שאל אותם בכונה שאלות מעט מכשילות עד שהחלו מריבות, צעקות והאשמות הדדיות מי אשם במצב של הילד. האב טען: שהאם פינתה את הילד יותר מדי, לכן הוא כזה. האם טענה: שהאב התנהג עם הילד בקשיחות ולכן הוא כזה, בקיצור "חגיגה" כל אחד מבני הזוג האשים את השני במצב. לאחר חצי שעה של שיחה (ומריבות) הוציא הרב פנקס טלפונים מכיסו ואמר להורים: "הבנתי בדיוק מה הבעיה עם הילד, תרשמו בבקשה את מספר הטלפון הזה, תפגשו עם האיש, תיישמו את החלטותיו ואני בטוח שכל הבעיה תפטר לבד". האימא מיד שאלה: "של מי המספר הזה?" הרב ענה: "של יועץ נישואין".

התפוח לא נפל רחוק מהעץ

הסיפור הזה הוא לא בדיחה הוא פשוט מציאות. נבדוק טוב את עצמנו ואת הסובבים אותנו ונשים לב לתופעה מיוחדת. במשפחות שההורים מחונכים, יש ביניהם שלום בית וכבוד הדדי- גם הילדים כאלו. וההפך להיפך. ידוע ומפורסם ש"התפוח לא נפל רחוק מהעץ" וילד שרואה את הוריו צועקים יתקשה מאוד להיות ילד שקט ועדין, כי זה מה שהוא ראה ולמד מהם. ולכן הורים יקרים! אין לנו ברירה אם אנחנו רוצים ילדים מחונכים אנחנו חייבים להיות כאלו. וכאשר אנחנו נהיה בע"ה מחונכים, גם

הורים יקרים, הילד קיבל "התקפת פינוק" הוא צורח ומשתולל על הרצפה, כועס ומסרב להירגע, מה עושים?! השבוע בע"ה נמשיך בהכונה.

אולי תפסיק לצעוק

מו"ר הרב שלום ארוש שליט"א אומה, שבד"כ כאשר נשים לב טוב ונחקור את התנהגות הילד, נשים לב לתופעה מעניינת והיא- שהילד מחקה אותנו. כן כן, הוא מתנהג כמעט כמונו!!!

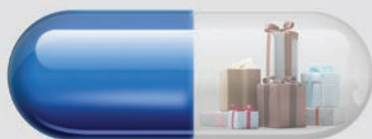
לא מזמן, סיפורי לי שאימא אחת אמרה לבן שלה בן השבע "אולי תפסיק לצעוק כשאתה מדבר, כל השכנים כבר התעוררו מהצעקות שלך" הילד ענה לה "אם זה לא טוב לצעוק, אז למה את כל הזמן צועקת?!" ולכן העיקר תלוי בדוגמה אישית ובעבודה שלנו, להקניית ערכים חיוביים, מידות טובות, אורח רוח, סבלנות ועוד מידות טובות וישרות-שהם הבסיס של היהדות. והקניית מידות אלו אצל הילדים מתחילה ב-דוגמה אישית שלנו ההורים.

יועץ נישואין

מספרים, שפעם באו זוג הורים לייעוץ אצל רב מפורסם, מומחה גדול בחינוך ילדים לקבל הדרכה ועצה מה לעשות עם הילד הגדול שלהם ש"כל הזמן צועק, מתקוטט ומתווכח בבית על כל דבר". הרב שמע את טענותיהם והחל לשאול אותם שאלות על התנהגות הילד במצבים מסוימים ומדוע לדעתם הוא מתנהג בצורה כזו?

התודה זה מתנה גדולה לחיים

זה בריאות הנפש

נפלאות התודה
ספר חדש מאת הרב ארוש שליט"א
052-2240696

בס"ד | בר"ה פדיון נפש ע"י הרב שלום ארוש המליץ שלך ליום כיפור

לפני שיהיה
מאוחר

02-5308000

פרשת וילך | שבת שובה

בס"ד בר"ה

חוט של חסד

גיליון לכל בית יהודי | בנשיאות הרב שלום ארוש שליט"א

מאמר

ראש הישיבה

יו"ל ע"י מוסדות "חוט של חסד"

רח' שמואל הנביא 13 | ת.ד. 50226 |
טל: 02-5812210 | פקס: 02-5812252
לכניות בנושא העלון: al5308000@gmail.com

נחשבת כצוואה של רבי נחמן.

זהו ברור שרבי נחמן ידע שכאשר הוא יסתלק מן העולם בעיית המנהיגות תהיה קשה הרבה יותר, ולכן הוא הכין את התלמידים שלו לדורות שיידעו שכולם חייבים מנהיג אמתי.

לאחר פטירתו של רבי נחמן היא תלמידו רבי נתן המנהיג הבילתי מעורער, לאחר מכן כבר נפרדו התלמידים לקבוצות והתחילו מחלוקות, והיום אין מי שינהיג את כלל החסידים, ובכל פעם שומעים על שיבושים חדשים בדרכו הנפלאה של רבינו הקדוש, שכל אחד מעקם את הדברים ככל העולה על רוחו.

החיפוש הנכון

ולכן בימינו שרואים כל כך הרבה בלבולים ומחלוקות בדרכו של רבינו, חייבים לקיים את הצוואה של רבינו ביתר שאת ולהתפלל ולהתחנן להתקרב למדריך ומנהיג אמתי בדרכו של רבי נחמן שקיבל מזקני ברסלב את הדרך הישרה והמקובלת.

אבל רבינו לא אמר לחפש את הצדיק על ידי "שיחות חברים" שבהן אומרים דעות על רבנים. זה לא שיחות חברים, אלא שיחות רוצחים. מי אתה ומי החבר שלך שתחליטו ותקבעו? איך אדם יכול לדעת משהו על אדם אחר וכל שכן על רבנים? את כל הבידורים שלך תעשה רק בתפילה לה' שיאיר לך ויכוון אותך ויקרב אותך לצדיק אמתי.

הדיבורים שאנשים מדברים על רבנים לא יקרב אותם לעולם לצדיקים, זה רק ירחיק אותם ר"ל. ובמקום לזכות לכל המעלות שאפשר לזכות על ידי קרבת הצדיקים, נכשלים בעוון החמור של לשון הרע ומתרחקים מהצדיקים בתכלית הריחוק.

וצריכים להתחזק בזה ביותר בערב יום הכיפורים, כי אלה דברים הנוגעים לבין אדם לחברו שעליהם יום הכיפורים אינו מכסה.

החוליה המרכזית

המשך בעמוד 3

גיליון 641
ו' תשרי תשע"ט

ר"ת	כניסה	יציאה	
ירושלים	17:46	18:56	19:36
תל אביב	18:03	18:57	19:32
חיפה	18:01	18:57	19:30
באר שבע	18:03	18:57	19:32

המשאלה היחידה

הוא המוציא והוא המביא.

כמעט לכל אחד יש בכיס שפע של "מידע" ויש לו "הדרכה" איך להגיע לכל מקום, ועוד - אבל לאן זה מביא אותך באמת? האם זה מקדם אותך? האם זה המנהיג שיוביל אותך לשליחותך ולתיקונך? האם זה המנהיג שיוביל אותך לאמונה שלימה ולהצלחה אמיתית בתיקון הנפש, בעבודת המידות, בחיי שלום ואושר? ממש ממש לא.

אבל אם היה לך מנהיג אמתי - אז באמת היית מסודר. גם אז יש לך הרבה עבודה, והרבה עבודה לשמוע למנהיג וללכת על פי הדרכה - אבל כשיש מנהיג אז הכיוון ברור, הדרך סלולה, אין בלבולים ואין מקום לטעויות יסודיות בהשקפה.

הצוואה של רבי נחמן

ולמרות שזה דבר פשוט וברור לכל בר דעת, ראה רבי נחמן לנכון להדגיש את זה בשיחה האחרונה שלו לתלמידיו שבה הוא מדגיש: "צריכין לחפש ולבקש מאוד אחרי מנהיג אמתי להתקרב אליו".

רבי נחמן מסביר את התועלת העצומה ואומר שכל תיקון האמונה וכל ההשקפה הנכונה על המציאות תלויים בהתקרבות למנהיג אמתי, ולכן הוא חוזר ואפילו מתחנן: "באמת צריכין לחפש ולבקש מאוד מאוד אחרי מנהיג אמתי כזה, וצריך לבקש מאוד מהשם יתברך שיזכה להתקרב למנהיג אמתי, כדי שיזכה לאמונה אמיתית בשלמות".

רבי נחמן ידע שהוא עומד להסתלק, הוא השאיר לנו את המילים האלה כצוואה לדורות, ואכן כל השיחה הזאת המובאת בספר ליקוטי מוהר"ן,

בקשה אחת בלבד

אם היו פונים אליך משמיים נותנים לך אפשרות לבקש רק בקשה אחת: תבקש עצה אחת באיזה תחום שאתה רוצה, ומובטח לך שתקבל את העצה השלימה והמדויקת ביותר לפי שורש נשמתך - מה היית מבקש?

כשאתה עומד לענות על שאלה כזאת אתה צריך להיות חכם מאוד. אתה חייב למצוא תחום שישפיע לך על תחומים רבים ככל האפשר, ולבקש עצה שורשית שתיתן את המענה לשאלות ולספקות רבים ככל האפשר, והעיקר הוא שתבחר את התחום הקריטי ביותר לתפקיד העיקרי שלך בעולם.

זו שאלה חשובה מאוד, כי היא מגדירה לך את כל הכיוון בחיים. האלה: מה אתה מחפש? מה אתה אומר לחפש? מה יכול לעזור לך למצוא את כל מה שאתה מחפש?

התשובה החותכת

אבל התשובה על השאלה הזאת היא לא כל כך קשה. היא ברורה וחותכת. התשובה היא שצריכים לבקש משמיים להתקרב למנהיג אמתי!

כשיש לך מנהיג אמתי - תהיה לך עצה והדרכה שלימה ומדויקת בכל תחומי החיים, ובעיקר בתחום העיקרי שהוא תכלית החיים.

הצורך הזה כל כך נואש ובפרט בדורנו, עד שכל אחד צריך "מנהיג" קטן בכיס שלו, והוא מונה אליו ומתייעץ איתו בכל שאלה. הוא המוליך הוא המנהיג,

הכנסים של הרב שלום ארוש שליט"א לשבוע הקרוב

חולון

יום ה',
י"א תשרי (פ"ח/ס"ח)
בית כנסת ע"ש חללי צה"ל
המעפילים פינת המצודה
בשעה 21:30

גן יבנה

יום ב',
ח' תשרי (פ"ח/ס"ח)
בית כנסת "נאות אשכול"
יהודה עמיחי 10
בשעה 20:30

הרצליה

יום א',
ז' תשרי (פ"ח/ס"ח)
בית כנסת "אמור ליעקב"
סמ' מורי אברהם עפרי 37
בשעה 20:30

וזהו שכתוב בהליכתן של נעמי ורות לארץ ישראל (רות א-יט): **"ותלכנה שתיהם"**. ודרשו בתיקוני זוהר (הקדמה י): כאילו כתוב **"ותלכנה שתיהן"**, דהיינו ותלכנה שתי ההי"ן, כי בהליכתן של נעמי ורות לארץ ישראל, נישאת רות לבועז שיצא מהם דוד המלך, שממנו יצא מלך המשיח שיגאל את ישראל מן הגלויות, ואז יבנה הקב"ה בית המקדש השלישי כלול משני בתי מקדשות שתי ההי"ן, נמצא כי בהליכת נעמי ורות לארץ ישראל, הלכו שתי ההי"ן שהיו כלולות בבית המקדש השלישי.

מעתה יאירו עינינו להבין דברי ה"בני יששכר", שמבאר הטעם שסיבב הקב"ה לחזק אותנו באמונה בבנין בית המקדש השלישי דוקא על ידי רחל ולא שנאמר אצלן **"אחרונים"**: **"כי הבית הראשון היה בחינת לאה ה' ראשונה, ובית שני בחינת רחל ה' אחרונה, והבית השלישי תבנה ותכונן במהרה בימינו כנגד שתיהן, בסוד (רות א-יט) ותלכנה שתיהן, דרשו בו (תיקוני זוהר הקדמה י) שתי ההי"ן, על כן רחל ולא בנו שתיהן את בית ישראל"**.

והנה כאשר נצרף את כל האמור ירווח לנו להבין מה עמקו מעשיו של יעקב אבינו, שכשנפגש עם עשו הרשע להתפייס עמו, כדי לעשות הכנה לגאולה העתידה, שיסאר בעולם רק חלק הטוב מעשו הגוים שיתחברו עם ישראל, וישמשו אותם לסייע להם בעבודת ה' בבחינת: **"וגר זאב עם כבש"**, העמיד את כל בני ביתו האמהות והשבטים, בציוור של בית המקדש השלישי מלמעלה למטה שיהיה כלול משני בתי מקדשות לאה ורחל.

לכן העמיד תחילה את השפחות ואת ילדיהן, לכבד את המוני עם ישראל שיש להם חלק ונחלה בתוך כל ישראל, ואחר כך העמיד את לאה וילדיה, שהיא כנגד בית המקדש הראשון ששרתה בו שכינה עליונה ה' ראשונה, ואחר כך העמיד את רחל ואת יוסף אחרונים, שהיא כנגד בית המקדש השני ה' אחרונה. נמצא כי בעמידה זו יש פועל דמיון למה שעתידי הקב"ה לבנות את בית המקדש השלישי, מלמטה בית מקדש השני בחינת רחל, ומעליו בית המקדש הראשון בחינת לאה, ומעליהם כל ישראל שיעבדו את ה' בשני בתי מקדשות.

לרמז שהיא כנגד בית המקדש השני, שחסרו בו ה' דברים משום שלא שרתה בו השכינה העליונה ה' ראשונה. אלו דבריו הקדושים.

בית המקדש השלישי כלול מבית המקדש הראשון והשני

בדרך זו במסילה נעלה להשלים הביאור של ה"בני יששכר", על מה שבחר הקב"ה לחזק בפרשתנו את האמונה בבנין בית המקדש השלישי על ידי לאה ורחל שנאמר אצלן **"אחרונים"**, על פי מה שמצינו בזוהר הקדוש (פרשת פנחס רכא.) דברים נפלאים בענין רצונו של הקב"ה לבנות בית המקדש, והנה תוכן הדברים.

כשיצאו ישראל ממצרים רצה הקב"ה לעשות אותם בארץ כמו המלאכים הקדושים בשמים, ורצה לבנות להם את בית המקדש הראשון והשני שירדו יחד בנויים ומשוכללים מן השמים. וזהו שהתפלל משה רבינו בשירת הים (שמות טו-יז): **"תביאמו ותטעמו בהר נחלתך, מכון לשבתך פעלת ה'", זה מקדש ראשון, "מקדש ה' כוננו ידך", זה מקדש שני, ששניהם היו האומנות של הקב"ה בעצמו, אולם אחרי שהכעיסו ישראל את הקב"ה במדבר בחטא העגל, מסר הקב"ה את בנין בית המקדש הראשון והשני בידי אדם.**

ומזה ידע שלמה המלך שבית המקדש שנבנה בידי אדם לא יתקיים לעולם, ולכן אמר (תהלים קכז-א): **"שיר המעלות לשלמה אם ה' לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו"**. וכן בית המקדש השני שנבנה בידי אדם בימי עזרא לא נתקיים. והוסיף הרמ"ז בפירושו על הזוהר (שם) כי שלמה המלך רמז באומרו: **"שוא עמלו בוניו בו"** - **"שוא עמלו"** ראשי תיבות **"שוא עמלו"** שבנו את שני בתי מקדשות שלא התקיימו.

ממשיך הזוהר כי על בית המקדש השלישי כתוב (שם קמז-ב): **"בונה ירושלים ה'", שעתידי הקב"ה כביכול בעצמו לבנות את בית המקדש השלישי כלול משני בתי המקדשות, בית המקדש השני יעמוד למטה על הארץ בגלוי, ועליו יעמוד בית המקדש הראשון מכוסה, כעניי הכבוד המקיפים ומאירים על בית המקדש שלמטה.**

בו שכינה תחתונה שהיא ה' אחרונה. אלא שבחורבן בית המקדש השני נשלמו ההסתלקות של שתי ההי"ן שכינה עליונה ושכינה תחתונה, ונשארו מן השם הוי"ה רק ב' אותיות ו"י שהוא לשון קאב.

בדרך זו נבאר הקשר בין לאה ורחל לשני בתי מקדשות, על פי מה שמבאר במדרש (ב"ר מז-ו): **"האבות הן הן המרכבה"**. ופירשו בספרים הקדושים הכוונה בזה, כי אברהם אבינו שעסק כל ימיו בגמילות חסדים נתדבק כל כך למדת החסד, עד שנעשה מרכבה למדת החסד שהאירה בעולם בזכותו. וכן יצחק אבינו שעסק כל ימיו לעורר בני אדם לתשובה במדת הפחד והיראה נעשה מרכבה למדת הדין, וכן יעקב אבינו שעסק כל ימיו בשילוב של ב' המדות חסד ודין, זכה להיות מרכבה למדת הרחמים הכלולה מחסד ודין.

הנה כי כן זהו גם כן ביאור הענין שזכו שתי האמהות לאה ורחל בגודל צדקתן להיות מרכבה לב' בחינות של השראת השכינה, לאה אמנו בגודל צדקתה היתה מרכבה לשכינה העליונה ה' ראשונה, ורחל אמנו בגודל צדקתה היתה מרכבה לשכינה התחתונה ה' אחרונה. לפי זה ירווח לנו להבין דברי האריז"ל, כי בית המקדש הראשון שהיתה בו השראת השכינה העליונה ה' ראשונה הוא כנגד לאה, ובית המקדש השני שהיתה בו השראת השכינה התחתונה ה' אחרונה היא כנגד רחל.

ומה נפלאים הם דברי רבינו חיים וויטאל זי"ע ב"עץ הדעת טוב" (פרשת נשא ד"ה ויהי ביום כלות משה), שמביא דבר זה שהבית הראשון הוא כנגד ה' ראשונה בחינת לאה ובית המקדש השני הוא כנגד ה' שניה בחינת רחל. והוסיף לבאר בזה מה שדרשו בגמרא (יומא כא): מה שכתוב על המקדש השני: **"וְאֶרְצָהּ בּוֹ וְאֶכְבֶּד"** חסר ה', לרמז על ה' דברים שלא היו בבית המקדש השני. לפי האמור יש לבאר הטעם שבמקדש השני היו חסרים ה' דברים, לרמז שלא זכו בבית המקדש השני להשראת השכינה העליונה ה' ראשונה.

על פי האמור הוא מוסיף לבאר הענין שבית המקדש השני הוא כנגד רחל, כי לכל האמהות שר"ה, רבקה, לאה, בלהה, זלפה, היתה בשמם אות ה', מלבד רחל שאין בשמה אות ה', כדי

תודתנו וברכתנו נתונות לאלו שנדבו את הוצאת הגליון לזיכוי אחינו בני ישראל

משפחת מוהדב הי"ו לרפואה השלימה של האשה החשובה מרת לאה בת וירג'ני שתחי'

לקבלת המאמרים באימייל: mamarim@shvileipinchas.com

פרשת וישלח תש"פ | ד

"אמרו עליו על הלל הזקן כשהיה שמח בשמחת בית השואבה אמר כן, אם אני כאן הכל כאן, ואם אני לא כאן מי כאן". ופירש רש"י: "דורש היה לרבים שלא יחטאו, בשמו של הקדוש ברוך הוא, אם אני כאן הכל כאן, כל זמן שאני חפץ בבית הזה ושכינתי שרויה בו, יהא כבודו קיים ויבואו הכל כאן, ואם תחטאו ואסלק שכינתי מי יבוא כאן".

והנה הלל הזקן היה בזמן בית המקדש השני, ועם כל זאת דיבר בשמו של הקב"ה שמשרה את שכינתו בבית המקדש. והנה עוד הוכחה ברורה ממה ששנינו בגמרא (יומא לט.), כי אחד מהדברים שהיו בארבעים שנה ששימש שמעון הצדיק ככהונה גדולה: "והיה נר מערבי דולק". ופירש רש"י: "והיה נר מערבי דולק, לאחר שכבו שאר כל הנרות, ואף על פי שממנו מתחיל להדליק ערבות, בו היה מסיים הטבת נרות שחרית, והוא עדות שהשכינה שורה בישראל".

והנה שמעון הצדיק שהיה משיירי אנשי כנסת הגדולה היה בזמן הבית השני, ועם כל זאת היה נר מערבי דולק ארבעים שנה עדות שהשכינה שורה בישראל, אם כן איך אפשר לומר שהשכינה לא שרתה בבית המקדש השני. ותרצו על פי מה שכתב רבינו בחיי פרשת ויגש (בראשית מו-כז):

"ומיום ששרתה שכינה בהר סיני במתן תורה, לא זזה מישראל עד שחרב בית ראשון, ומיום שחרב בית ראשון לא שרתה שכינה בישראל, כי בבית שני לא שרתה שכינה. ואין הכוונה לומר שלא שרתה שכינה בבית שני כלל... שהכתוב מעיד [על הבית השני] (חגי א-ח) וארצה בו ואכבד, כלומר אשרה בו הכבוד שהוא השכינה, אלא שלא שרתה בו תדיר כמו בבית ראשון".

שכינה עליונה ה' ראשונה שכינה תחתונה ה' אחרונה

אולם הבה נתבונן במה שמצינו ישוב נפלא על קושיא זו בזוהר הקדוש ובכתבי רבינו האריז"ל, על פי מה שמפרש בזוהר הקדוש (פרשת בראשית כה.) מה שהאופנים וחיות הקודש אומרים ברעש גדול (יחזקאל ג-ב): "ברוך כבוד ה' ממקומו, כבוד ה' שכינתא תתאה, ממקומו שכינתא עלאה".

ופירשו מפרשי הזוהר הכוונה בזה, שיש ב' מדרגות של גילוי שכינה, יש גילוי של השכינה העליונה שהיא ה' ראשונה מהשם הוי"ה [בינה], ויש גילוי של השכינה התחתונה שהיא ה' שניה מהשם [מלכות]. הנה כי כן זהו ההבדל בין בית המקדש הראשון, שהיתה בו השראת השכינה העליונה שהיא ה' ראשונה, ואילו בבית המקדש השני לא היתה בו שכינה עליונה, ועליה אמרו בגמרא שלא היתה בו שכינה, אבל ברור ששרתה

"כה אמר ה' צבאות בימים ההמה אשר יחזיקו עשרה אנשים מכל לשונות הגוים והחזיקו בכנף איש יהודי"

**רבינו האריז"ל: בית המקדש הראשון כנגד לאה ה' ראשונה
בית המקדש השני כנגד רחל ה' אחרונה**

זוהר הקדוש: לעתיד לבוא יבנה הקב"ה את בית המקדש השלישי כלול מב' מקדשות הראשון והשני

יעקב אבינו העמיד את האמהות פועל דמיון לפי הסדר של בית המקדש השלישי תחילה לאה ואחר כך רחל

בית המקדש הראשון כנגד לאה ובית המקדש השני כנגד רחל

הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד, להתבונן ולהתעמק בדברי ה"בני יששכר", שמבאר בפנימיות הטעם שסיבב הקב"ה לגלות לנו דוקא אצל רחל ולא, חיזוק לאמונה הגדולה בבנין בית המקדש השלישי, הנה מה שכתב על כך ב"אגרא דפרקא" (שם):

"והנה נשמע לנו דייקא מהפסוק הזה בנין בית [השלישי] המקווה לנו במהרה, דהנה בית ראשון היה נגד לאה כנודע, ובנין בית שני נגד רחל, ובית המקווה לנו יהיה מעלת שניהם ויותר מהבנינים הקודמים, כנודע הדבר למי שיש לו יד ושם בחכמת האמת".

והנה מה שכתב לבאר ענין זה בית הרחבה ב"בני יששכר" (שם):

"הבית הג' שנקרא בית ישראל, הנה נודע לנו זה בתורה על ידי רחל ולא, והוא כי הבית הראשון היה בחינת לאה ה' ראשונה, ובית שני בחינת רחל ה' אחרונה, והבית השלישי תבנה ותכונן במהרה בימינו כנגד שתיהן, בסוד (רות א-ט) ותלכנה שתיהן, דרשו בו (תיקוני זוהר הקדמה י.) שתי ההי"ן, על כן רחל ולא בנה שתיהן את בית ישראל".

כעבדא קמיה מאריה נרחיב לבאר דבריו הקדושים בדרך השוה לכל נפש, המבוססים על יסודות איתנים מדברי רבינו האריז"ל ב"לקוטי תורה" על מה שאמר דוד המלך (תהלים קלב-ד): "אם אתן שנת לעיני לעפעפי תנומה עד אמצא מקום לה' משכנות לאבירי יעקב". מפרש האריז"ל מה שאמר בלשון רבים: "משכנות, שהם ב' משכנות, בית ראשון ושני, שהם לאה ורחל".

והנה במקום אחר מבואר בדברי האריז"ל (ע"ח שער לז פ"ד מ"ח): "כי לאה ורחל הם ב' ההי"ן עילאה ותתאה". הרי מבואר כי הבית הראשון

הוא בבחינת לאה שהיא ה' ראשונה, והבית השני הוא בבחינת רחל שהיא ה' אחרונה. ויש לרמז ענין זה במה שקרא אברהם אבינו את בית המקדש הראשון ה"ר שהוא נוטריקון ה' ראשונה. [ויצחק אבינו קרא את בית המקדש השני שד"ה נוטריקון ה' שניה ד', כי היא אות ד' מהשם הוי"ה ב"ה].

ישוב הפליאה על מה שלא שרתה שכינה בבית שני

עתה נבאר ענין זה בדרך השוה לכל נפש, על פי מה שדרשו בגמרא (יומא כא:) מקרא שכתוב בדברי הנביא על בנין בית המקדש השני (חגי א-ח): "עלו הָהָר וְהִבְאֵתֶם עֵץ וּבְנוּ הַבַּיִת וְאָרְצָהּ בּוּ וְאָפְּבָךְ אֲמַר ה'". הכתיב הוא "וְאָפְּבָךְ" חסר ה' והקרי הוא "וְאָפְּבָה". ומפרש בגמרא: "מאי דכתיב וארצה בו וְאָפְּבָךְ וקרינן וְאָפְּבָה, מאי שנא דמחוסר ה"א, אלו חמשה דברים שהיו בין מקדש ראשון למקדש שני.

ואלו הן, ארון וכפורת וכוזבים [נחשבים לאחד כי הם בכלל הארון], אש [שירדה מן השמים על המזבח], ושכינה [לא שרתה בו], ורוח הקודש [לא היתה בנביאים], ואורים ותומים". פירוש, מטעם זה אמר הקב"ה "וְאָפְּבָךְ" חסרה אות ה', לרמז שהכבוד אינו בשלימות מצד ה' דברים שלא היו בבית המקדש השני.

נמצינו למדים מזה חידוש גדול, כי אחד מחמשה דברים שהיו חסרים בבית המקדש השני הוא השראת השכינה. ולכאורה יפלא הפלא ופלא שהרי כתוב בפירוש (שמות כה-ח): "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם". הרי מבואר כי תכלית בנין בית המקדש היא להשראת השכינה, אם כן איך יעלה על הדעת שלא היתה השראת השכינה בבית המקדש השני.

וכבר העירו המפרשים שמצינו כמה הוכחות ברורות שגם בבית המקדש השני היתה השראת השכינה, וזה יצא ראשון מה ששנינו בגמרא (סוכה ג.):

**גוי שאל את הרשב"א, ממה שכתוב על הבית השני:
"גדול יהיה כבוד הבית הזה האחרון", משמע שלא יהיה בית מקדש שלישי**

**השיב לו הרשב"א: "אחרון" הוא רק ביחס לראשון,
אבל גם אחרי האחרון יכולים להיות עוד אחרונים**

**הרשב"א מביא ראיה ממה שכתוב: "ואת לאה וילדיה אחרונים"
ומיד אחר כך: "ואת רחל ואת יוסף אחרונים"**

**יעקב אבינו סיכן עצמו להתפייס עם עשו הכנה
לגאולה העתידה שזרעו של עשו ישמשו את ישראל**

(עובדיה א-כא) ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את
הר עשו". כלומר אז יגיע הזמן שישפוט הקב"ה
וימחה את חלק הרע של עשו, וישאר רק חלק
הטוב שיתחברו עם ישראל לשמש אותם.

מלכי אדום לפני מלכות ישראל

והנה בסוף פרשתנו כתוב (שם לו-לא): "ואלה
המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך מלך
לבני ישראל". וכתב השל"ה הקדוש (שער האותיות
ערך קדושה אות שצח) בשם ה"תולעת יעקב",
שמבאר ענין זה בלשון קדשו:

"ולזה אמר, ואלה המלכים אשר מלכו בארץ
אדום לפני מלך מלך לבני ישראל, כי הקליפה
קודמת לפרי. ועתיד הקב"ה להקדים המוח בלי
קליפה, שנאמר (ירמיה ב-ג) קודש ישראל לה'
ראשית תבואתה, ואף על פי שיקדים הפרי, מי
הוא אשר ישלח ידו לאכול לו ממנו, (שם) כל אוכליו
יאשמו רעה תבוא אליהם נאום ה'. כי בימים ההם
ירבה הדעת את ה' ויגלה הכבוד לעין כל".

מעתה יאירו עינינו להבין מה שהתחכם
יעקב לסדר את עמידת בני ביתו, השפחות
וילדיהן תחילה, לאה וילדיה אחריהן, ורחל ויוסף
אחרונים, ופירשו במדרש: "הדא אמרה אחרון
אחרון חביב". הכוונה בזה כי בכך רצה לרמוז
לעשו, כי הן אמת שזרעו של עשו מלכי אדום
ימלכו לפני מלך מלך ישראל, אבל הסיבה לכך
היא כי "אחרון אחרון חביב", שבסופו של דבר
בגאולה העתידה ימסור הקב"ה את המלכות
לישראל (זכריה יד-ט): "וזהו ה' למלך על כל הארץ
ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד".

הנה כי כן הרווחנו להבין בזה גם כן הטעם,
שבחר הקב"ה לגלות לנו חזיון לבנין בית המקדש
השלישי כשנפגש יעקב עם עשו להתפייס עמו, כי
מאחר שיעקב אבינו עשה פיוס זה כדי לעשות פועל
דמיון לגאולה העתידה, לכן דבר בעתו מה טוב לרמוז
בפגישה זו חזיון לבנין בית המקדש השלישי, שיבנה
בגאולה העתידה בזכות יעקב שקראו בית.

מבית המקדש וגלו בין האומות], כמה דאת אמר
(איכה א-ו) ויצא מן בת ציון כל הדרה".

וכן מבואר במדרש (ב"ר סח-יג): "רבי יהושע בן
לוי פתר קרייה בגלות, ויצא יעקב מבאר שבע, היך
מה דאת אמר (ירמיה טו-א) שלח מעל פני ויצאו.
וילך חרנה, היך מה דאת אמר (איכה א-יב) אשר הוגה
ה' ביום חרון אפו". נמצא לפי זה כי חזרתו של
יעקב לארץ ישראל, היא רמז על שיבת ישראל מן
הגלויות לארץ ישראל בזמן הגאולה.

והנה הנביא התנבא על זמן הגאולה (ישעיה
יא-י): "וְגַר זָאב עִם קָשָׁב וְנָמֵר עִם גְּדִי יִרְבֶּץ". וביאר
הרמב"ם (הלכות מלכים פ"ב ה"א) הכוונה בזה:

"אל יעלה על הלב שבימות המשיח יבטל דבר
ממנהגו של עולם או יהיה שם חידוש במעשה
בראשית, אלא עולם כמנהגו נוהג, וזה שנאמר
בישעיה וגר זאב עם כבש ונמר עם גדי ירביץ, משל
וחידה. ענין הדבר שיהיו ישראל יושבין לבטח עם
רשעי גוים המושלים כזאב ונמר, שנאמר (ירמיה ה-ו)
זאב ערבות ישדדם ונמר שוקד על עריהם, ויחזרו
כולם לדת האמת, ולא יגזלו ולא ישחיתו, אלא
יאכלו דבר המותר בנחת עם ישראל, שנאמר (ישעיה
יא-י) ואריה כבקר יאכל תבן".

הרי מבואר כי החלק הטוב של אומות העולם,
יחזרו בתשובה שלימה ויתחברו עם ישראל
בבחינת: "וגר זאב עם כבש". ויותר מזה מצינו
בדברי הנביא, שלעתיד לבוא ישמשו הגוים את
ישראל, כמו שכתוב (זכריה ח-כג): "כֹּה אָמַר ה'
צבאות בימים ההמה, אשר יחזיקו עשרה אנשים
מכל לשונות הגוים, והחזיקו בכנף איש יהודי לאמר
נלכה עמכם כי שמענו אלקים עמכם".

הנה כי כן הרווחנו להבין מעט מזעיר כוונתו
של יעקב אבינו, כי כמו כשהלך לחרן היה זה
בבחינת מעשה אבות סימן לבנים על גלות
ישראל בין אומות העולם, כן כשצוהו הקב"ה
לחזור מחרן לארץ ישראל, הבין מזה שזהו רמז
על הגאולה העתידה, לכן השתדל להיפגש עם
עשו הרשע ולהתפייס עמו, כדי לעשות בכך
פועל דמיון לגאולה העתידה, שהחלק הטוב
שנשאר מזרעו של עשו, מניצוצי הקדושה
שהיו טמונים בראשו של עשו שנתגלגל למערת
המכפלה בחיקו של יצחק, יתחברו עם ישראל
בבחינת: "וגר זאב עם כבש".

"ויאבק איש עמו עד עלות השחר" של הגאולה העתידה

על פי האמור ירווח לנו להבין מה שסיבב
הקב"ה, כי שרו של עשו שהוא היצר הרע והשטן
נאבק עם יעקב ולא היה יכול להתגבר עליו, אלא
אדרבה יעקב הכניעו ונצחו, כמו שאמר לו שרו של

עשו עצמו (בראשית לב-כט): "כי שרית עם אלהים
ועם אנשים ותוכל". לפי האמור הרי שכל זה הוא
בבחינת פועל דמיון לגאולה העתידה, אשר כפי
המבואר בגמרא (סוכה נב): "לעתיד לבוא מביאו
הקב"ה ליצר הרע ושוחטו בפני הצדיקים ובפני
הרשעים". וביאר השל"ה הקדוש (פרשת חיי שרה
תורה אור) הכוונה בזה, שיוציא הקב"ה את החלק
הרע ממנו וישאר רק חלק הטוב.

וזהו שרמז לנו הקב"ה בתורה הקדושה (שם כה):
"ויותר יעקב לבדו ויאבק איש עמו עד עלות השחר".
ללמדנו כי מאבק זה בין שרו של עשו עם יעקב וזרעו
הוא רק עד "עלות השחר", שהוא רמז על הגאולה
העתידה שעליה נאמר (ישעיה נח-ח): "אז יבקע כשחר
אורך". ועל כך רמז שרו של עשו עצמו באומרו ליעקב
(בראשית לב-כז): "שלחני כי עלה השחר". כלומר כבר
עשית פועל דמיון והכנה לגאולה העתידה.

יומתק להבין בזה מה שאמר עשו ליעקב
אחרי שנתפייס עמו (בראשית לג-יב): "ויאמר נסעה
ונלכה ואלכה לנגדך". ופירש רש"י: "בשוה לך".
כי כשראה עשו שיעקב ניצח את השר שלו וגם
הצליח להתפייס עמו, חשב שהגיע זמן הגאולה
שכבר יכולים ללכת יחד, לכן אמר "ואלכה לנגדך"
כמו שיהיה בגאולה העתידה, שיחזיקו עשרה
אנשים מכל הגוים בכנף איש יהודי.

אולם יעקב ידע שכל זה היה רק בגדר הכנה
ופועל דמיון לגאולה העתידה, אבל למעשה עדיין
לא הגיע זמן הגאולה שניתן להתחבר עם עשו,
כי חלק הרע עדיין מפעפע בקרבו כארס שעלול
לקלקל את זרעו של יעקב, לכן אמר לעשו דברים
ברורים (שם יג): "אדוני יודע כי הילדים רכים והצאן
והבקר עלות עלי, ודפקום יום אחד ומתו כל הצאן".
כלומר אתה עלול לקלקל אותם שיהיו בבחינת
(ברכות יח:) רשעים שבחייהם קרויים מתים.

על כן "יעבר נא אדוני לפני עבדו, ואני אתנהלה
לאטי לרגל המלאכה אשר לפני ולרגל הילדים,
עד אשר אבוא אל אדוני שעירה". ופירש רש"י
שרמז לו בכך: "ואימתי ילך בימי המשיח, שנאמר

יעקב אבינו העמיד את לאה תחילה ורחל אחריה הכנה לבית המקדש השלישי שיהיה כלול משני בתי מקדשות

מקדשות הם כנגד שלשה אבות, בית המקדש הראשון בזכות אברהם שקראו הר, בית המקדש השני בזכות יצחק שקראו שדה, בית המקדש השלישי יבנה בזכות יעקב שקראו בית:

"לא כאברהם שכתוב בו הר, שנאמר (בראשית כב-ד) אשר יאמר היום בהר ה' יראה, ולא כיצחק שכתוב בו שדה, שנאמר (שם כד-טג) ויצא יצחק לשוח בשדה, אלא כיעקב שקראו בית, שנאמר (שם כח-יט) ויקרא את שם המקום ההוא בית אל".

והנה לפי המבואר למדנו מלאה ורחל שכתוב אצל כל אחת מהן "אחרונים", ללמדנו כי מה שאמר הקב"ה על בית המקדש השני: "גדול יהיה כבוד הבית הזה האחרון", אינו סותר כלל לבנין בית המקדש השלישי שיבנה אחריו. הנה כי כן זהו שבירכו הזקנים את בועז: "יתן ה' את האשה הבאה אל ביתך כרחל וכלאה אשר בנו שתיהם את בית ישראל". שתזכה להיות כרחל וכלאה שזכו לחזק את אמונתם של ישראל בבנין בית המקדש השלישי הנקרא "בית ישראל" על שם יעקב שנקרא ישראל.

יעקב אבינו התפייס עם עשו פועל דמיון לגאולה העתידה

רחש לבי דבר טוב לבאר הטעם שבחר הקב"ה לגלות לנו חיזוק לבנין בית המקדש השלישי, דוקא כשנפגש יעקב עם עשו כדי להתפייס עמו, על פי מה שנקדים לבאר הטעם שבחר יעקב אבינו לסכן את עצמו להיפגש עם עשו ולהתפייס עמו, כמו שכתוב בפרשתנו (לב-ח): "ויירא יעקב מאד ויירצו לו". ופירש רש"י: "ויירא, שמא יהרג, ויצר לו, אם יהרוג הוא את אחריים". ולכאורה היה טוב יותר, אם יעקב לא היה שולח מלאכים לעשו לשעיר, אלא היה נשאר בארץ ישראל ולא היה נפגש עמו כלל, כמו שנהג כל השנים שהיה בחרן.

ונראה לבאר הענין בזה על פי מה שמבואר בזוהר הקדוש (פרשת ויצא קמח): כי יציאתו של יעקב אבינו ממקום המקדש לחרן, היא רמז על חורבן בית המקדש וגלות ישראל: "ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה, רמז כד נפקו ישראל מבי מקדשא ואתגלו בני עממיא [כשיצאו ישראל

ומצינו ברד"ק על התורה שמבאר הענין בדרך הפשט: "אחרון אחרון חביב, אולי ינוח כעסו בהריגת הראשונים ויניח האחרונים". וכעין זה מבואר בתרגום יונתן. ולכאורה יפלא הפלא ופלא, איך יעלה על הדעת שיעקב אבינו שמדתו רחמים ושם את בטחונו בה', הקדים לסדר את השפחות ואת לאה כדי להגן על רחל ויוסף מהריגה.

הוכחה מלאה ורחל על בית המקדש השלישי

פתח דברינו יאיר לבאר ענין זה על פי מה שהביא בשו"ת הרשב"א (חלק ד סימן קפז) שנתנוכח עם אחד מחכמי האומות, ששאל איך אנו מאמינים בבנין בית המקדש השלישי, הלא מקרא מלא דיבר הנביא על בית המקדש השני (חגי ב-ט): "גדול יהיה כבוד הבית הזה האחרון מן הראשון אמר ה' צבאות". הרי מבואר כי בית המקדש השני הוא הבית האחרון, ולא יהיה עוד בית מקדש אחריו.

השיב לו הרשב"א: "אמרתי, לא קראו אחרון, אלא בהצטרף אל הראשון, וכמוהו וישם את השפחות ואת ילדיהן ראשונה, ואת לאה וילדיה אחרונים, ואת רחל ואת יוסף אחרונים. הנה קראה ללאה וילדיה אחרונים, אף על פי שרחל ויוסף אחרונים להם, אלא שקראם אחרונים בהצטרף אל השפחות וילדיהן".

פירוש, היחס ל"אחרון" הוא רק ביחס הקודם אליו, אבל יתכן שגם אחריו יבוא עוד אחד, וראה לדבר ממה שכתוב כאן: "ואת לאה וילדיה אחרונים", אף שמיד אחר כך כתוב: "ואת רחל ואת יוסף אחרונים". וכן מה שאמר הקב"ה על בית המקדש השני "אחרון" הוא רק ביחס לבית המקדש הראשון, אבל בוודאי שיהיה עוד בית מקדש.

הגה"ק רבי צבי אלימלך מדינוב זי"ע ב"אגרא דפרקא" (אות שכב) ובספרו "בני יששכר" (כסלו-טבת מאמר ד אות קג), הוסיף לפרש לפי זה מה שברכו הזקנים את בועז כשנשא את רות לאשה (רות ד-יא): "יתן ה' את האשה הבאה אל ביתך כרחל וכלאה אשר בנו שתיהם את בית ישראל". על פי מה שמבואר בגמרא (פסחים פח.) כי שלשה בתי

בפרשתנו פרשת וישלח דבר בעתו מה טוב, להתבונן בפגישת הפיוס של שני אחים תאומים קודש וחול, מצד אחד יעקב אבינו ראשית שרשרת הקדושה לכל שבטי ישראל עד סוף כל הדורות הנקראים על שמו "ישראל", מצד שני עשו הרשע ראשית השרשרת לדורות עולם של שונאי ישראל בני אדום, אשר הקב"ה כבר הגדיר לרבקה אמנו בעודם בבטנה על השנאה הגדולה שתשרור ביניהם (בראשית כה-ג): "ויאמר ה' לה שני גוים בבטןך ושני לאומים ממעיך יפרדו ולאום מלאום יאמץ ורב יעבוד צעיר".

כך אמנם היה שנפרדו דרכיהם פירוד חומרי ורוחני, זה לצד הקדושה וזה לצד הטומאה (שם כז): "ויגדלו הנערים ויהי עשו איש יודע ציד איש שדה ויעקב איש תם יושב אהלים". אולם הפירוד האמיתי היה ביניהם, אחרי שלקח יעקב מעשו בערמה את הברכות של יצחק אביו, ובפקודת יצחק ורבקה שחששו שעשוי הירגו אותו, הלך יעקב לחרן לבית לבן הארמי לשאת אשה, כדי להוליד את ראשי השבטים ולהעמיד את היסוד של כל בית ישראל.

והנה אחרי עשרים ושנים שנה ששהה יעקב בבית לבן, שנים של שנאה עצומה שבערה בעצמותיו של עשו, חוזר יעקב לארץ ישראל ושולח מלאכים אל עשו אחיו ארצה שעיר שדה אדום, לבקש ממנו שיסכים להיפגש ולהתפייס. וכך אנו מגיעים למה שמתאר הכתוב, איך סידר יעקב אבינו עמידתם של בני ביתו לקבל את פני עשו אחיו (שם לג-א):

"וישא יעקב עיניו וירא והנה עשו בא ועמו ארבע מאות איש ויחץ את הילדים על לאה ועל רחל ועל שתי השפחות. וישם את השפחות ואת ילדיהן ראשונה ואת לאה וילדיה אחרונים ואת רחל ויוסף אחרונים".

רש"י מפרש הטעם שהעמיד יעקב את כל בני ביתו בסדר כזה, את השפחות ואת ילדיהן בראש, אחריהן את לאה ואת ילדיה, ובסוף את רחל ואת יוסף, ומקור הדבר במדרש (ב"ר עח-נ): "הדא אמרה אחרון אחרון חביב". וצריך ביאור מה ראה יעקב אבינו על ככה לסדר כאן בפגישתו עם עשו, את עמידתם של בני ביתו בסדר של "אחרון אחרון חביב".

ליתר ביטחון הקיפו שוב בבדיקה יסודית את כל המכונית כולה, ולאחר שלא מצאו בה כלום חוץ מחול... הוכרחו לחתום על תעודת המעבר באכזבה מרה, והיהודי העשיר דגן המשיך בדרכו. חלפו כמה ימים, ושוב מופיע היהודי העשיר כשהוא נוהג ברכב חדש נוצץ ויוקרתי, בדרכו אל מעבר הגבול. שוב יצאו ה'גדרמים' האימתניים לקראתו, ובסבר פנים חמורות כדרכם ניגשו אל כל המלאכה מתחילתה ועד סופה, בדיקת התעודות, הדרכון והרישיון, ובדיקה מדוקדקת של תכולת הרכב ומרכולתו. כמעשהו בראשונה כך מעשהו בשנייה, הרכב מבפנים נמצא ריק מכל, נקי ונוצץ מכל רבב, אפילו הניילונים העוטפים את המושבים עדיין היו בשלמותם, כראוי וכיאות לרכב חדש ומחודש! ורק בבגד' האחורי נמצאו מונחים בקפידה אחר כבוד, כמה שקי חול ארוזים וסגורים היטב, לכל ילכלכו את הרכב החדש.

גם בפעם הזו כמו בפעם הקודמת, הבדיקה הארוכה העלתה חרס, והסינון של כל שקי החול לא גילה מאומה, מעבר לחול פשוט שאינו חייב בתשלומי המכס. האיש שחזר על סיפור בניית הבית עם חול מיוחד המיובא ממרחקים נמצא אמין, ושוחזר לדרכו בשלום! חמישה שבועות תמימים עברו כך, כשמדי יומיים שלושה מגיע האיש עם הרכב החדש והיפה, נקי ומצוחצח בקפידה, כשהוא 'מעמיס' עוד ועוד שקי חול רבים... הרוסים כבר התרגלו

לחול המיוחד והאיכותי הזה... על אף שלא ראו בו שום סימן מיוחד, ולא ניכר בו שום הבדל בינו לבין החול הרוסי הרגיל... אך הבינו שכנראה אם טורח העשיר כל כך בשביל לייבא חול מחו"ל, כנראה הוא אכן חול טוב יותר...

~ ~ ~

אחר משכניו וחבריו הטובים של היהודי העשיר, התפלא ותמה על החול הרב שמייבא חבירו זה כמה שבועות מחוץ לארץ. - הסיפור על חול טוב ואיכותי לא נראה לו כל כך, הוא מעולם לא שמע על חול מיובא... בוקר אחד לאחר תפילת שחרית שבבית הכנסת המקומי, התלווה אל חבירו מידוענו העשיר, ובשיחה לבבית שהתפתחה ביניהם שאלו לאמר, הגד נא

האמת, מה הסיפור עם החול הרב הזה שהגך מייבא זה כמה שבועות? כלום חסרי חול אנחנו כאן ברוסיה? הרי לפניך חול רב כעפר הארץ!... היטה היהודי את פיו אל אוזנו של חברו, ולאחר שבדק שאין בסביבה 'אוזן קשבת'... גילה בפניו את הסוד הגדול:

וכי מה נדמה בעיניך שאני סוחב כאן סתם חול עפר ואפר? אין זה אלא 'סיפור כסיו' וזריית חול בעיניים! - לאחרונה פתחתי עסק ענק של מכירת מכוניות פאר יקרות וחדישות מחוץ לארץ, המכס שגובים על העברת כל 'מכונית שר' שכזו גבוהה הוא עד מאוד. לפיכך המצאתי תחבולה זו כדי 'להבריח' את הרכב עצמו במעבר הגבול... בכל נסיעה שהעברתי בגבול הגעתי עם רכב חדש אחר, שוטרי המכס שהיו עסוקים מאוד כדי 'לגלות' את המטמון של הסחורה היקרה

כאותם רוסיים נבערים מוצא בעצמו 'תא מטען' מלא בחול פשוט... וליבו מתמרמר ומתלונן על זוטות שכאלו... מדוע אין לי בחיים רק שקים מלאים חול... פקח עיניך וראה, בכמה חסדים וטובות גדולות מוקף אתה מכל עבר, עלינו לראות ולהתבונן היטב בסדר הכרת חסדי הבורא!

[פרסיות, 100209]

~ ~ ~

הרב הצדיק רבי זלמן בריזל זצ"ל מזקני ירושלים של מעלה, היה מתהלך תדיר מלא שמחת חיים, כדרכם של וותיקי 'חסידי קרלין' היה תמיד שופע שמחה ומרץ, ופיהו מלא שבח והודיה לקל חי, מתוך הכרת חסדי הבורא שבכל יום ובכל עת ובכל שעה.

הוא היה 'מומחה' להמצא סיבות טובות לעורר את השמחה בכל מיני טעדי, אירע פעם שנפל ארצה ובחסדי שמים לא ניזוק כלום, אך בכל זאת קשר את ידו וחבשה בתחבושת... כדי להמחיש לעצמו מה היה יכול לקרות אילו כן היה נחבל בידו... וכך התהלך כל היום כשידו חבושה ותלחיה בתוך החבל הלבן שנכרך סביב צווארו... וסיפר לכל מי שנחרד לשלומו ושאלו אודות התחבושת הגדולה הזו, שהיא נועדה להורות וללמד כמה יש לשמוח ולהודות להשי"ת על כך שהיד שלמה ובריאה, ועל ששומר עלינו השי"ת גם כשנופלים ארצה לכל ניזוק חי"ו! בכל פעם שהזדמנה לפניו ברכת 'אשר יצר', היה מברכה בשמחה גדולה ובהתלהבות, באומרו: הנה זכני השי"ת בעושר רב! שכן מבואר בשולחן ערוך אורח חיים (סימן ו ס"א) כמה נסים ונפלאות מרומזים בזו הברכה, מתוך הכרת חסדי הבורא שהוא 'רופא כל בשר ומפליא לעשות' עי"ש. ואם כן זכיה גדולה היא לומר לפניו יתברך 'ברכת אשר יצר', והיא חביבה ויקרה אצלי ביותר, כמי שהרווחתי כמה מיליון דולר!

כיוצא בדבר, ראוי לכל בר ישראל להתבונן בכל דבר בהכרת חסדי הבורא תמיד, ובזה יזכה לעבוד את השם מתוך שמחה פנימית, וכל מצוה וכל ברכה תיחשב בעיניו כזכיה גדולה שיש בה הון רב!

[תקדמה לספר 'טיב החסדים']

הודעה משמחת

הגנו למודיע כי ניתן להשיג סדרת ספרי טיב התחזקות

תורה • שמחה • כיבוד אב • חסד • עינים

עבודת השי"ת ב' כרכים • מקומות הקדושים ב' כרכים

ספרים אלו ושאר ספרי רבינו ניתן להשיג בחנויות הספרים

המתחבאת בתוך הרכב, לא העלו על דעתם שהרכב הגדול והיקר עצמו שעומד אל מול פניהם בכל פארו והדרו, הוא הוא הסחורה המזרחית בעצמה! במקום לסנן גרגיר אחר גרגיר בחיפוש מדוקדק, לא הבינו בטיפשותם שהאוצר הגדול עובר כך מתחת ידם עם 'סיפור' של ייבוא חול איכותי...

טיב המוסר השכל שניתן להוציא מסיפור מדהים זה, כמה שנוגע לעניינינו הוא, שלפעמים עומד האדם מול מתנת יקרות ערך, כדוגמת אותו רכב יקר ומפואר, משמים מעניקים לו חיים מלאים כל טוב, משפחה ופרנסה בריאות ונחת וכו' - אך הוא במקום להודות ולשבח לפניו יתברך על עצם המתנה הגדולה מתנת החיים שקיבל במתנת חיים מן השמים, הרי הוא

על הברכה יעמדו

לקבלת העלון במייל (דוא"ר) נא לשלוח למייל הפנ"ב

התורמים להפצת העלון

ניתן להנציח את העלון לשפחות, לברכה והצלחה או ליארצייט

shivti11@gmail.com

רח' ישעיהו 7 ירושלים טל: 05276-10455 078-3331109

יהודי יקר! אל תחזיק טובה לעצמך, הנך מוזמן להדפיס ולהפיץ את העלון באזור מגוריך ולהיות שותף לזיכוי הרבים. הפענוניים יקבלו את העלון במייל (אפשר גם ישירות לדפוס) בקבוצת 'להדפסה'.

Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or zeligk@gmail.com or text 718-249-7173

ד

טיב ההשגחה

סיפורי השגחה פרטית
שנשלחו לערכת ע"י הקוראים

עניין של מזל

"הכל צריכין למזל אפילו ספר תורה שבהיכל"

בבית מדרשינו למדנו פירוש חדש בעניין המזל, ומעשה שהיה כך היה: זיכני הבורא לקיים את המצווה של 'כיתבו לכם' זכיתי בספר תורה פרטי. את הספר הבאתי איתי לבית הכנסת בשכונת מגורי החדש.

אלא שבית הכנסת נמנע מלקרוא בספר שלי מאחר שקבלו ספר תורה מהודר בתנאי שבמשך שנתיים ימים יקראו אך ורק בספר התורה שנתרם ולאחר מכן ניתן יהיה להשתמש גם בספרים אחרים, כך שהספר שלי נותר מיותר, ללא שימוש קבוע.

בשמחת תורה מכיוון שצריכים שלושה ספרים הוציאו גם את ספר התורה שלי וגללו אותו לפרשת בראשית כדי לקרוא בספר את תחילת ספר בראשית כנהוג. בעודם גוללים שאלתי את הגוללים היכן הם אווזים? אני התכוונתי לאיזו פרשה, אך במקום לענות את שם הפרשה אמרו את המילים מתוך הפרשה וכך אמרו: "אנחנו עכשיו במילים ותלד התיבה" לא הייתי בטוח אם שמעתי נכון ובקשתי שיקריא שוב והוא שוב חזר ואמר: "אנחנו אווזים במילים ותלד התיבה" כבעל קורא ותיק ומנוסה ידעתי שאין כזה משפט בתורה וחייב להיות בלבול של הקורא תיכף ניגשתי לראות במו עיני ואכן מצאתי כי במקום ותלד התיבה נכתב 'ותלד'...

ליבי החסיד פעימה בהבני כי ספר התורה פסול...

לקח לי כמה ימים להבין את גודל ההשגחה שמכל המילים שבתורה הוא הקריא לי דווקא את המילים שפסולות את הספר תורה ויתירה מזו שעד כה לא קראו בספר ועתה שיעבור הגהה נוספת ותיקון נוכל לשוב ולקרוא בספר שלי בהידור רב בעזרת ה'.

ואסיים במעין הפתיחה שאפילו ספר תורה שבהיכל צריך מזל, כלומר שפעמים המזל הוא שלא קוראים בספר כדי שלא להכשיל את הציבור שגם זה מזל בפני עצמו...

בעל המעשה: ע.ק.

הפעונים לכות את הרבים בסיפור של השגחה פרטית
פוזנן לשלוח אל ר' שמואל סטואלס

בפקס: 15326517922

או אל: o.y.wines@gmail.com

טיב המעשיות

הכרת חסדי הבורא

"קטנתי מכל החסדים ומכל האמת אשר עשית את עבדך, פי במקלי עברתי את הירדן הזה, ועתה הייתי לשני מתנות" (לכ,יא)

תעודות בבקשה! היהודי הנכבד רם המעלה, שישב בתוככי הרכב לבוש בגדי עשירים וגבירים, הושיט לידי של מפקד הפלוגה את תעודותיו, תעודת זהות, תעודת רישיון, ודרכון רוסי תקין. לאחר בדיקה מדוקדקת של התעודות נמצאו כולם תקינות, לא נראה בהם שום זיוף או סילוף, גם התאריך של הפספורט היה בתוקף. - הבדיקה הראשונית עברה ב"ה בהצלחה!

ועתה! - פקד המפקד חמור הסבר, לבדיקת התכולה! מיד הקיפו השוטרים את המכונית מכל צדדיה, מתחילה פתחו לרווחה את כל הדלתות, וכן מימין והן משמאל, בעזרת הפנסים החזקים שבידיהם האירו אל תוככי הרכב בכל הפינות, אך לא מצאו שם ולא כלום!

ברם, משניגשו אל 'תא המטען' האחורי ופתחוהו לרווחה, הופתעו לגלות בו 'שקי חול' מלאים וגדושים... ומה זאת? - שאל/חקר המפקד. זהו חול טוב ואיכותי! הסביר הגביר, בונה אני כעת בית חדש גדול ורחב ידיים, ולכן אני זקוק לכמויות חול גדולות.

וכי חסר לנו חול כאן ברוסיה? הקשה המפקד, בשביל מה להוביל ולסחוב חול פשוט מחוץ לארץ?

אה! חייך האיש, כיצד אפשר לדמות חול טוב ואיכותי שכזה, לחול הפשוט שבאדמה הרוסית... חול זה שהנני מייבא כאן מחו"ל, הוא מומלץ מאוד על ידי הקבלנים המומחים, ונחפר מתוככי חבל ארץ קסום שעל חוף הים הרחוק!

המפקד המנוסה הסתפק מאוד בנכונות דברי האיש, הוא קיווה וייחל למצוא כאן סחורה טובה ויקרה... על ייבוא 'חול' פשוט הרי אין גוברים שום 'מכס'... ועל אתר ניתנה הפקודה, לרוקן את תכולת כל השקים, ולסנן היטב את כל החול! כדי 'לגלות' מה מחביא שם האיש, ואיזה אבנים טובות ומרגליות מסתתרות להם שם בין גרגרי החול...

הבדיקה הקשה ארכה זמן רב, שומרי הגבול עשו את מלאכתם נאמנה, שק אחר שק הועלה על גבי השולחן הגדול, תכולתו נשפכה והתפזרה לכל עבר, והשוטרים שלא מיהרו לשום מקום, סיננו וחיפשו הדק היטב, כל הזמן שבעולם עמד לפנייהם, והם רצו מאוד 'לתפוס' כאן משהו יקר יותר, שיתחייב בתשלומי מכס גבוהים... אך לאכזבתם הגדולה נמצאו כל השקים 'נקיים', רק חול וחול ועוד חול, שום דבר לא הסתתר ולא התחבא בתוך השקים.

פירש רש"י: "קטנתי מכל החסדים. נתמעטו זכויותי על ידי החסדים והאמת שעשית עמי, לכך אני ירא, שמא משהבטחתי נתלכתי בחטא ויגרם לי להימסר ביד עשיו. ומכל האמת - אמיתת דברך, ששמרת לי כל הבטחות שהבטחתי. כי במקלי - לא היה עמי לא כסף ולא זהב ולא מקנה וכי" ע"כ.

כאשר מתבוננים אנו בסדר תפילת יעקב אבינו ע"ה בפרשתנו, נוכל ללמוד מכאן יסוד גדול בשורש התפילה, ודרכי

מוסר כיצד ואין להסתכל על החיים עצמם, ועל כל מה שיש לנו בעולמנו.

הנה היה אולי יוכל יעקב אבינו להיות מלא טענות ותולדות, הלא כבר הבטיחו הקב"ה שישמור עליו בדרך זו, ושיתן לו לחם לאכול ובגד ללבוש, והדגיש שלא יעזבונו עד אשר יעשה את כל אשר דיבר לו. והנה הוא עומד עתה בפחד גדול ממלחמתו של עשיו וארבע מאות איש שעמו, פן יבוא להכותו אם על בני ח"ו. - גם בביתו של לבן סבל ייסורים קשים בארבע עשרה שנות עבדות בשתי נשיו, ועוד שש שנים למשכורתו, ושם עבד בכל כוחו ביום ובלילה בקרר ובחורב, למרות שרימהו לבן עשרת מונים.

אך יעקב אבינו אינו בוכה ומתמרמר, אינו מלא כעס ותולנה ח"ו. כי אם אדרבה פיהו מלא שבח והודיה להשי"ה, וברגשי הכרת חסדי הבורא בכל מה שנתן לו מתנות גדולות, ומכריז בפה מלא: "קטנתי מכל החסדים וגו'".

במקום להסתכל כל העת על הצד השלילי, כמה סבל נורא עבר בחיים, מעת ילדותו ברדיפות עשיו הרשע, וכשנצרך לקחת הברכות במרמה, ושוב בברוח מאביו ואמו, ולעבור כל אותם הקשיים בנכר. וכענין שאמרו במדרש (ב"ר פד, ג) שאמר יעקב אבינו על עצמו (איוב ג, כו) "לא שלותי, ולא שקטתי, ולא נחתי, ויבא רוגז" ע"ש. - עם כל זאת, תחושתו והשקפתו הפוכה בתכלית, הוא מודה לה' על הכל, ומתוך הכרת חסדי הבורא עמו זועק בכל לב "קטנתי מכל החסדים וגו', ועתה הייתי לשני מתנות!"

טיב לקח מוסר עצום למדנו כאן, במקום להתלונן ולבכות על כל הקשיים ועגמות הנפש, ולהסתובב בלב מלא טרדנות ח"ו. - הבה נא נתבונן ברוב החסדים הגדולים המקיפים אותנו מבית ומחוץ, ומתוך התבוננות כזו ניגש אל התפילה בהודאה על העבר ובקשה על העתיד, ומתוך הכרת חסדי הבורא.

[טיב התורה, פורסא דין]

~ ~ ~

השוטרים הרוסים המנומנמים למחצה שישבו באותו לילה קר ואפל בתוך 'בדוקה' קטנה וקפואה, אי שם במעבר הגבול הרוסי, לגמו לעצמם כוסית ועוד כוסית... גם כדי לחמם מעט את עצמותיהם בכפור הנורא, וגם כדי להתעורר מעט... לבל יירדמו כאן בתורנות השמירה. לפתע שפשפו את עיניהם בתימחון, מכונית פאר יוקרתית חדשה ונוצצת מתקרבת לאיטה אל מעבר הגבול.

| המשך בעמוד ד' |

טיב הלכה

נכתב ע"י הר"ר מאיר רבינוביץ שליט"א

הלכות קריאת שמע ב

א. זמן קריאת שמע של שחרית נמשך עד סוף שלוש שעות ביום, שהוא רביעי היום, שכן דרך בני מלכים לעמוד אז, ולהקיץ קרינת ביה עדיין ובקומן (ס"ד ר"ח ס"א וס"ב סק"ד).

ב. ומונין אלו השלוש שעות זמן עמוד השחר, כן כתב המ"א, ודעת הגר"א, הוא, שמונין את השעות משעת הנץ החמה, ולענין לכתחילה אין בזה נפקא מינה, דבלא"ה אסור לאחר עד זמן זה (ס"ב סק"ד).

ג. לכתחילה יש להחמיר לזמן הראשון, מפני שקריאת שמע הוא מצוה דאורייתא, ויש מקדימים 18 דקות לפני הזמן, (כ"י הלכות מניין עד צאת הכוכבים של ר"ח ס"ל, ואילו לשיטת האמנים שבין השטותות הוא ר"ח רבי מיל לאחר השקיעה סמילא צריך להקדים ככ"ל).

ד. ובענין זה אין חילוק בין ימות הקיץ שהיום ארוך, ובין ימות החורף שהיום קצר, אלא לעולם חשבינן את היום לפי משך זמנו, ומחלקים היום ל"ב שעות, ולעולם חלק רביע זמן הזה הוא שלוש שעות ביום, והוא סוף זמן קריאת שמע (ס"ב סק"ד).

ה. יש בזה שאלה, דהיינו דחייא לכל דיני התורה כן הוא, מ"מ לענין ק"ש דחתיב בה ובשכבך ובקומך, הלא השכיבה והקמה לא ישתנו בהתאורן היום או יתקצר, כלומר, כשהיום והלילה שוים הוי זמן ק"ש עד אחר שעה תשיעית דהם ג' שעות על היום משום דבני מלכים ישינים עד ג' שעות, וא"כ אסור בתקופת המנוח שרביעי היום הוא בחצי שעה שמינית יקומן אז הבני מלכים הרי הם ישינים עד אחר שעה תשיעית, וא"כ ליהוי זמן ק"ש תמיד עד אחר שעה תשיעית שהרי קרינן אז ובקומן, אמנם באמת אין זה שאלה כלל, ודיני התורה לא ישתנו לעולם, כלומר לראות לפי מנהג המקום, והדברים התלויים ביום ובלילה צותה לנו התורה שכל אחד במקום שהוא כשמצאנו יום יתהוה דיני יום אף שבמקום אחר הוי לילה וכשמצאנו לילה יתהוה דיני לילה אף שבמקום אחר עדיין יום, ועל זה נאמר שבת היא לה בכל משבתים, כלומר תקבלו השבת בכל מקום שאתם יושבים, כששבתם וקבעו יום השבת הגיע הלילה אצלכם שבת, אף שבמקום אחר עדיין הוא יום שש, ולהיפך בשבת בערב כשהוא לילה אצלכם חול, אף שבמקום אחר עדיין הוא שבת, וגבי ק"ש שהתורה אמרה ובשכבך ובקומך אינו תלי בכל אדם מתי שישכב ומתי שיקום, אלא זמן שיהיה לרוב העולם זמן קריאה לרוב העולם, ושיערו חז"ל שבזמן הנץ ובה העולם קמים ממטבתם, ויש שקמים מעמוד השחר, ובני מלכים ישינים עד ג' שעות שהוא רביעי היום, ואין משגיחים על מה שיש כמה ערים שבני החמה עדיין כולן ישינים וכיוצא בזה, ולפי"ה הוי כאילו התורה אמרה שבין החמה תקרא ק"ש ועד רביעי היום הזה זמן ק"ש, ואז ממילא דבכל מקום ומקום לפי מה שעומד בכדור הארץ כששם נגזר החמה הוי זמן ק"ש, וכששם יעבור רביעי היום עברה זמן ק"ש, כמו בשבת, ולא משגיחין אם שם כבר עמדו או עדיין ישינים, ולא לפי מנהג בני אדם יתנהג התורה אלא גזירה היא ק"ש וכך תעשה ביום ובלילה, וממילא שכל אחד מתי שהוא אצלו יום והוא מצות היום עליו ובלילה מצות הלילה עליו (נדרים ס"ב ע"א).

טיב התחזקות

וילן שם בלילה ההוא ■

היא אומרת ואני יודע

ענין האמונה הוא יסוד היסודות של האיש הישראלי, בלי אמונה לא שייך כלל לחיות כאן עלי אדמות ולהישאר בשפיות הדעת, אולם בכדי להגיע אליה ולהשיגה כראוי צריכים הרבה להתייגע, וכמו בכל מידה ומידה, גם במידה זו של האמונה ישנם הרבה מדרגות בזה ובחיות עמוקות זו למעלה מזו.

כל אחד רגיל לומר על עצמו שהוא מאמין בהש"ת, אולם באמת צריך להתייגע עליה בעבודה קשה, עבודה תמידית וקבועה בכדי לקנותה ולחזק אותה בתוך חביוני הנפש פנימה, וכפי הסיפור הידוע בהרה"ק רבי לוי יצחק מבערדיטשוב ז"ע, שבימי התחילה להתפשט האור הגדול והבריק של הבעש"ט הק', וכמו רבים וטובים גם עליו נגה האור הנערב והחל לערוך נסיעות אל רבו הרה"ק המגיד ממעזריטש ז"ע (שהשבע י"ט כסל חזון יצחק וזאת ההלכה וז"ל), תקופות ארוכות יושב היה ומסתופף בצל רבו הגדול, בהם היה קונה קנייני נצח ומקבל תורה וקדושה, אף ה'מגיד' הראה לו פנים שוחקות והיה מטפחו ומגדלו ומאיר את נשמתו בדברים העומדים ברומם של עולם.

חותנו התקשה להשלים עם הדרך החדשה שבה לו חתנו זה, ומשך נוהג היה להקניטו בדברים וכביכול להעמידו על טעותו, באחד הפעמים כשחזר רבי לוי יצחק מן ההשיה בצל רבו שאלו חותנו בלגלוג: "ומה למדת הפעם במעזריטש?", ענה לו: "למדתי שיש אלקים בקרב הארץ", החותן לא יכל שלא לתמוה, וכי בשביל דבר שכזה היית צריך להרחיק נדוד ולהיעדר מביתך לימים רבים כל כך, הלא אין אפילו אחד שאינו יודע זאת.

לראייה לדבריו קרא למשרתת ושאל אותה: האם את מאמינה שיש מנהיג לבירה? בוודאי! ענתה מיד, פנה החותן לרבי לוי יצחק כמנצח והתריס בפניו, הוראה אתה? גם המשרתת הפשוטה יודעת לומר על כך ומה למדת אם כן במעזריטש, רבי לוי יצחק לא איבד את שלווה הנפש ומיד ענה לחותנו: "הן אמת שגם היא אומרת שיש בורא כל עולמים, אבל היא אומרת ואני יודע!!!"

הרבה מונח בתשובה זו של הרה"ק מבראדיטשוב ז"ע, ומבין הדברים אתה למד שאמונה אינה עניין של מה בכך ולא כל מי שידע לומר שיש לו אמונה נכלל בגדר המאמין האמת, רבות צריכים להתייגע והרבה יש לעמול עד שזוכים להגיע למדרגה הראויה בזה, לא די באמירה בעלמא, נכון שאמירות כאלו נכונות וכן באמת צריך להתנהג, אבל בכדי להשיגה לעומק צריך גם להתייגע עליה.

מבחן האמונה

דיבורים נוקבים בענין זה או מוצאים בכתבי מרן החזון איש ז"ע, וגם מהם עולה המסקנה הפשוטה והנוקבת, שעל האמונה צריך להתייגע, ונעתיק את דבריו שכתב בספרו אמונה וביטחון (פרק ב', וזה לשונו: "קל להיות בוטח בשעה שאין עיקר התפקיד של הבטחון, אך מה קשה להיות בוטח בשעת תפקידו באמת. נקל לשגר בפיו ובשפתיו את הבטחון, שהוא להלכה ולא למעשה, רק כמנצח על דמיונות מהזיהים ומשחיתים, ומרוב הימים הוא מטעה את עצמו ומטעה את אחרים, כי אמנם עלה על בני גילוי במידת הבטחון, ולאמיתית הדבר משמש במידה זו להטות חלומות נעמים על העתיד הכסום."

"ואמנם בואת יצחק אפי' פס ולבו שוין, האם בוטח הוא באמת או אך למד לשונות לצפצף בטחון בטחון, ובלבו לא קוונה, כאשר נפגש במקרה הדורש בטחון, ואשר בשעה זו תפקידו של הבטחון לנהל, להחלימו ולרפאותו, האם בשעה הקשה הלזו פנה אל הבטחון, וביטח בו, או דוקא בשעה זו לא פנה אליו, ופנה אל הרבים ושתי כזב, אל אמצעים מגונים ותחבולות שוא" ע"כ לשונות הזהב של מרן החזון איש.

ללון בצל הסכנה

בפרשת השבוע מתואר מסעו של יעקב אבינו כשחזר אל בית אביו אחר שנים רבות ששהה בחוץ, דרכו לא הייתה סוגה בשושנים, יעקב אבינו הטיב לדעת שעשו אחיו שומר עליו טינה על לקיחת הברכות וגם בא לקראתו עם ארבע מאות איש לקום עליו נפש, אי לכך עשה יעקב אבינו את כל ההשתדלות המוטלת עליו, והתכוון על ידי דיווח תפלה ומלחמה. ובכל זאת, לאחר ששקט את כל אלו מה כתוב בתורה? "יגלן שם פלילה להא" (לכ"ס).

נמצאת אומר, שעל אף שיעקב אבינו ידע מה מצפה לו ביום המחרת, עשו מגיע אליו עם אנשיו ובכלי משחית לרוב, כשבדרך הטבע אין לו כל תקוה להתגבר עליו, מכל מקום, אחר שעשה את מה שהיה צריך לעשות פנה ללית הלילה, היפך הטבע האנושי, שהרי במצב כזה נוטה האדם להיות שרוי בפחד ובהלה ואינו יכול לנוח כלל וכלל, אבל כאן אנו רואים את גודל אמונתו ובטחונו של יעקב אבינו בצור כל העולמים, כי גם במצב כזה נהג כאילו יושב כעת שאנן ובטח מתחת גפנו ותאנתו.

והגם שאין כל הבריות שוות בזה ואין הכל יכולים להגיע למדרגה נעלה כל כך של אמונה ובטחון, עד שיהיה המוח שליט על הלב וגם בעיצומו של סכנה נוראה ירגישו בלבם שקט ושלוה כאילו ולא היה כאן כלום, אולם כן מספרים על מרן הגר"י מבריסק זצוק"ל, שבעיצומו של המלחמה הנוראה היה נתון עם בני משפחתו בבריחה מתמדת מן הסכנה, מדי פרק זמן נטל את מקל הנדודים ומלט ממקום אחד למשנהו, כפי ההתפתחויות של המלחמה באזור, כמוכן שהיו אלו ימים טרופים אשר כיום כמעט ואינו יכולים להבין את משמעותה, בכל רגע נתון היו החיים תלויים מנגד, מלאך המוות היה משוטט בחוצות ואין מעצור לו. באחד מן התנות, כשהחשיך עליהם הלילה, הבחינו בני המשפחה שמרן הגר"י נפנה לנוח ברוגע ובשלמות הנפש, שלא כמו בשאר התניות שם היה יותר במתח, הם לא יכלו להסתר את תמיהתם ופליאתם, כיצד זה יכול הוא לנוח כל כך בשעת הסכנה ומדוע רגוע הוא כעת יותר מתמיד, ענה להם הגר"י, שעד עתה, מחובת ההשתדלות היה מוכרח לעשות כל טעדיך בכדי להימלט מן הסכנה, והיה תמיד דואג שמא לא יצא די חובת השתדלות, אולם עתה הרגיש שהסכנה גברה כל כך עד שבדרך הטבע לא יועיל כל השתדלות טבעית, ומשהורס ממנו חובת ההשתדלות לא נותר לו אלא האמונה והבטחון בהש"ת בלבד ומה לו לדאוג.

טיב הקהילה

יו"ל ע"קהילה שבתי בבית ד'

בנשיאות מורנו ורכנו הרה"צ רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

טיב הפרשה

יורו משפטיך ליעקב

הסקרנות, מידת עשיו הרשע

כי כאשר האדם אינו לומד הרי הוא מסתובב בטל, שזה אם כל חטאת, מביאו לידי שעמום המביא לידי חטא, גורם שבידו שהות חזון רב להסתקן בנעשה בעולם וחזר שוב ושוב ודש בהם, אכן זוהי מידת עשיו כפי שמצאנו שוכין יעקב אבינו את שלוחיו את הדבר ששיבו בעת שיביאו לעשיו את המתנות, כאשר ישאל אותם את שאלותיו, כי יעגש עשו אחי ושאלך לאמר 'למי אתה?' ואנה תלך? ולמי אלה לפניך? (לב יח), הרי שהכיר בעשיו שזה דרכו לשאל שאליות ולחקור ולהסתקן אחר כל דבר שטות הנעשה בעולם, וכל זאת בלא לו מהיותו 'איש שדה', אשר פירש רש"י - כמשמעו, אדם בטל.

עצה היעוצה לכן היא, להכין כמה סדרי לימוד שונים, וכאשר מתייפה מללמוד במקצוע אחד לא יקום לגמרי מן הספר, אלא יקח לעצמו ספר וענין אחר להגות בו, וכך יוכל להמשיך להיות ספון ביני ספסלי דבי מדרשא בין אורית הקדושה של לומדי התורה, וכפי שקבעו הראשי ישיבות בדורות הקודמים את סדר היום בעולם הישיבות, כמה וכמה סדרים, בעיון ובבקאות הלכה ומוסר, בכדי שיוכלו להחזיק את הראש והמוח, וכאשר יעץ בסדר אחד - יתחזק אחר כך בסדר השני, ובכך לא יתבטלו מדברי תורה, ואילו המתעקש לעסוק כי אם בדבר אחד, הרי בשעת חולשה אינו עוסק בלימודו ובטל מן התורה.

תלמוד תורה כנגד כולם

מסופר על הגאון הצדיק ר' זונדל קרויזר זצ"ל שבצעירותו בימים ההם, היה מחסור בכל הצרכים ואף היה חוסר בספרי קודש, דבר זה שימש לבחורי זמנו סיבה הגונה להיפטר מלימוד הגמרא מחוץ לסדרי הישיבה, שהרי המסכתות שהם לומדים בישיבה אינם מוזמנים לפניהם, לא כן היה הגר"ז, אלא כל מסכתא שמצא הגה ושינוי בה עד שנעשה בקי בכל חלקי התורה, כל זאת בלא לו מחמת אהבתו העזה ללימוד התורה, על כן גם אם אין את הספרים שלומד לפי סדרי, לוקח ספר אחר ובוה עושה חיל.

כן היה עובדא, שמצא את הרב מבריסק וישב והוגה בספר מוסר משך חצי יום, וכאשר נשאל הלא בבריסק לא היה מקובל לקבוע סדרים מיוחדים ללימוד מוסר ואת כל עיתונם השקיעו בלימוד הגמרא, ואם כן מה ראה להקציב זמן כה ארוך לזה, השיב, אכן לא קבעו זמן ללימוד מוסר, אך גם לא היו נגד לימוד המוסר, אלא שסברו כי המוסר שייכת דרושה לאנשים חולי הנפש, ועל ידי לימודו בזה יתחזק לבנם השבור ושב ורפא להם, והן עתה אני מרגיש ומחזיק את עצמי במצב של איש חולה על קן עסקתי במוסר, הרי שעם גדלותו המפורסמת בתורה, לקח עת ללימוד סדר אחר אף שלא לפי דרכו המסורה.

לא זו בלבד, אלא מצות תלמוד תורה השקול נגד כל המצוות, הוא גם קל לקיימו, כי הרי מילתו אמורה לעיל, שבזמן שאינו במצב של התעמקות בתורה אינו פטור מללמוד, אלא יעסוק בדברים יותר קלים שאינם דורשים אימון המוח, וגם בזה מקיים מצוות תלמוד תורה כאשר דרשו חז"ל שגם הקורא את הפסוקים 'וישב יצחק בגר', 'ראובן שמעון לוי', אף בלא שום לימוד והבנה מזה העניין מקבל שכר כקורא בתורה.

יעזור השם יתברך שיהיה לנצל את הזמן בהתמדה ובדיקנות התורה ולא לבטל אף שעה קלה מזמנו.

וירא יעקב מאד ויצר לו ויחזן את-השם אשר-איתו וי' לשון מנחה. ואמר אבינו את-השם אשר-איתו וי' ויחזרו ויחזקו המנחה הנשאר לפליטה לה-ם

השלימות, בלתי להשם לכו

פרשיותינו אלו, מפיקים ומלאים מן אן בלתיכות והדרכות לחזרות עולם, ומשמש ספר מוסר חי, כיצד ואין להתנהג כיהודים נאמנים בכל הליכותינו ומעשינו, כפי אשר הנחילו לנו האבות הקדושים בכל מקריהם והתנהגותיהם ובעת נדודיהם וטלטוליהם, בכל פעולותיהם היתה להם כוונות ורזין סמיים ונעלמים, ומכל מעשיהם נקבע תורה לדורות. יעקב אבינו בעת צרתו בברחו מפני עשיו אחיו, כאשר באו המלאכים ואמרו לו: 'באנו אל אחיך אל עשיו וגם הולך לקראתך וארבע מאות איש עמו', מה הוא עושה בשעה גורלית זו, מכין את עצמו לדורון, תפילה, ולמלחמה - לוקח את מחנהו, אנשיו קניינו ורכושו ומחלקם לשניים, באמרו אף אם יצליח עשיו לבוא ולהלחם בחצי מהם, הרי שהחצי השני ילחם עמו וישאר המחנה לפליטה.

גם במצב ירידה, ילמד מה שהוא מסוגל

הרי שאף שידע יעקב אבינו שעל ידי שמחלק מקנהו ורכושו לשני מחנות, יש ביד עשיו יכולת לפגוע בחצי מהם, עם זאת לא נמנע מלחלקם לשני מחנות ובכך להציל את החלק השני, אף במחיר של הפסד המחנה הראשון, דבר זה היה לימוד לדורות, במעשי הראה ההיפך מן טבע האדם החושב שהוא צריך וחיוב להיות 'המושלים' - כל מעשיו צריכים להיות בשיא ההוד והשלימות, וכאשר ראה שלא יצא מתחת ידו דבר השלם, מתיאש מלכתחילה ונמנע גם מלהתחיל לנסות לעשותו, לא רק במילי דחול כן, אלא אף בתורה ותפילה נוהגת מידה זאת, והאדם דורש מעצמו שלימות בכל עניינו לקיים את המצוות בכל פרטיה ודקדוקיה, אכן מידה טובה וחשובה היא - שישקיע את כל כוחותיו ומרצו בעבודת השם, ברם, לפעמים יצא שכרו בהפסדו, כאשר אינו יכול להתפלל או ללמוד בשלימות כפי מה שמצפה מעצמו, אזי מתרשל ומתפרה לגמרי, ואינו מתחיל כלל לנסות להשתדל לפחות לעשות חלק ממנה.

אכן בכל אחד ואחד מצוי הדבר שישנם מצבים שראשו בל עימו מכל סיבה שהיא, ואין לו את הישג הדעת ללמוד ברוחב הלב ובעיון, אשר על כן מוטלת עליו חובה, אף כאשר אינו מסוגל לנבדו בסבך הסוגיות הקשות ולהתפלל בפילפול דאורייתא, עם זאת לא יתרפה, אלא יקח לעצמו לימודים אחרים שהוא ראוי ומוסגל ללמוד בעת הזאת, בכך יציל עצמו מביטול תורה, וישאר המחנה הנשאר לפליטה, כאשר למדנו ממעשיו של יעקב אבינו.

וכן כותב הכהן הגדול מאחיו, בספרו 'החפץ חיים' (הלכות איסורי לשון הרע, פתיחה - עשיו): 'פא"ק אפ"ן שהוא יכול לקיים מצוות עשה דתורה, אם הוא לקצן גדול - לפי לפידו, ואף אם הוא איש שצניע לקצן, גם הוא יכול ללמד ספרי קדש הפעמים לקצן אפ"ן גמגמ, קצן 'חולות הלכות' ו'מנחת המאור' ו'אוצר אור' הפקידים קצב האדם יקצתו של הקדוש ברוך הוא, ולא ישיב בטל מן התורה'.

פר' וישלח
ט"ז בסלו תש"פ
גליון 493

לפי אומק
יושלים

זמני הדלקת הנרות ומוצ"ש

הדו"ג 4:01
מוצ"ש 5:16
ר"ת 5:54

סוף זמן קריאת שמע ותפילה

סוזק"ש א' 8:14
סוזק"ש ב' 8:59
סוז"ת א' 9:20
סוז"ת ב' 9:50

הזמנים לפי שעון חורף

טיב המערכת

עם לבן גרתי ותרי"ג מצוות שמרתי

אחרי השואה היו זוג יהודים שהיגרו מהונגריה השרופה לאמריקה, שם הם בנו את ביתם על טהרת הקודש, באותם ימים, ליהודי חרדי באמריקה היה קשה מאוד למצוא עבודה בגלל שמירת השבת, הגויים לא הסכימו לתת להם יום חופשי באופן קבוע, ולמרבית הצער היו לא מעט יהודים שהחלו לעבוד בשבת, אך בני הזוג הזה החליטו לפתוח חנות מכולת, וכך הם יוכלו להחליט לבד מתי יעבדו ומתי יישבתו, וכך אכן עשו הם פתחו מכולת קטנה וממנה התפרנסו, כל תושבי הסביבה, כולל הגויים, הכירו את יושרם ונאמנותם ונהנו לקנות מהם. עברו שנים, ויום אחד נפתחה ממש בסמיכות אליהם חנות חדשה, חנות זו היתה שייכת ליהודי אשר לדאבון לב ירד מדרך התורה והודיע כי יפתח את חנותו גם בימי שבת, לגויי הסביבה היה נוח לקנות בחנות שפתוחה בכל ימות השבוע - כולל בשבתות, וכך אט אט עברו כולם לקנות בחנותו של מחלל השבת עד שכבר כמעט לא נכנסו קונים לחנות הראשונה, והנה פעם אחת ביום ראשון שמו לב כי דווקא הגויים הנוצרים החלו לחזור לקנות דווקא אצלם, הדבר עורר את פליאתם, לאחר בירור קצר התברר להם כי הכומר המקומי בדרשותו הקבועה ביום ראשון, אמר להם, 'אנחנו מכבדים אנשים ששומרים על דתם ועל עקרונותיהם, ולכן עלינו לקנות דווקא אצל אותם יהודים שאינם פותחים את חנותם ביום שבתם', והיה הדבר לפלא!

בדורנו קל מאוד להיסחף אחר תאוות ומנהגי העולם, אך עלינו לזכור כי גם אם הגויים מראים לנו שהם רוצים שנהיה כמוהם, בתוך תוכם הם בזים ליהודי שעוזב את דת אבותיו, ומכבדים ומעריכים יהודי ששומר את דתו ועומד על עקרונות התורה. יעקב אבינו ידע טוב את הדבר הזה, ולכן הוא מודיע לעשיו 'עם לבן גרתי - ותרי"ג מצוות שמרתי' ואשלחה להגיד לאדוני למצוא חן בעיניך, דע לך שאיני מוכן בשום אופן להתפשר אפילו על אחת מתרי"ג מצוות, כי אפילו בעיני הגויים, רק כך אפשר למצוא חן!

(עפי"י טיב התורה-וישלה)

זמני קבלת קהל בבית מורנו ורכנו שליט"א אך ורק בתא קולי שמספרו

05341-00024

שימו לב
מספר חירום

טיב

ההודעות

י"ה הוועדה הרוחנית: ר' יעקב רבינוביץ | עורך: ש. גולדשטיין

א

לזכות רפואה שלמה:

מלכה בת רחל, מיכאל בן שולמית, יעקב משה בן דבורה שירה ואברהם יהודה בן שרה רבקה

SPONSOR A DVAR TORAH

SPONSOR AN ENTIRE WEEK FOR \$360

Following Daas Torah, Ramapost is sharing the opportunity to sponsor weekly Divrei Torah. The following publications are read by hundreds of people every Shabbos. Sponsor an individual Dvar Torah or the entire collection, in the zechus of a choleh, l'eiluy nishmas, or for someone in need. A small message can be put on the Dvar Torah of your choice which will be distributed across Monsey and online.

CHOOSE A DVAR TORAH TO SPONSOR
CONTACT US WITH A PARSHA AND OPTIONAL MESSAGE

\$180

Ram HaTorah
150 WEEKLY*
Compilation of Divrei Torah
(English & Hebrew)

\$126

Meoros Hatzadikkim
300 WEEKLY*
Dvar Torah & Weekly Yahrzeits
(English)

\$100 (MONTHLY)

Divrei Chizuk
800 MONTHLY*
R' Gamliel Rabinowitz
(Hebrew)

\$100

Torah Wellsprings
200 WEEKLY*
R' Elimelech Biderman
(English / Yiddish)

\$72

Sichat Hashavua Hitkashrut & Likutay Torah
125 WEEKLY*
(Hebrew / English)

\$54

Oneg Shabbos
50 WEEKLY*
Compilation of Divrei Torah
(English)

\$*

Areivim
400 WEEKLY*
R' Shmuel Gluck
(English)
*CONTACT INFO@

*AMOUNT DISTRIBUTED

YOUR FREE AD HERE! Send your artwork to mitzvovs@ramapost.com to secure your ad space.

Rabbi Daniel David Dahan, Sofer Stam
Tel: 646 387 5683. Email: Sofersogood4@gmail.com
Checking, writing, and sale of Sefer Torah, Tefillins,
Mezuzot, and Megillot. ✪ SAME DAY SERVICE ✪

ROCKLAND TRANSFERS CAR SERVICE

- ♦ Airport car service (departures and arrivals)
- ♦ City to City
- ♦ Per Hour Hire
- ♦ School (out-of-town) Drop-off and Pick-up
- ♦ Reliable and Safe
- ♦ Fixed Rates
- ♦ No Added Fees
- ♦ Credit Cards Accepted

Easy
Booking
Online

Reserve Online
www.RocklandTransfers.com
Call / Text
(845) 288-8888

As an independent agency we shop several companies to find you the right coverage and the right price.

Wise Men Insurance Services
support@wisemeninsurance.com
Ph 845-579-2978 Fax 845-231-6224

TODD ROSENBLUM

rosenblumarchitecture.com

845.364.0337

914.522.6793

todd@adaparch.com

200 East Eckerson Road

Suite 230 E

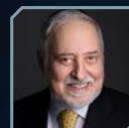
New City, NY 10956

35+ Years

OF SERVING THE COMMUNITY

- ♦ WILLS & TRUSTS
- ♦ ELDER LAW
- ♦ PROBATE
- ♦ TRUST ADMINISTRATION
- ♦ HALACHIC WILLS
- ♦ TAX PLANNING
- ♦ MEDICAID PLANNING
- ♦ ESTATE PLANNING
- ♦ SPECIAL NEEDS PLANNING
- ♦ ASSET PROTECTION

Emanuel Haas, Esq.

Ari J. Zaltz, Esq.

Haas & Zaltz, LLP

845.425.3900 | INFO@HAASZALTZ.COM | WWW.HAASZALTZ.COM
2 PERLMAN DRIVE | SUITE 301 | SPRING VALLEY, NY 10977

DJ KAEJ

FOR ALL YOUR SIMCHA NEEDS!

347.618.5028
bookings@djkaej.com

FIRST//CLASS LEASING

TELETECH SECURITY & COMMUNICATIONS

UNLIMITED ISRAEL™

ON ISRAEL'S MOST RELIABLE NETWORK

P: 845-371-9800

POMONA ENTERPRISES CORP.

Custom Home Builders
845-354-0018

www.POMONAENTERPRISES.com

JUNKBOYZ PRESERVATION

ט' כסלו תש"פ • 7 דצמבר 2019 • מאנסי: הדלקת נרות - 4:09 • מוציש"ק - (72 דקות) • 5:40 • Vo. 2 | Issue 11 | No. 60 • בסייד

רס התורה

דברי תורה מודפסים ומופצים בחופשיות על ידי ראמפוסט

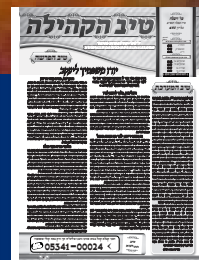
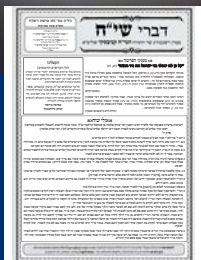
"בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתיך"

פרשת וישלח

Mazel Tov!
מזל טוב!

Wishing a heartfelt Mazel tov to
REB ARI & BELLA LEVITAN,
RABBI & MRS. CHAIM ZEV & ROCHEL LEVITAN,
MR. & MRS. ABIE & SARA ROTENBERG,
& THE ENTIRE LEVITAN FAMILY
on the wedding of their daughter & granddaughter
CHAVA RINA TO SHIMON SOLOFF

טיב הקהילה • שבילי פנחס • חוט של חסד • המברך • דברי שי"ח

**דברי תורה
עברית**